

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

**МИНИСТЕРСТВО НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ И
БЛАГОУСТРОЙСТВОТО**

ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ПРОГРАМИРАНЕ НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ”
Управляващ орган на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007 – 2013г.

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО
НА
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ” 2007 – 2013г.
ЗА 2009 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

1. ИДЕНТИФИКАЦИЯ.....	5
2. ОБЩ ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПЕРАТИВНАТА ПРОГРАМА....	5
2.1. Постигнати резултати и анализ на напредъка.....	5
2.1.1. Информация за физическия напредък по оперативната програма.	6
2.1.2. Финансова информация (всички финансови данни се посочват в евро)	7
2.1.3. Информация за разпределението на усвоените средства от Фондовете по категории	9
2.1.4. Предоставена помощ по целеви групи	12
2.1.5. Възстановена или повторно използвана помощ	12
2.1.6. Качествен анализ.....	12
2.2. Информация за съответствие със законодателството на Общността.....	15
2.3. Значими проблеми и мерките, предприети за разрешаването им	16
2.4. Изменения в контекста на изпълнението на оперативната програма (когато е приложимо).....	21
2.5. Значителни изменения по смисъла на чл.57 от Регламент (ЕО) №1083/2006 (когато е приложимо).....	24
2.6. Допълняемост с други инструменти.....	24
2.7. Мониторинг и оценка	25
2.7.1. Мониторинг.....	25
2.7.2. Оценка	30
2.8. Национален резерв за изпълнение (където е приложимо и единствено в годишния доклад за изпълнение за 2010 г.).....	31
3. ИЗПЪЛНЕНИЕ ПО ПРИОРИТЕТНИ ОСИ	31
3.1. Приоритетна ос 1 - Устойчиво и интегрирано градско развитие	31
3.1.1. Постигане на целите и анализ на напредъка.....	31
3.1.1.1. Информация за физическия напредък по приоритетната ос	33
3.1.1.2. Информация за финансовия напредък по приоритетната ос.....	35
3.1.2. Качествен анализ.....	36
3.1.3. Значителни проблеми и мерките, предприети за разрешаването им	56
3.2. Приоритетна ос 2	58
3.2.1. Постигане на целите и анализ на напредъка.....	58
3.2.1.1. Информация за физическия напредък по приоритетната ос	58
3.2.1.2. Информация за финансовия напредък по приоритетната ос.....	60
3.2.2. Качествен анализ.....	60
3.2.3. Значителни проблеми и мерките, предприети за разрешаването им	64
3.3. Приоритетна ос 3	64
3.3.1. Постигане на целите и анализ на напредъка.....	64
3.3.1.1. Информация за физическия напредък по приоритетната ос	65
3.3.1.2. Информация за финансовия напредък по приоритетната ос.....	67
3.3.2. Качествен анализ.....	67
3.3.3. Значителни проблеми и мерките, предприети за разрешаването им	72
3.4. Приоритетна ос 4	72
3.4.1. Постигане на целите и анализ на напредъка.....	72

3.4.1.1. Информация за физическия напредък по приоритетната ос	73
3.4.1.2. Информация за финансовия напредък по приоритетната ос.....	74
3.4.2. Качествен анализ.....	74
3.4.3. Значителни проблеми и мерките, предприети за разрешаването им	81
4. ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ.....	81
4.1. Постигане на целите и анализ на напредъка.....	82
4.1.1. Информация за физическия напредък по приоритетната ос	82
4.1.2. Информация за финансовия напредък по приоритетната ос.....	84
4.2. Качествен анализ.....	84
4.3. Значителни проблеми и мерките, предприети за разрешаването им	91
5. ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ	91
Приложение – Обобщена справка за обученията на ГД „ПРР”	98

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

АЗ	Агенция по заетостта
АСП	Агенция за социално подпомагане
ГД „ПРР”	Главна дирекция „Програмиране на регионалното развитие”
ДАЗД	Държавна агенция за закрила на детето
ДВ	Държавен вестник
ДДС	Данък добавена стойност
ДМСГ	Дом за деца за медико-социални грижи
ЕИБ	Европейска инвестиционна банка
ЕК	Европейска комисия
ЕС	Европейски съюз
ЕФРР	Европейски фонд за регионално развитие
ЕСФ	Европейски социален фонд
ЗОП	Закон за обществените поръчки
ЗОРН	Законодателство, оценка на риска и нередности
ЗУТ	Закон за устройство на територията
ИА ЕСМИС	Изпълнителна агенция „Електронни съобщителни мрежи и информационни системи”
ИПП	Изпълнение на програмните приоритети
ИСУН	Информационна система за управление и наблюдение
КН	Комитет за наблюдение
КП	Комуникационен план
МИЕТ	Министерство на икономиката, енергетиката и туризма
МОН	Министерство на образованието и науката
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
МФ	Министерство на финансите
НВМОП	Наредба за възлагане на малки обществени поръчки
ОП	Оперативна програма
ОПРР	Оперативна програма “Регионално развитие” 2007-2013г.
ОРИП	Организационно развитие, информация и публичност
ПК	Предварителен контрол
ПМС	Постановление на Министерски съвет
ПО	Програмиране и оценка
РО	Регионален отдел
СИРП	Средносрочна инвестиционна рамкова програма
СФ	Структурни фондове
УО	Управляващ орган
УОП	Управление и оценка на програмата
ФД	Финансови дейности
ФУК	Финансово управление и контрол

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

1. ИДЕНТИФИКАЦИЯ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА	Цел	СБЛИЖАВАНЕ
	Допустим регион	Република България
	Програмен период	2007 - 2013
	Номер на програмата (ССТ №)	2007BG161PO001
	Наименование на програмата	„Регионално развитие” 2007 – 2013г.
ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ	Отчетна година	2009г.
	Дата на одобряване на годишния доклад от Комитета за наблюдение	04.06.2010г.

2. ОБЩ ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПЕРАТИВНАТА ПРОГРАМА

2.1. Постигнати резултати и анализ на напредъка

През 2009г. бяха изготвени пакети документи за кандидатстване и обявени 5 покани по схеми за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (4 покани по приоритетна ос 1 и 1 покана по приоритетна ос 3) на обща стойност 198 849 611,01 евро. През отчетния период пред УО на ОПРР са депозирано общо 284 проектни предложения, оценени са 573 проектни предложения, одобрени са 312 проектни предложения.

В рамките на обявените по програмата процедури за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ бяха сключени общо **195 договора** за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, като общият размер на безвъзмездната финансова помощ възлиза на **303 153 320,76 евро,** което е приблизително **2 пъти повече в сравнение с контракуваното през 2008г.**

Издадени бяха **16 заповеди за директно предоставяне на безвъзмездна помощ** по приоритетна ос 5 «Техническа помощ» на ОПРР на стойност **25 198 826,07 евро.**

Сключените 195 бр. договори са в следните тематични области:

- 100 договора по приоритетна ос 1, от които 65 бр. са насочени към 86-те градски агломерационни ареали за подкрепа на държавна и общинска образователна, културна и социална инфраструктура, 17 бр. за изграждане на инфраструктурни съоръжения за предотвратяване на риска от свлачищни процеси и 18 бр. за подобряване на градската среда;
- 15 договора по приоритетна ос 2 рехабилитация/реконструкция на второкласна/третокласна и общинска пътна мрежа;
- 5 договора по приоритетна ос 3 за подкрепа на националния туристически маркетинг и реклама;

- 75 договора по приоритетна ос 4, от които 6 договора за подкрепа на образователна инфраструктура и 14 договора за предотвратяване на риска от свлачищни процеси в общини извън градските агломерационни ареали, както и 55 договора в подкрепа на междурегионалното сътрудничество.

Таблица 1: Разпределение на договорените суми по приоритетни оси на програмата през отчетния период:

Приоритетна ос	Общ бюджет на приоритетната ос в евро	Брой одобрен и за финансиране проекти	Стойност на безвъзмездната помощ по одобрените проекти (в евро)	Брой сключени договори	Стойност на безвъзмездната помощ по сключените договори (евро)
1. Устойчиво и интегрирано градско развитие	839 067 973	198	298 559 841,45	100	172 968 173,80
2. Регионална и местна достъпност	400 318 689	14	110 609 873,31	15	113 153 294,82
3. Устойчиво развитие на туризма	218 093 623	5	3 706 277,03	5	3 706 277,03
4. Местно развитие и сътрудничество	89 671 387	79	11 794 712,70	75	13 325 575,11
5. Техническа помощ	54 123 087	16	25 198 826,07	16	25 198 826,07
Общо	1 601 274 759	312	449 869 530,56	211	328 352 146,83

Забележка:

В колона Брой одобрени за финансиране проекти са включени проекти, които са класирани, но нефинансирани поради изчерпване на финансовия ресурс по съответната схема.

В колона брой сключени договори са включени и договори по проекти, които са били одобрени през 2008 г., но договорите са били сключени през 2009 г.

Стойност на безвъзмездната помощ включва само стойността на безвъзмездната помощ по сключените договори през 2009г съгласно издадените от Ръководителя на УО на ОПРР Решения за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, като не се включва стойността на анексите сключени през 2009г. към договори от 2008г.

2.1.1. Информация за физическия напредък по оперативната програма.

В резултат от предвидените в ОПРР инвестиции до 2013 г. на ниво програма може да се очаква следния ефект върху макроикономическото развитие:

Вид	Показател	Единица	Количествено изражение			Честота на измерване	Източник на информация
			Базисна стойност	Междина стойност (2009)	Целева стойност (2013)		
Въздействи	Създадени работни места	Брой	УО ще следи изпълнението на индикатора на ниво програма по време на програмния период (от отделните проекти, окончателните доклади от изпълнените проекти – обобщени на програмно ниво)				

➤ Приключили проекти

Максималната продължителност на изпълнение на проектите по ОПРР е 24 месеца. Първите договори за безвъзмездна помощ по програмата са сключени в периода юни-юли 2008г., вследствие на което през 2009г. са приключени само тези проекти, които са с по-малка продължителност.

За приключени се приемат всички проекти със завършени проектни дейности, за които е подаден окончателен технически доклад и финансов отчет, подадено е искане за окончателно плащане, което е верифицирано и реално изплатено.

В тази връзка информацията за постигнатите стойности на отделните индикатори по приоритетни оси е получена на базата на приключените през 2009г. проекти, следователно за голяма част от индикаторите не е възможно да се посочат постигнати стойности на този етап. Например, за отчитането на индикатор *«икономия на енергия от обновяване на страдите» в MWh е необходимо да измине поне една година, преди да бъде извършен одит за енергийна ефективност за отчитане на реалния ефект от изпълнените мерки за енергийна ефективност. Намаляването на емисиите на парникови газове в атмосферата в kt също не е възможно да се отчете на този етап, тъй като за отчитането му е необходимо наличието на конкретните резултати от всички енергоефективни мерки. Физическото изпълнение на всички индикатори на ниво Приоритетна ос е посочено в т.3 Изпълнение по приоритетни оси.*

През 2009 г. приключи изпълнението на 10 проекта по договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, разпределени по приоритетни оси, както следва:

Приоритетна ос	Брой приключени проекти
Приоритетна ос 1	1
Приоритетна ос 2	2
Приоритетна ос 4	4
Приоритетна ос 5	3

Наименованието и резултатите от изпълнението на проектите са описани в т.3 Изпълнение по приоритетни оси.

2.1.2. Финансова информация (всички финансови данни се посочват в евро)

Таблица 3 - Финансова информация

	Разходи, платени от бенефициентите, включени в изпратените до управляващия орган заявления за плащане	Съответстващо публично участие	Разходи, платени от органа, отговарящ за извършването на плащанията на бенефициентите	Общи плащания, получени от Комисията
Приоритетна ос 1 Посочете фонд - От които разходи по линия на ЕСФ - От които разходи	12 784 296,22	12 784 296,22	5 194 172,54	0

по линия на ЕФРР				0
	12 784 296,22	12 784 296,22	5 194 172,54	
<i>Приоритетна ос 2</i>	14 991 078,51	14 991 078,51	13 352 330,80	0
Посочете фонд				
- От които разходи по линия на ЕСФ				
- От които разходи по линия на ЕФРР				0
	14 991 078.51	14 991 078.51	13 352 330,80	
<i>Приоритетна ос 3</i>	0.00	0.00	424 589,25	0
Посочете фонд				
- От които разходи по линия на ЕСФ				
- От които разходи по линия на ЕФРР				0
	0.00	0.00	424 589,25	0
<i>Приоритетна ос 4</i>	10 434 718,69	10 434 718,69	8 943 289,53	0
Посочете фонд				
- От които разходи по линия на ЕСФ				
- От които разходи по линия на ЕФРР				0
	10 434 718,69	10 434 718,69	8 943 289,53	0
<i>Приоритетна ос 5</i>	440 926,06	440 926,06	1 084 754,12	0
<i>Техническа помощ</i>				
Посочете фонд				
- От които разходи по линия на ЕСФ				
- От които разходи по линия на ЕФРР				0
	440 926.06	440 926.06	1 084 754,12	0

ОБЩ СБОР	38 651 019.48	38 651 019.48	28 999 136.24	0
Частта от общия сбор на общо платеното в регионите, които се ползват от преходно подпомагане				
Частта от общия сбор на общо платеното в регионите, които не се ползват от преходно подпомагане	38 651 019,48	38 651 019,48	28 999 136.24	0
Разходи по линия на ЕСФ като част от общия сбор, когато оперативната програма се съфинансира от ЕФРР ⁽¹⁾				
Разходи по линия на ЕФРР като част от общия сбор, когато оперативната програма се съфинансира от ЕСФ ⁽¹⁾				
(1) Това поле се попълва, когато оперативната програма е съфинансирана от ЕФРР или ЕСФ, когато е използвана възможността по член 34, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1083/2006.				

През отчетния период са извършени авансови, междинни и окончателни плащания по ОПРР. За 2009 година са изплатени общо средства в размер на **28 999 136,24 евро в т.ч.: авансови плащания – 8 675 311,41 евро и междинни и окончателни плащания – 20 323 824,83 евро, следователно процентът извършени плащания спрямо бюджета на програмата е в размер на 1.8%**

Общо авансовите плащания получени от ЕК за 2009 година са в размер на 54 443 342 евро. Ръстът на извършените плащания спрямо 2008г. е увеличен над 13 пъти.

Сертифицираните средства към ЕК през 2009 г. са размер на 10 729 250,89 евро (9 119 863.25 евро съфинансиране от ЕФРР и 1 609 387.64 национално съфинансиране). Средствата са възстановени от ЕК през 2010 г. след получена положителна оценка за съответствие на системите за управление и контрол на ОПРР.

2.1.3. Информация за разпределението на усвоените средства от Фондовете по категории

Таблица 4: Разпределение на договорените средства от Фондовете по категории

(информацията е на база приключили проекти към 31.12.2009 г.)

Комбиниране на кодове от измерения 1 – 5					
Код * Измерение 1 Приоритетна тема	Код * Измерение 2 Форма на финансиране	Код * Измерение 3 Територия	Код * Измерение 4 Стопанска дейност	Код * Измерение 5 Местонахождение	Сума в евро **
10	01	01	00	BG	
10	01	05	00	BG	
11	01	01	00	BG	
11	01	05	00	BG	
22	01	01	00	BG	
22	01	05	00	BG	
23	01	01	00	BG	3 107 584,23
24	01	01	00	BG	
25	01	01	00	BG	
28	01	01	00	BG	
35	01	01	00	BG	
40	01	01	00	BG	
40	01	05	00	BG	
42	01	01	00	BG	
42	01	05	00	BG	
43	01	01	00	BG	82 058,81
43	01	05	00	BG	763 110,53
44	01	05	00	BG	
50	01	01	00	BG	
50	01	05	00	BG	
52	01	01	00	BG	
53	01	01	00	BG	
53	01	05	00	BG	
55	01	01	00	BG	
55	01	02	00	BG	
55	01	05	00	BG	
56	01	01	00	BG	
56	01	05	00	BG	
57	01	01	00	BG	
57	01	02	00	BG	
57	01	05	00	BG	
58	01	01	00	BG	
58	01	05	00	BG	
59	01	01	00	BG	20 514,70
61	01	01	00	BG	
61	01	05	00	BG	

75	01	01	00	BG	
75	01	05	00	BG	554 433,75
76	01	01	00	BG	
76	01	05	00	BG	
77	01	01	00	BG	
77	01	05	00	BG	96 154,23
78	01	01	00	BG	
79	01	01	00	BG	
79	01	05	00	BG	
81	01	00	00	BG	
81	01	10	00	BG	
85	01	00	00	BG	269 223,61
86	01	00	00	BG	
				Общо	4 893 079,87
* За всяко измерение категориите следва да се кодират според типова им класификация					
** Размер на помощта на Общността за всяка комбинация от категории					

Легенда в съответствие с Приложение 2, част А на Регламент №1828/2006:

1) Кодове по приоритетни теми:

- 10 - Телефонна инфраструктура (включително широколентови мрежи)
- 11 - Информационни и комуникационни технологии (достъп, сигурност, интер оперативност, предотвратяване на риска, изследвания, иновации, електронно съдържание, др.)
- 22 – Национални пътища
- 23 – Регионални/местни пътища
- 24 – Велосипедни алеи
- 25 - Градски транспорт
- 28 - Интелигентни транспортни системи
- 35 - Природен газ
- 40 - Възобновяема енергия: слънчева
- 42 - Възобновяема енергия: хидроелектрическа, геотермална и друга
- 43 - Енергийна ефективност, когенерация, енергийно управление
- 44 - Управление на битовите и промишлени отпадъци
- 50 - Рехабилитация на промишлени площадки и замърсени терени
- 52 - Насърчаване на чист градски транспорт
- 53- Превенция на риска (включително разработване и изпълнение на планове и мерки за управление на природни бедствия и технологични рискове)
- 55- Популяризиране на природните богатства
- 56 - Опазване и популяризиране на природното наследство
- 57 - Друга помощ за подобряване на туристическите услуги
- 58 - Защита и опазване на културното наследство

- 59 - Развитие на културната инфраструктура
- 61 – Комплексни проекти за възстановяване на градската среда
- 75 - Образователна инфраструктура
- 76 - Инфраструктура за здравеопазването
- 77 – Инфраструктура за грижа за децата
- 78 - Жилищна инфраструктура
- 79 – Други социални инфраструктури
- 81- Механизми, позволяващи усъвършенстването на процеса на разработване, мониторинг и оценка на политики и програми на национално, регионално и местно равнище, укрепването на капацитета за изпълнение на политики и програми
- 85- Подготовка, изпълнение, мониторинг и контрол
- 86- Оценка и проучвания; информация и комуникация

2) Кодове по форма на финансиране:

- 01 – безвъзмездна помощ

3) Кодове по тип територия:

- 01 – градска среда
- 02 – планински райони
- 05 – селски райони
- 10 – зони за междурегионално сътрудничество

4) Кодове по стопанска дейност

- 00 – неприложимо

5) Кодове по местоположение

- BG – България

2.1.4. Предоставена помощ по целеви групи

- **Постигнати резултати за въздействието върху целевите групи на приключилите през 2009 г. договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ**

	Приоритетна ос 1	Приоритетна ос 4
Брой представители от ромско малцинство/други малцинства, облагодетелствани от проектните резултати	роми 790 турци 0	роми 266 турци 1375

2.1.5. Възстановена или повторно използвана помощ

Към момента няма събитие, довело до усвояването на възстановен или повторно използван принос.

2.1.6. Качествен анализ

Стартиралите през 2009 г. схеми за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г. и изпълнението на схемите,

публикувани през 2007 г. и 2008 г., ще допринесат за постигането на поставените цели до 2013 г., както следва:

ЦЕЛ 1: Изграждане на устойчиви и динамични градски центрове, свързани с техните по-слабо урбанизирани периферни територии, като по този начин се увеличат възможностите за благоденствие и развитие.

ЦЕЛ 2: Осигуряване на по-добър достъп до пъти, ИКТ и енергийни мрежи за изостаналите райони.

ЦЕЛ 3: Повишаване на регионалния туристически потенциал за развитие и маркетинг на устойчиви, разнообразни, специфични за региона туристически продукти с по-висока добавена стойност.

ЦЕЛ 4: Мобилизиране на регионалните и местни технически и институционални възможности и ресурси за осъществяване на политиките за регионално развитие

През отчетния период пред Управляващия орган на ОПРР бяха депозираны 269 проектни предложения и 6 средносрочни рамкови инвестиционни програми на конкретни бенефициенти. Бяха оценени 573 проектни предложения, като 312 от тях бяха одобрени в рамките на 16 оценителни комисии. В допълнение бяха сформирани още 2 оценителни комисии, които продължиха своята работа и през 2010 г. с общо 85 проектни предложения в оценка. Броят на оценените проектни предложения надвишава общия брой на постъпилите проекти, защото през 2009 г. бяха оценени и проекти, които бяха подадени през 2008 г.

- *Изпълнение на Цел 1: Изграждане на устойчиви и динамични градски центрове, свързани с техните по-слабо урбанизирани периферни територии, като по този начин се увеличат възможностите за благоденствие и развитие*

През 2009 г. изпълнението на Цел 1 бе пряко свързано с реализирането на мерки, попадащи в обхвата на *Приоритетна Ос 1: Устойчиво и интегрирано градско развитие*. За изпълнението на Цел 1 през отчетния период УО на ОПРР обяви покани по 4 схеми за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ в рамките на *операция 1.1. Социална инфраструктура* и *Операция 1.4. Подобряване на физическата среда и превенция на риска*, продължи да набира и оценява проектни предложения и да сключва договори в рамките на обявените в края на 2007 г. и през 2008 г. схеми. Общият брой на получените проектни предложения през 2009 г. възлиза на 133, като 67 от тях бяха оценени през отчетния период. През 2009Г. приключи работата и на четири оценителни комисии, които оцениха общо 259 проектни предложения, подадени през 2008 г. Бяха сключени 82 договора с общ размер на безвъзмездната финансова помощ 172 968 173,80 евро. Бяха сключени 4 рамкови споразумения с конкретни бенефициенти.

- *Изпълнение на Цел 2: Осигуряване на по-добър достъп до пъти, ИКТ и енергийни мрежи за изостаналите райони.*

Изпълнението на тази цел бе пряко свързано с изпълнението на действия, попадащи в обхвата на *Приоритетна ос 2: Регионална и местна достъпност*. За изпълнението на Цел 2 през отчетния период УО на ОПРР стартира оценката и договарянето на проектни предложения по схемата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, попадаща в обхвата на операция 2.1. Регионална и местна пътна инфраструктура, обявени през 2007 г. с конкретен бенефициент Агенция «Пътна инфраструктура» (АПИ). През отчетния период конкретният бенефициент Агенция «Пътна инфраструктура» депозира една средносрочна рамкова инвестиционна програма и 30 проектни фиша към нея (15 фиша през месец април 2009 г. и 15 фиша през месец ноември 2009 г.) на стойност почти целия ресурс на схемата. През 2009г. са оценени първите 15 проектни фиша, като са одобрени 14 от тях. Сключени са 14 договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ в

размер на 110 609 873,31 евро, което представлява 43% от размера на схемата или 27,63% от размера на Приоритетната ос.

. В допълнение, беше сключен и 1 договор с община по схемата за рехабилитация на общинска пътна мрежа в резултат на освободен финансов ресурс по схемата. Общият размер на предоставената безвъзмездна финансова помощ възлиза на 113 153 294,83 евро.

- ***Изпълнение на Цел 3: Повишаване на регионалния туристически потенциал за развитие и маркетинг на устойчиви, разнообразни, специфични за региона туристически продукти с по-висока добавена стойност.***

Изпълнението на тази цел бе пряко свързано с изпълнението на действия, попадащи в обхвата на *Приоритетна ос 3: Устойчиво развитие на туризма*. За изпълнението на цел 3 през отчетния период УО на ОПРР обяви 1 схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, която попада в обхвата на *операция 3.1 Подобряване на туристическите атракции и свързаната с тях инфраструктура*. Общият размер на обявената схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ възлиза на 42 364 686,09 евро, което представлява 19,42 % от финансовия ресурс на приоритетната ос. Поканата за предоставяне на проектни предложения беше насочена към подкрепа за развитието на туристически атракции с потенциални бенефициенти общини. Схемата беше обявена чрез процедура за предварителен конкурентен подбор на проекти с определен срок за кандидатстване с оглед осъществяване на предварителна оценка на жизнеспособността на проектните идеи и избягване разходването на публични средства за изготвянето на инвестиционни проекти за интервенции, които от самото начало могат да се оценят като нерелевантни, с недостатъчна атрактивност. Бяха депозирани 80 формуляра за предварителен подбор, като работата на оценителната комисия продължи и през 2010 г. Сключени бяха 5 договора с конкретните бенефициенти Министерство на културата и с Държавната агенция по туризъм с общ размер на предоставената безвъзмездна финансова помощ 3 706 277,03 евро.

- ***Изпълнение на Цел 4: Мобилизиране на регионалните и местни технически и институционални възможности и ресурси за осъществяване на политиките за регионално развитие***

Изпълнението на тази цел бе пряко свързано с изпълнението на действия, попадащи в обхвата на *Приоритетна ос 4: Местно развитие и сътрудничество*. За изпълнението на цел 4 през отчетния период УО на ОПРР продължи с набирането и оценката на проектни предложения и с договорянето по трите схеми за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, обявени през 2007 г. и 2008 г. Бяха депозирани 24 проектни предложения по една от схемите. Бяха оценени общо 134 проектни предложения, подадени през 2008 г. и за които оценката продължи и през 2009 г. В резултат бяха одобрени общо 79 проектни предложения, което прави 58,96% от оценените проекти. Бяха сключени общо 75 договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ с общини и областни администрации, с което финансовите ресурси по схемите за подкрепа на изграждане и укрепване на дребномащабна инфраструктура за предотвратяване на свлачища и за подкрепа на междурегионално сътрудничество и обмен на най-добри практики бяха изчерпани. 6 от сключените договори са с общини по схемата за подкрепа на образователна инфраструктура в резултат на освободен финансов ресурс по схемата. Общият размер на предоставената безвъзмездна финансова помощ по сключените договори през отчетния период възлиза на 13 325 575,11 евро.

- ***Доказване на последиците от изпълнението на оперативната програма за насърчаване на равните възможности на мъжете и жените, когато е целесъобразно и описание на споразуменията за партньорство.***

В съответствие с принципите и регламентирания изисквания за гарантиране на равенство между мъжете и жените и интегрирането на принципа за равенство на възможностите, в насоките за кандидатстване по стартиралите схеми за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ като задължително условие е посочено осигуряването на равенство между половете и превенция от дискриминация. Принципът за равенство между половете и превенция от дискриминация е предмет на мониторинг и оценка, както на ниво индивидуален проект, така и на ниво приоритетна ос.

Стартиралите и изпълняващи се схеми, насочени към подкрепа на ремонт/реконструкция на сграден фонд и на градската среда като цяло, включват също така подобряване достъпа на хора с увреждания и осигуряване на достъпна архитектурна среда в обектите на интервенция.

➤ ***Насърчаване на принципа на партньорство при изпълнение на ОПРР***

Принципът на партньорство е застъпен в процеса на програмиране, изпълнение, наблюдение и оценка на ОПРР. Ползотворното и градивно партньорство с Европейската комисия продължи и през 2009г. Комитетът за наблюдение по ОПРР включва като членове с право на глас както социално-икономическите партньори, така и НПО – представители на гражданското общество.

Управляващият орган ползва своите партньори за мултуплициране и разпространение на информация насочена към бенефициентите на ОПРР и обществеността. През 2009г., УО организира поредица от събития с участието на различни заинтересовани страни – информационни дани за обявените схеми за безвъзмездна финансова помощ, пресконференции, годишна конференция за напредъка на ОПРР, описани в раздел 5. *Информация и публичност.*

Представители на ЕК и JASPERS участваха във всички срещи и събития с представители на Столична община и общините на 6-те големи града за открити дискусии, обсъждане и вземане на решение за подготовката на дейностите свързани с модернизация на градския транспорт.

В обявените схеми за предоставяне на безвъзмездна помощ насочени към бенефициенти общини с приоритет се ползват, там, където е приложимо, проектни предложения, представени в партньорство с неправителствени организации или други общини.

Върху принципа на партньорство е основана операция 4.2 „Междурегионално сътрудничество”, в рамките на която е обявена схема за безвъзмездна финансова помощ BG161PO001/4.2-01/2008 „Подкрепа за междурегионално сътрудничество и обмен на най-добри практики”, насочена към насърчаване на партньорството между региони и общини в рамките на Европейския съюз, с цел разпространяване и обмен на информация, знания, умения и най-добри практики по следните теми: - превенция на риска; възстановяване на градските райони-планиране и управление на градовете; ИКТ-мрежи/информационно общество; жилищна политика; възобновяеми енергийни източници; транспорт/модел за организация на транспорта; развитие на туризма и маркетинг на дестинациите; насърчаване и разработване на модели за междуобщинско сътрудничество. През 2009г. са в изпълнение 55 договора основани на принципа на партньорство за обмяна на умения и добри практики, разработване на стратегии, планове за действия, обучения, семинари, конференции, пътувания с учебна цел, съвместни срещи, включващи и социално-икономическите партньори (университети, НПО, бизнес сдружения, и пр.); разпространение на информация и кампании за повишаване на информираността на населението, реализиране на иновационни подходи.

2.2. Информация за съответствие със законодателството на Общността

Към настоящия етап няма идентифицирани проблеми, свързани със съответствието със законодателството на Общността.

2.3. Значими проблеми и мерките, предприети за разрешаването им

➤ *Забавяне на процедурата за получаване на оценка на съответствие на системите за управление и контрол на ОП „Регионално развитие”*

През 2009г. УО на ОПРР насочи своите усилия върху подобряване на системите за управление и контрол по ОПРР с оглед получаване на положителна оценка на съответствие. В резултат на това бяха одобрени със Заповед на Ръководителя на УО на ОПРР 3 последователни версии на Наръчника за управление и изпълнение на ОПРР и бяха оптимизирани в значителна степен процедурите на УО на ОПРР.

В резултат на всички направени подобрения на Процедурния наръчник и Описанието на системите за управление и контрол на ОПРР на 15 декември 2009 г. бе финализирана и изпратена в ЕК положителна оценка за съответствие на системите за управление и контрол на ОПРР, изготвена от Одитния орган.

➤ *Нисък ръст на плащанията по ОПРР, забавяне на процедурането на исканията за плащане на бенефициентите*

Констатирано бе забавяне на процедурането на исканията за плащане на бенефициентите поради сложния процес на анексиране в УО на ОПРР. През последното тримесечие на 2009г. бяха предприети мерки по оптимизиране на съответните процедури в Процедурния наръчник на УО на ОПРР, което ускори плащанията по програмата за периода октомври-декември 2009г. Със заповед №РД-02-14-2028/13.11.2009г. на Ръководителя на УО на ОПРР бяха ограничени случаите, при които се извършва сключване на анекс към подписан договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, така че процедурата по анексиране да не възпрепятства верификацията на исканията за плащане. като анекс следва да се сключва само при големи промени в договорите. Предвидено е във всички останали случаи да се провежда кореспонденция с бенефициентите и УО одобрява или отхвърля писмено исканата промяна.

Опростени бяха процедурите, свързани с плащания по договори за безвъзмездна финансова помощ – намален бе броят на копията на документите, които се изискваха при всяко искане за плащане. Подобрена бе процедурата за верификация на разходите чрез намаляване на кореспонденцията с бенефициента; съкратен бе срокът за изготвяне и представяне на доклад за верификация; съкратен бе периодът на „престой” на едно искане за плащане в УО и пр.

➤ *Забавяне на изпълнението на част от проектите*

При изпълнението на част от проектите се наблюдава забавяне в изпълнението, което от своя страна води до промени в предвидения по договора за линеен график. Основните причини за забавянето са свързани с процедурите за възлагане на обществени поръчки. Наблюдава се и голям брой промени в договорите за безвъзмездна финансова помощ, вследствие на което са подписани 73 анекса към договорите за безвъзмездна финансова помощ, свързани с промени в срока за изпълнение на проектите, както и във видовете и количествата строителни и монтажни дейности по обектите на интервенция. От сключените анекси 52 регламентират промяна в срока на договора за безвъзмездна финансова помощ.

Поради обстоятелството, че една от основните причини за забавяне на процеса по верификация на исканията за плащане, а оттам и на изпълнението на проектите, е процедурата по анексиране, съгласно гореупомената Заповед №РД-02-14-2028/13.11.2009г. е взето решение от Ръководителя на УО на ОПРР за оптимизиране на процедурата по анексиране.

Друга основна причина за известно забавяне в изпълнението на договорите за безвъзмездна финансова помощ е провеждането на процедури за възлагане на обществени поръчки за избор на изпълнители. По част от процедурите са налице обжалвания от страна на неспечелили участници, издаване на решение на Комисията за защита на конкуренцията за незаконосъобразност на проведената процедура, обжалвано от своя страна от бенефициента пред Върховния административен съд, което допълнително забавя изпълнението на договора. Част от процедурите са прекратявани от възложителя и впоследствие са обявявани наново. Пример е изборът на изпълнител на СМР по договор BG161PO001/4.1-01/2007/041 «Съвременна материално техническа база за образованието в община Стралджа», за който процедурата е прекратявана два пъти и обявявана наново, като първото прекратяване е през 2008г., второто - през 2009 г., общото забавяне в изпълнението на договора е повече от 1 година, но след промяна в първоначалния план-график изпълнението е ускорено и проектът се реализира без по-нататъшни проблеми.

Забавяне с повече от една година в изпълнението се наблюдава и по отношение на договор с регистрационен № BG161PO001/1.4-01/2007/001-1 „Модернизация на структурните звена на НСПБЗН-МВР в Столичния агломерационен ареал и агломерационните ареали на 6 най-големи града – Пловдив, Варна, Бургас, Плевен, Русе и Ст.Загора”. Договорът е сключен на 14.10.2008 г. с конкретния бенефициент Министерство на вътрешните работи. Обявена е процедура за възлагане на обществена поръчка, която е прекратена от Възложителя – Министерството на вътрешните работи, поради установени нарушения при откриването и провеждането на процедурата, които не могат да бъдат отстранени без това да промени условията, при които е обявена тази процедура. В резултат към края на 2009 г. все още няма избран изпълнител на доставката, която е основен предмет на договора за безвъзмездна финансова помощ.

➤ ***Институционално укрепване на Агенция «Пътна инфраструктура» (бивши Фонд«РПИ», НА«ПИ») и подобряване на административния ѝ капацитет***

С изменение и допълнение на Закона за пътищата, Държавен вестник, брой 69 от 5.8.2009 Фонд „Републиканска пътна инфраструктура” се преобразува в Национална Агенция „Пътна инфраструктура” /НАПИ/ към Министерски съвет. С изменение и допълнение на Закона за пътищата, обнародван в Държавен вестник, брой 75 от 18.09.2009г., Национална Агенция „Пътна инфраструктура” се преобразува в Агенция „Пътна инфраструктура”. Агенцията е юридическо лице, второстепенен разпоредител с бюджетни кредити към министъра на регионалното развитие и благоустройството, със седалище София и със специализирани звена: областни пътни управления и Централен институт на пътните технологии, национални и европейски норми и стандарти. Агенцията се ръководи от управителен съвет.

Съгласно Устройствения правилник на агенцията, дирекция “Управление на проекти по ОПРР и ФАР-ЕС” (от 16.12.2009 "Изпълнение на проекти по Оперативна програма "Регионално развитие" и по програмите за териториално сътрудничество на Европейския съюз”), респективно отдел „Оперативна програма Регионално развитие” от централната администрация на АПИ, са водещи административни структурни звена по отношение на организацията и координацията на дейностите по подготовка, възлагане, управление, наблюдение, отчитане и изпълнение на инвестиционните проекти от ОПРР.

За периода от 1.01.2009 до 31.12.2009 г. в Дирекцията работят 20 щатни бройки, от които 11 щатни бройки представляват отдел „ОПРР”. С цел гарантиране избягването на конфликт на интереси в АПИ се прилага „Етичен кодекс за поведение на служителите”, съгласно който всеки служител подава декларация за липса на несъвместимости за заемане на длъжността и декларация за обявяване на интереси.

Резултати от предприетите мерки:

- Оптимизирана координация и комуникация, облекчаване на процеса на вземане на решение вследствие преобразуването на НАПИ в АПИ в структурата на МРРБ.
- С обособяването на отдел «ОПРР» се гарантира разделение на функциите и отговорностите между служителите работещи по различни оперативни програми в АПИ
- Гарантира се избягването на конфликт на интереси сред служителите в АПИ
- Подобен е експертния капацитет, изразяващо се в подготовката на качествени проектни фишове депозирани пред УО на ОПРР през ноември 2009г.

Необходимо е по-нататъшно укрепване на административния капацитет на АПИ по отношение управление и изпълнение на проекти, като за тази цел през 2010г. е предвидено провеждането на обучения от страна на УО на ОПРР в следните тематични области: управление и мониторинг, финансов контрол на проекти, провеждане на процедури по ЗОП, нередности и избягване на конфликт на интереси.

➤ Необходимост от укрепване на капацитета на УО на ОПРР

За укрепване на капацитета на УО през 2009 година бяха проведени 72 обучения на общо 119 служители. Обобщена справка с обученията е представена в *Приложение* към настоящия доклад.

В резултат на приключил през октомври 2009г. проект по Приоритетна ос 5: Техническа помощ на ОПРР на тема: “Укрепване на капацитета на Управляващия орган на ОП “Регионално развитие” 2007-2013 г. за управление и изпълнение на ОПРР чрез разработване на програма за обучение”, бяха разработени следните документи:

- ✓ Анализ на административния капацитет на УО на ОПРР;
- ✓ Анализ на потребностите от обучение на служителите на УО на ОПРР;
- ✓ Програма за обучение на служителите от УО на ОПРР

Направеният анализ отрази състоянието на административния капацитет на Управляващия орган на Оперативна програма “Регионално развитие” към края на месец юни 2009 година, като се отчете, че пиковият период на натоварване по отношение на обявяване на схеми, оценка на проекти и договориране е изминал /предстоящите за отваряне схеми са по-малко на брой от обявените до средата на 2009г/ и предстои голям обем работа по мониторинг и финансовото изпълнение на програмата.

Основното заключение от анализа на административния капацитет бе, че независимо от наличието на известни проблеми и дефицити, Управляващият орган на ОПРР функционира и изпълнява своята мисия.

Докладът е фокусиран върху проблемите, които могат да намерят решение в рамките на УО, включително и чрез обучение на служителите. Препоръките включват не само насоки за промяна в обективни фактори като системи, процеси, инструменти и структури, но и такива за промени в поведението - нагласи, разбирания, взаимоотношения, стил на работа и на управление и др.

Във връзка с направените изводи от анализа и във връзка с приетия нов Устройствен правилник на МРРБ (ПМС 271/17.11.2009г.) през м. декември 2009г. бе утвърдена нова структурата на ГД „Програмиране на регионалното развитие” с общо 133 щатни бройки. С влизане в сила на новата структура, настъпиха промени във функционалната характеристика на ГД „Програмиране на регионалното развитие”, а именно отпаднаха всички задължения по изпълнението на програмите за териториално сътрудничество. Задълженията и отговорностите на звената в рамките на ГД „Програмиране на

регионалното развитие” (УО на ОПРР) са насочени единствено към управление и изпълнение на ОПРР, с което ще се гарантира по-голяма цялост/пълнота на процеса. Подготвени бяха и нови усъвършенствани длъжностни характеристики на служителите, в съответствие с утвърдената нова структура.

Таблица 6. *Организационна структура на УО на ОПРР*

Структура	
Управляващ орган на ОПРР – централно ниво	Щатни бройки 133
Главен директор, ГД “Програмиране на регионалното развитие”	1
Заместник главен директор – ОПРР	2
Отдел “Програмиране и оценка”	9
Сектор „Програмиране”	В това число: 5
Сектор “Оценка”	В това число:3
Отдел “Изпълнение на програмните приоритети	13
Отдел „Мониторинг”	19
Отдел “Финансово управление и контрол”	28
Сектор „Финансов контрол”	В това число: 15
Сектор „Финансово планиране и плащания	В това число:6
Сектор „Счетоводство”	В това число:6
Отдел “Законодателство, оценка на риска и нередности	9
Отдел “Организационно развитие, информация и публичност	8
Управляващ орган на ОПРР – регионални отдели	
Отдел “Северозападен район” (Видин)	7
Отдел “Северен централен район” (Русе)	8
Отдел “Североизточен район” (Варна)	7
Отдел “Югозападен район” (София)	6
Отдел “Южен централен район” (Пловдив)	8
Отдел “Югоизточен район” (Бургас)	8

Проведеното проучване на нуждите от обучение дава ясна картина на състоянието към момента и е достатъчна база за дизайна на изготвената **двугодишната обучителна програма на служителите в УО на ОПРР**.

Програмата за обучение на служителите на УО на ОПРР има за цел чрез системна подготовка и развитие на човешкия капитал да постигне дългосрочното укрепване на капацитета на УО за ефективно, ефикасно и своевременно изпълнение на ОПРР за периода 2010-2013, както и за програмирането за следващия програмен период. Тази цел се постига чрез адресирането на слабите страни, установени чрез анализа на административния капацитет и детайлизирани чрез анализа на обучителните нужди на УО на ОПРР.

Изработената програма е на обща стойност 2 500 000 лв. Тя е с продължителност 2 години с очаквано начало на обучението през 2010 г. Ще бъдат обучени над 130 души – целият състав на УО. Общият брой на темите за обучение е 42. На всеки служител средно се падат по 27 дни обучение за 24 месечен период, като по 20 дена са предвидени в страната (средно 10 дена на служител годишно) и 7 дена – за учебна визита в УО на страна членка на ЕС с опит в управлението на средствата от структурните фондове.

Въз основа на изготвената програма за обучение, бе разработен проект по Приоритетна ос 5 „Техническа помощ” на тема: „Укрепване на капацитета на Управляващия орган на ОПРР „Регионално развитие” за управление и изпълнение на Оперативна програма „Регионално развитие”2007-2013г. чрез изпълнение на програмата за обучение, оценка и анализ на натоварването в УО на ОПРР”.

➤ **Необходимост от подобряване на административния капацитет на бенефициентите по ОП „Регионално развитие”**

През 2009г. Управляващият орган (УО) на ОПРР организира и проведе обучения на потенциални бенефициенти под формата на информационни дни из цялата страна за следните схеми за безвъзмездна финансова помощ:

- BG161PO001/3.1-02/2009 *“Подкрепа за развитието на туристически атракции”*
- Схема: 1.4-5 *“Подкрепа за интегрирано и устойчиво развитие чрез подобряване на градската среда”*
- Схема: 1.1-07 *„Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна инфраструктура на висшите училища в градските агломерации”*

Проведени бяха обучения на бенефициентите съвместно с НСОРБ по изпълнение на договори за безвъзмездна финансова помощ по ОПРР за 2009г. Основни теми на тези обучения са както следва:

- Оперативно изпълнение на проекти по ОПРР
- Финансов управление и контрол
- Идентифициране на нередности и тяхното отстраняване при изпълнението на договори по ОПРР;
- Често допускани грешки и нарушения при провеждането на процедури за обществени поръчки, съгласно ЗОП, НВМОП;

Проведени бяха семинари, работни срещи, кръгли маси на следните теми:

- *Проекти в енергетиката, инфраструктурата и строителството – финансирани от ЕС”*
- *Основни инфраструктурни проекти в морските общини за 2009г”*
- *Предизвикателства пред регионалното развитие на България в условията на финансова криза”*

На горепосочените обучения, семинари, кръгли маси са обучени 345 представители на бенефициенти.

Резултати от проведените обучения:

Значително бе подобрен капацитетът на бенефициентите по отношение подготовката на качествени проектни предложения, вследствие на което бяха одобрени голям брой качествени проектни предложения, които не бяха финансирани поради изчерпване на финансовия ресурс – 145 броя. Необходимо е в предвидените през 2010г. обучения да се акцентира върху теми като управление, мониторинг и финансов контрол на проекти, провеждане на процедури по ЗОП, нередности и избягване на конфликт на интереси.

Въз основа на изготвената през 2008г. Програма за подобряване на административния капацитет на бенефициентите, е одобрен проект в рамките на приоритетна ос 5 Техническа помощ: **BG161PO001/5-01/2008/014 «Укрепване на капацитета на бенефициентите на ОПРР за успешно участие в изпълнението на ОПРР и усвояване на средствата, отпуснати от Структурните фондове чрез изпълнение на плана за обучение»**. Основните дейности и очакваните резултати по проекта са описани в т.4.2.Качествен анализ на приоритетна ос 5.През декември 2009г. е изготвена документация за участие в процедура за обществена поръчка за избор на изпълнител с предмет: *Разработване на план за укрепване на капацитета на бенефициентите на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013г. за периода 2010 -2013 г”*

В резултат на изпълнението на проекта за укрепване на капацитета на бенефициентите се очаква в периода 2010-2011г. да бъдат обучени около 15 000 бенефициенти на ОПРР и

да бъдат създадени и експертни групи за подпомагане на бенефициентите при подготовката, управлението и изпълнението на проекти.

2.4. Изменения в контекста на изпълнението на оперативната програма (когато е приложимо)

През 2009г. в България с пълна сила се прояви глобалната икономическа и финансова криза. Експресната оценка на БВП през първото тримесечие на 2009г. показва спад с 3.5% спрямо аналогичния период на предходната година. Почти всички отрасли и браншове на промишлеността отбелязаха спад в производството, достигащ в някои от тях критични нива от минус 50-60% (производство на дървен материал, химични продукти, превозни средства). В сравнение с м. март 2008 г. промишленото производство през м. март 2009г. бе спаднало средно със 17.1%, а общият оборот в промишлеността – с 20.7% /Информацията е представена въз основа на данни на НСИ/.

В условията на световна икономическа криза основните приоритетите на българското правителство са свързани с повишаване доходите на българските граждани, растеж и модернизиране на българската икономика, ограничаване на бюджетните разходи, разкриване и/или запазване на работни места, подобряване на техническата инфраструктура и др. Общинските власти играят ключова роля в местното икономическо развитие. Те са лидерите в процеса на финансирането и внедряването на проекти за местно икономическо развитие, в процеса на създаването и поддържането на благоприятна среда за местния бизнес и подобряване на регионалната конкурентоспособност.

УО на ОПРР предприе действия, осигуряващи ефективен отговор на разгръщащата се икономическа и финансова криза чрез предложения за ревизиране на ОП «Регионално развитие», произтичащи от една страна от неочакваните промени в социално-икономическата ситуация, а от друга страна следвайки ключовите приоритети на Европейската регионална политика за гарантиране на газова сигурност, опазване на околната среда и намаляване на парниковите газове, по-висока енергийна ефективност.

В резултат на проведените заседания на Комитета за наблюдение през 2009г. се взеха решения за ревизиране на ОП «Регионално развитие» в следните направления:

Целият финансов ресурс по операция 2.3 “Достъп до устойчиви и ефективни енергийни ресурси” в размер на 60 047 804 евро бе определен за изграждане на междусистемна газова връзка България-Сърбия с конкретен бенефициент МИЕТ. Целта на направената промяна е повишаване сигурността на доставките на природен газ за страната, особено в условията на криза

Средствата в рамките на операция – 4.1 “Дребномащабни местни инвестиции” за рехабилитация/модернизация на бизнес зони и организирането на системи за сметосъбиране (13 940 418 евро) бяха насочени в подкрепа внедряването на мерки за енергийна ефективност в образователни институции извън градските агломерационни ареали. Установено бе, че Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда/ ПУДООС/ финансира проекти за въвеждане на системи за сметосъбиране и сметоизвозване под формата на безвъзмездна помощ за общини и под формата на безлихвен заем, който се отпуска за общини и за фирми и е в размер на 70% от стойността на проекта. Чрез Закона за местните данъци и такси общинските администрации събират такси за битови отпадъци, като голяма част от тези средства се разпределят за сметосъбиране и сметоизвозване в съответната община.

Средствата по операция 1.3 “Организация на икономическите дейности” 120 млн. евро бяха пренасочени в подкрепа на:

- ***деинституционализация на децата в риск – 20 млн. евро;***

- подкрепа за обновяване и реконструкция на университети – 17 млн. евро;
- внедряване на мерки за енергийна ефективност в образователни институции – 40 млн. евро;
- създаване и промотиране на иновативни културни събития – 10 млн. евро;
- изпълнение на инициативата JESSICA – 33 млн. евро

Взетото решение бе резултат от новата национална политика, насочена към развитие на индустриалните зони (с Решение на Министерски съвет бе създадена Национална компания Индустриални паркове, чрез която държавата осигурява значителен финансов ресурс за осъществяване на инвестициите в индустриалните зони – предвидено изграждането на 16 индустриални зони. Същевременно с ПМС 76, с национални средства на стойност 26 млн. лв. предстои да се финансира изграждането на инфраструктурата в 13 индустриални зони проектирани в рамките на програмата ФАР, като по разчети на консултантите този финансов ресурс изцяло покрива настоящите нужди от изграждането на индустриални зони в страната.

В подкрепа на интегрирания градски транспорт в 7-те големи града бе пренасочен ресурс от операция 1.4 “Подобряване на физическата среда и превенция на риска” в размер на 50 млн. евро към операция 1.5 “Системи за устойчив градски транспорт” за Столична община.

Пренасочен бе предвиденият финансов ресурс на операция 2.2 „Информационна и комуникационна мрежа” (20 015 934 евро) за изпълнението само на една дейност на национално ниво на територията на страната – „изграждане на ширококоленови връзки към и в градските периферии и по-слабо урбанизираните територии и селски райони”. Конкретен бенефициент при реализиране на тази високотехнологична дейност е Изпълнителна агенция „Електронни съобщителни мрежи и информационни системи” (ИА ЕСМИС) като правопреемник на ДАИТС.

С оглед подкрепа на интегрираното градско развитие бе пренасочен ресурс от приоритетна ос 3 “Устойчиво развитие на туризма” в размер на 20 млн. евро към Приоритетна ос 1 “Устойчиво и интегрирано градско развитие” за финансиране на одобрени проекти за образователна инфраструктура.

1. Устойчиво и интегрирано градско развитие	- 859 067 973 евро (+ 20 000 000 евро)
2. Регионална и местна достъпност	- 400 318 690 евро
3. Устойчиво развитие на туризма	- 198 093 623 евро (-20 000 000 евро)
4. Местно развитие и сътрудничество	- 89 671 387 евро
5. Техническа помощ	- 54 123 087 евро

Таблица 7: Реалокация на средствата свързана с взетите решения на заседанията на Комитета за наблюдение на ОПРР, 2009г.

	Преразпределение 1-во - одобрено на Комитета за наблюдение, състоял се на 30.04.2009 г.	Преразпределение 2-ро, одобрено на Комитета за наблюдение, състоял се на 3-4.12.2009 г.	Разлика

ОБЩО за ОПРР	1 601 274 760	1 601 274 760	0
Приоритетна ос 1: Устойчиво и интегрирано градско развитие	839 067 973	859 067 973	20 000 000
Операция 1.1: Социална инфраструктура	367 318 690	387 318 690	20 000 000
Операция 1.2: Жилищна политика	40 031 869	40 031 869	0
Операция 1.4: Подобряване на физическата среда и превенция на риска	271 589 939	221 589 939	-50 000 000
Операция 1.5: Устойчиви системи за градски транспорт	160 127 475	210 127 475	50 000 000
Приоритетна ос 2: Регионална и местна достъпност (ЕФРР)	400 318 690	400 318 690	0
Операция 2.1: Регионална и местна пътна инфраструктура	320 254 952	320 254 952	0
Операция 2.2: Информационна и комуникационна мрежа	20 015 934	20 015 934	0
Операция 2.3: Достъп до устойчиви и ефективни енергийни ресурси	60 047 804	60 047 804	0
Приоритетна ос 3: Устойчиво развитие на туризма (ЕФРР)	218 093 623	198 093 623	-20 000 000
Операция 3.1: Подобряване на туристическите атракции и свързаната с тях инфраструктура	152 665 535	152 665 535	0
Операция 3.2: Развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите	32 714 044	12 714 044	-20 000 000
Операция 3.3: Национален туристически маркетинг	32 714 044	32 714 044	0
Приоритетна ос 4: Местно развитие и сътрудничество (ЕФРР)	89 671 387	89 671 387	0
Операция 4.1: Дребномащабни местни инвестиции	83 266 288	83 266 288	0
Операция 4.2: Междурегионално сътрудничество	6 405 099	6 405 099	0
Приоритетна ос 5: Техническа помощ (ЕФРР)	54 123 087	54 123 087	0

2.5. Значителни изменения по смисъла на чл.57 от Регламент (ЕО) №1083/2006 (когато е приложимо)

Няма установени случаи.

2.6. Допълняемост с други инструменти

В ОП „Регионално развитие” е гарантирано допълването с останалите оперативни програми и с Програмата за развитие на селските райони. Реалното изпълнение на ОПРР към отчетния период е в съответствие с демаркацията.

С оглед предотвратяване на евентуално припокриване и двойно финансиране следните мерки бяха предприети от УО на ОПРР:

- На ниво представяне на проектни предложения и подписване на договор за предоставяне на безвъзмездна помощ, бенефициентите представят декларация, че към момента на кандидатстване, дейностите, включени в проектното предложение, не са финансирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема от националния бюджет, бюджета на Общността или друга донорска програма;
- Със заповед на Министъра на регионалното развитие от 03.01.2008 г. бяха създадени *Контактни координиращи групи* между УО на ОПРР и УО на останалите оперативни програми, както и на Програмата за развитие на селските райони, в които участват експерти от Управляващите органи на програмите. Контактната координираща група има за задача да осъществява междуведомствена координация в процеса на изпълнението на схеми за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по операции в рамките на съответните приоритетни оси на ОП „Регионално развитие” 2007-2013 г. Контактната координираща група се свиква при необходимост от вземане на решения за координиране действия по съответните програми.
- Преди вземане на решение по доклада на оценителната комисия, УО извършва проверка за липсата на двойно финансиране по списъка от проектите предложен от оценителната комисия за финансиране. Проверка на проектните предложения включва проверка: в ИСУН, както и проверява за липсата на двойно финансиране по Програма ФАР и други програми с национално и европейско финансиране предоставящи подкрепа за сходен вид дейности. При съмнения за наличието на двойно финансиране се осъществява официална кореспонденция с ведомствата предоставящи финансовата подкрепа. За целта се попълва контролен лист. В допълнение преди сключване на договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, се изисква от одобрените кандидати подписана и подпечатана декларация, за липсата на двойно финансиране по проектното предложение или на дейности от него.
- Всички проекти по ОПРР са въведени в единната информационна система за управление и наблюдение (ИСУН).
- В допълнение, съгласно изискванията на европейското законодателство, чл.14 от Общите условия на договора и Указанията за изпълнение на договори по ОПРР, за да осигури необходимите данни и отчетност към УО, бенефициентът трябва да осигури адекватна счетоводна система на ниво договор, по източници на финансиране /ЕФРР, НБ и собствен принос/. При проверка на място се проверява дали бенефициентът е спазил изискването за водене на отделна аналитичност по всеки един договор за безвъзмездна финансова помощ. В случай на коректно отразяване на разходите, се проверява по колко проекта бенефициентът е получил финансиране и се проследява дали разходооправдателните документи от изпълнители по договор с ОПРР са отчетени и към други програми, включително ПРСР, или са финансирани от бюджета

или други източници. Проверяват се също така партидите на доставчиците по сметки 4010, 4020, както и се извършва проверка на същите в дневниците за покупки.

Вследствие констатирано дублиране на дейности и двойно финансиране е развален 1 договор за безвъзмездна финансова помощ - Договор № BG161PO001/1.1-01/2007/007 «Подобряване на социалната инфраструктура за устойчиво градско развитие чрез подобряване инфраструктурата на образованието – Основен ремонт на Обединено детско заведение “Нарцис” и Основно училище “Отец Паусий”, гр. Силистра” с бенефициент община Силистра.

2.7. Мониторинг и оценка

2.7.1. Мониторинг

През 2009г. бяха проведени две заседания на Комитета за наблюдение (КН) по ОПРР.

На 30 април 2009 г. се проведе Четвъртото заседание на КН, на което бяха взети следните решения:

- КН дава мандат на УО за започване на преговори с ЕК за пренасочване на финансовия ресурс на Приоритет 2, Операция 2.3 “Достъп до устойчиви и ефективни енергийни ресурси” в размер на 60 047 804 евро или 117 443 294 лева за изграждане на междусистемна газова връзка България-Гърция (Ст. Загора – Димитровград – Хасково – Кърджали - границата), свързваща българската газопрееносна система с гръцката
- КН дава мандат на УО за преговори с ЕК за пренасочване на средства от операция 1.3 “Организация на икономическите дейности” в размер на 120 095 607 евро към операции 1.1 “Социална инфраструктура” и 1.4.“Подобряване на физическата среда и превенция на риска”, в резултат на което Приоритет 1 ще съдържа 4 операции, а именно: Операция 1.1 “Социална инфраструктура” на стойност 367 318 691 евро или 719 944 634 лева; Операция 1.2 “Жилищна политика” запазва своя номер и стойност; Операция “Подобряване на физическата среда и превенция на риска” приема номер 1.3 на стойност 271 589 939 евро или 532 316 280 лева; Операцията “Системи за устойчив градски транспорт” приема номер 1.4
- КН одобрява разпределение на финансов ресурс от 120 095 607 евро или 235 387 389 лева в подкрепа на следните дейности/схеми за безвъзмездна финансова помощ: 17 095 606 евро или 33 436 101 лева да бъдат преразпределени от Операция 1.3 за схемата насочена към подкрепа за реконструкцията/обновяването на университети в рамките на операция 1.1, с което финансовия ресурс на схемата възлиза на 38 368 718 лева или 19 617 614 евро; 20 млн евро или 39 116 600 лева да бъдат преразпределени от операция 1.3 в нова схема за подпомагане на изграждането/ реконструкцията/ обновяването/преустройството на социални институции за деца лишени от родителски грижи и деца с увреждания; 40 млн евро или 78 233 200 лева да бъдат преразпределени от Операция 1.3 в нова схема за подпомагане прилагането на мерки за енергийна ефективност и внедряване на ВЕИ в образователни институции – общинска собственост, също в рамките на операция 1.1; 10 млн евро или 19 558 300 лева да бъдат преразпределени за нова схема за подкрепа за създаване и промотиране на иновативни културни събития в рамките на Операция 1.1; 33 млн евро или 64 542 390 лева да бъдат предназначени за изпълнението на инициативата JESSICA, като ще бъдат преразпределени от Операция 1.3 в Операция 1.4 за целите на изпълнението на интегрираните планове за градско възстановяване и развитие и

допълнение на Приоритет1, Операция 1.1 Социална инфраструктура със следната дейност – Подкрепа за изграждане, реконструкция, обновяване, разширяване и преустройство на съществуващи сгради – общинска собственост, в институции – предоставящи услуги на деца лишени от родителски грижи и деца с увреждания, с цел създаване на условия за тяхната деинституционализация и реинтеграция

- КН одобрява преразпределението на средства в рамките на операция – 4.1 Дребномащабни местни инвестиции, а именно стойността на 2 схеми за безвъзмездна финансова помощ по Операция 4.1 – схема за подкрепа за реконструкция/рехабилитация/ модернизация на индустриални и бизнес зони и схема за подкрепа за подобряване на жизнената среда чрез организирането на системи за сметосъбиране и сметоизвозване на стойност 13 940 418 евро или 27 265 088 лева – да бъде пренасочена за стартиране на нова схема по 4.1. за подкрепа прилагането на мерки за енергийна ефективност и внедряване на ВЕИ в образователни институции – общинска собственост в общините извън градските агломерационни ареали
- КН дава мандат на УО да определя за всяка конкретна схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ вида на процедурата за набиране на проектни предложения, съгласно ПМС 121
- КН дава мандат на УО да определи индикаторите за въздействие и резултат следствие приетите на настоящето заседание реалокации на средства
- КН приема да одобри Годишния доклад по изпълнението на ОПРР чрез писмена процедура.

През месец юни 2009г. се проведе писмена процедура на КН и на 24.06.2009 г. бе одобрен Годишния доклад по изпълнението на ОПРР за 2008г.

На петото официално заседание на КН, проведено на 3-4 декември 2009 г. членовете на КН бяха информирани за допълненията и подобренията направени в одобрения от ЕК Годишен доклад за изпълнение на ОПРР за 2008г., представен бе напредъкът в изпълнението на програмата към декември 2009г. На заседанието бяха обсъдени предложения за изменения на ОПРР и взети следните решения:

- КН приема Индикативната годишна работна програма за 2010г. на ОПРР
- КН приема по принцип пренасочване на финансовия ресурс на Приоритетна ос 2 „Регионална и местна достъпност”, Операция 2.3 “Достъп до устойчиви и ефективни енергийни ресурси” в размер на 60 047 804 евро за изграждане на газова междусистемна връзка България-Сърбия, като след извършване на предпроектно проучване ще бъде взето решение за конкретния вариант: изграждане на газопровод Дупница - Димитровград – Ниш или маршрут София-Димитровград-Ниш, както и реверсиране на съществуващия газопровод България-Турция. Конкретен бенефициент по схемата ще бъде Министерство на икономиката, енергетиката и туризма
- КН дава мандат на УО да предложи за одобрение, посредством писмена процедура на конкретния вариант на изграждане на междусистемна връзка България-Сърбия след проведено проучване за приложимост.
- КН одобрява пренасочване на финансовия ресурс на Приоритетна ос 2 „Регионална и местна достъпност”, Операция 2.2 „Информационни и комуникационни мрежи” в размер на 20 015 934 евро за изпълнението само на една дейност на национално ниво на територията на страната – „изграждане на ширококолентови връзки към и в градските периферии и по-слабо урбанизираните територии и селски райони”.

Конкретен бенефициент за тази високотехнологична дейност ще бъде Изпълнителна агенция „Електронни съобщителни мрежи и информационни системи (ИА ЕСМИС) като правоприемник на ИА ДАИТС.

- КН одобрява пренасочване на 50 000 000 евро от Операция 1.4 „Подобряване на физическата среда и превенция на риска” (Схема за интегрирани планове за градско развитие) към Операция 1.5 Системи за устойчив градски транспорт, за целите на схема за развитие на устойчиви системи за градски транспорт на Столична община. Финансовият ресурс на Операция 1.5 Системи за устойчив градски транспорт става 210 127 475 евро, а на Операция 1.4 „Подобряване на физическата среда и превенция на риска” се намалява с 50 млн.евро, т.е. 221 589 939 евро.
- КН одобрява пренасочване на 20 000 000 евро от Операция 3.2 “Развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите” към Операция 1.1, Схема BG161PO001/1.1-01/2007 "Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна образователна, социална и културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали" Компонент 1: Образователна инфраструктура – за финансиране на одобрени, но нефинансирани поради изчерпване на ресурса проекти, следвайки поредността на тяхното класиране съгласно Решението на УО на ОПРР. Финансовият ресурс на Операция 1.1 Социална инфраструктура става 387 318 691 евро, а на Операция 3.2 “Развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите” се намалява с 20 млн.евро, т.е. 12 714 044 евро.
- КН дава мандат на УО да ревизира текста на ОПРР в съответствие с приетите решения на IV-то и V-то заседания на КН, включително да определи съответните индикатори
- КН дава мандат на УО да конкретизира в критериите, в зависимост от спецификата на всяка схема, процента на национално съфинансиране, включително собствения принос на кандидата
- КН дава мандат на УО да определя обхвата, критериите и съгласува с Европейската комисия условията за кандидатстване по схемите за безвъзмездна финансова помощ по Операция 1.2 „Жилищна политика”.

Мониторингът на изпълнението на договорите по проектите през 2009г. бе осъществяван чрез:

- **Технически доклади** за напредъка на изпълнението на договора за безвъзмездна финансова помощ, изготвени от бенефициентите;
- **Периодични срещи** за отчитане на напредъка на проекта;
- **Проверки на място**

Техническото и финансово наблюдение върху изпълнението на всички проекти по ОПРР се извършваше от регионалните отдели и отдел „Мониторинг” и „ФУК” от централната администрация на Управляващия орган. Регионалните отдели проверяваха изпълнението на физическите показатели посредством резултатите от проверките на място, данните от техническите доклади за напредъка на проекта и финансовите отчети, представени от бенефициентите. Проверките на място се извършваха от Регионалните отдели и/или експерти от отдел „Мониторинг” на УО.

През отчетния период бе извършван регулярен предварител контрол върху процедурите за избор на изпълнители.

Целта на предварителния контрол от страна на УО на ОПРР е постигането на разумна увереност за законосъобразност при възлагането на обществените поръчки, финансирани напълно или частично от европейските фондове. Бенефициентите са длъжни да извършват възлагането на обществените поръчки съгласно Закона за обществените поръчки и подзаконовите нормативни актове, издадени по прилагането му.

Контролът върху процедурите за избор на изпълнители се осъществява чрез:

1. предварителен контрол на документацията за участие в процедури за избор на изпълнители;
2. предварителен контрол по реда на чл.20а от Закона за обществените поръчки;
3. изпращане на наблюдатели в комисиите за избор на изпълнители;
4. последващ контрол на процедурите за определяне на изпълнител- осъществява се при проверките на място, като служители, участващи в проверката попълват контролни листи – Приложения от 13.3.2 до 13.3.9 в зависимост от вида на проверяваната процедура.

За всички проекти, оценени като високо рискови, подготвената от бенефициентите документация за възлагане на обществени поръчки подлежи на предварителен контрол от отдели „Законодателство, оценка на риска и нередности” и/или „Мониторинг”.

Документацията на бенефициенти, които определят изпълнител по реда на Постановление № 55 от 12 март 2007г. на Министерския съвет, както и всяка стъпка от провеждането на съответната процедура за избор на изпълнител, подлежи на предварителен контрол от съответния Регионален отдел съгласувано и в координация с отдели „Мониторинг” и „Законодателство, оценка на риска и нередности”.

Документацията за участие в процедура за обществена поръчка на всички конкретни бенефициенти по ОПРР, както и всяка стъпка от провеждането на съответната процедура за обществена поръчка, подлежи на предварителен контрол от съответния Регионален отдел съгласувано и в координация с отдели „Мониторинг” и „Законодателство, оценка на риска и нередности”.

За всички проекти, оценени като високо рискови след извършената оценка на риска, Ръководителят на Управляващия орган задължително изпраща наблюдател от съответния Регионален отдел или от отдел “Мониторинг”, отдел „Законодателство, оценка на риска и нередности” за участие в провежданите от бенефициентите процедури по Закона за обществените поръчки и Постановление № 55 от 12 март 2007г. на Министерския съвет.

На всички проекти, които не са оценени като високо рискови, но процедурите за възлагане на обществени поръчки имат стойностни прагове по Закона за обществените поръчки, документацията им подлежи на предварителен контрол от отдели „Законодателство, оценка на риска и нередности” и/или «Мониторинг», При провеждането на тези процедури Управляващият орган задължително изпраща наблюдател в комисиите.

На всички проекти, оценени със среден и нисък риск и процедурите за възлагане на обществени поръчки нямат стойности над праговете по Закона за обществените поръчки, документацията им подлежи на последващ контрол от Регионалните отдели и/или «Мониторинг» по време на проверките на място.

- **Разкриване, отчитане, докладване и последващо разрешаване на всички регистрирани случаи на нередности по Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС.**

В Наръчника за управление и изпълнение на ОПРР е описана детайлна процедура за регистриране, отчитане, докладване и последващо разрешаване на нередности, която се прилага както на централно, така и на регионално ниво.

Сигнали за нередности са подавани:

- чрез електронната страница на ОПРР;
- от служители на Управляващия орган УО след извършени проверки на място или осъществен технически и финансов документален контрол;
- с писма от външни за организацията лица до Управляващия орган;
- информация в пресата или електронни медии;
- информация, свързана със съдебни и/или административни процедури;

За отчетния период УО е регистрирал 54 сигнала за нередности, които касаят предимно:

- нарушения и допуснати грешки в провеждане на процедури по ЗОП и свързаните подзаконови актове, например: въведени дискриминационни критерии в документациите; неправилно намаляване на крайния срок за получаване на оферти; нарушения и грешки при формулиране на критерии за подбор, показатели за оценка; грешки при сключване на договори с изпълнители след проведени процедури по възлагане на обществени поръчки; несъответствия в датите и информацията, съдържащи се в различни документи при провеждане на процедури за избор на изпълнител; неправомерно разделяне на поръчки с цел преминаване на по-лека процедура в нарушение на изискванията на чл. 15, ал. 6 от Закона за обществените поръчки; конфликт на интереси.
- неспазване на изисквания, заложи в договорите с бенефициенти – като например: смяна на членове на екипи по управление на проекти без спазване на процедурите, разписани в договорите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ; несъобразяване с текстовете от договорите, указващи задължително съдържание на договорите с изпълнители; неспазване на мерките за информация и публичност по ОПРР.
- дублиране на безвъзмездна финансова помощ – получено финансиране по национални схеми за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ /напр. „Оптимизация на училищната мрежа” на МОН или Постановление на Министерския Съвет № 72 от 30 март 2009 г. за одобряване на бюджетни кредити по инвестиционната програма за 2009 г. ;
- неточно изпълнение на договори от техническа гледна точка – незаконосъобразно изпълнение на строително-монтажни работи; неспазване на работните проекти; липса на работни проекти, когато такива се изискват от Закона за устройство на територията; липса на строителен надзор; изпълнение на дейности по проекти без изискуемото се предварително съгласие на УО на ОПРР.

По получените сигнали са извършени проверки, като:

- по 27 сигнала е в ход процедура по верифициране дали са извършени нередности - назначени внезапни проверки на място или са уведомени съответни контролни органи като: Агенция „Държавна финансова инспекция”, ДНСК, НАП, съответна прокуратура за извършване на проверка;

- по 27 сигнала процедурата е прекратена, включително и по някои от верифицираните нередности;
- Девет сигнала са докладвани като верифицирана нередност на Сертифициращия орган и на Съвета за координация в борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности, съгласно изискванията на действащото европейско и българско законодателство.

Към 31.12.2009г. няма неправомерно изплатени суми по договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по ОПРР.

2.7.2. Оценка

В началото на 2009г. беше разработен и одобрен от Ръководителя на УО на ОПРР План за оценка на Оперативна програма «Регионално развитие» 2007-2013 г. в рамките на проект BG161PO001/5-01/2008/007 „Планиране и осъществяване на оценки на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г.”, финансиран от Приоритетна ос 5: Техническа помощ.

Планът за оценка очертава отговорностите за текущата оценка за периода 2007-2013 г., необходимите финансови ресурси, индикативния списък и график на оценките, които ще се осъществяват, механизмът за инициране на оценките изисквани от чл. 48 (3) на Регламент 1083/2006, механизмите за оформяне и управление на оценките и механизмите за използване на техните резултати. Индикативният списък с предвиджани оценки представя темите за оценка и задава индикативен график за провеждането им, като подробностите ще бъдат допълнително разработени и актуализирани в техническите задания към всяка оценка. В Индикативния списък са планирани ресурси и за задължителните оценки по смисъла на чл. 48 (3) от регламент 1083/ 2006.

В изпълнение на Плана за оценка на ОП „Регионално развитие” 2007-2013 г. през 2009г. беше осъществена първата оперативна оценка на ОПРР с предмет „Преглед на първите открити схеми за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по ОПРР 2007-2013г.”. Оценката е проведена в периода септември - декември 2009г., съгласно договор за консултантска услуга № 241/ 27.08.2009г. с „Обединение Прайм Микрофонд”. В рамките на оценката са извършени преглед на подготовката и стартирането, процеса на оценка и сключване на договори, системите и процедурите на УО на ОПРР за наблюдение на изпълнението на 14 схеми за безвъзмездна финансова помощ, открити през 2007 и 2008 г., Договорът е на стойност 268 500 лв.

Въз основа на извършения преглед бяха изработени и представени 14 индивидуални доклада за отделните схеми за безвъзмездна финансова помощ и обобщен доклад за оценка за постигнатия напредък на ниво Оперативна програма с препоръки за корективни действия и подобрения в управлението на схеми за безвъзмездна финансова помощ. Изпълнителят предложи конкретни препоръки, касаещи етапа на подготовката и дизайна на схемите, етапа на оценка на проектните предложения и сключване на договори и етапа на изпълнение и наблюдение на резултатите от одобрените проекти както за схемите с конкурентен подбор на проекти, така и за схемите с директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ на конкретни бенефициенти. Предложени бяха и препоръки във връзка с процедурите за изпълнение и управление на приоритетна ос 5 „Техническа помощ” на ОПРР и за промени в нормативната база, регулираща изпълнението на ОПРР.

Направените от Изпълнителя препоръки са взети под внимание при ревизиране на Наръчника за управление и изпълнение на Оперативна програма „Регионално развитие” и при подготовката на предстоящите схеми за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

2.8. Национален резерв за изпълнение (където е приложимо и единствено в годишния доклад за изпълнение за 2010 г.)

Не е приложимо.

3. ИЗПЪЛНЕНИЕ ПО ПРИОРИТЕТНИ ОСИ

3.1. Приоритетна ос 1 - Устойчиво и интегрирано градско развитие

Финансовият ресурс за тази приоритетна ос е на стойност 839 067 973 евро, от които 713 207 777 евро представляват съфинансиране от Европейския фонд за регионално развитие. Общата сума представлява 52,40% от цялата програма.

3.1.1. Постигане на целите и анализ на напредъка

През отчетния период са обявени 4 схеми за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ. В същото време продължи приемането на проектни предложения по 6 схеми, публикувани през 2008 г. Прекратена е една процедура по приемане на проектни предложения поради изчерпване на финансовия ресурс.

Обявените през 2007г. покани, отправени към кандидати общини, неправителствени организации, бяха публикувани без краен срок за набиране на проектни предложения. В тази връзка, тяхната реализация продължи и през календарната 2009 г.

От обявените през 2008 г. покани 4 са насочени към конкретни бенефициенти – АСП, АЗ, МОН и ГД”ПРР” и бяха първоначално обявени без крайни срокове за набиране на проектни предложения. Липсата на определен краен срок за подаване на проектни предложения по схемите, обявени в началото на 2008 г., поддържа демобилизиращо и доведе до забавяне подаването на проектни предложения от страна на конкретните бенефициенти. В тази връзка в средата на 2008 г. УО на ОПРР постави изискване сключването на договори по съответните схеми да приключи до края на 2010 г. В резултат, в началото на 2009 г. и трите конкретни бенефициенти подадоха средносрочни рамкови инвестиционни програми и проектни фишове към тях.

Информация за всички публикувани схеми по Приоритетна ос 1 за отчетния период е посочена в таблица 8.

Таблица 8. Обявени схеми за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и получени проектни предложения:

Оперативна програма „ Регионално развитие”	Дата на публикуване	Общ бюджет, евро	Съ-финансиране от ЕФРР (85%), евро	Нац. Финансиране, (15%), евро	Получени проекти към 31.12.2009
По операция 1.1 „Социална инфраструктура”					
BG161PO001/1.1-01/2007 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна образователна, социална и културна инфраструктура,	14 ноември 2007г	125 399 830	106 589 856	18 809 974	Процедурата по приемане на проекти е прекратена

допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”					
BG161PO001/1.1-02/2007 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна държавна образователна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”	29 февруари 2008г.	5 884 684	5 001 982	882 702	Рамкова програма и 9 проектни фиша Конкретен бенефициент МОН
BG161PO001/1.1-03/2008 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна социална инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали»	29 февруари 2008г.	2 802 231	2 381 896	420 335	Рамкова програма и 2 проектни фиша Конкретен бенефициент АСП
BG161PO001/1.1-04/2008 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна инфраструктура на бюрата по труда, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”	29 февруари 2008г.	2 802 231	2 381 896	420 335	Рамкова програма и 9 проектни фиша Конкретен бенефициент Агенция по заетостта
BG161PO001/1.1-05/2008 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”	25 Юни 2008г.	14 711 712	12 504 955	2 206 757	2 проектни фиша Конкретен бенефициент (МК)
BG161PO001/1.1-06/2009 «Подкрепа за обновяване и модернизация на държавни лечебни и здравни заведения в градските агломерации»	29 април 2009 г	75 660 233	64 311 198	11 349 035	Рамкова програма и 5 проектни фиша Конкретен бенефициент МЗ
BG161PO001/1.1-07/2009 «Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна инфраструктура на висшите училища в градските агломерации”	30 септември 2009 г	19 617 614	16 674 971, 90	2 942 642,10	Краен срок за подаване 1 Февруари 2010 година
По операция 1.4 „Подобряване на физическата среда и превенция на риска”					
BG161PO001/1.4-01/2007 „Подкрепа за ограничаване и предотвратяване на рисковете и щетите при пожари в градските агломерационни ареали”	15 декември 2007г.	7 000 000	5 950 000	1 050 000	0 Конкретен бенефициент (МВР)

BG161PO001/1.4-02/2008 „Подкрепа за подобряване на градската среда”	20 Август 2008г.	124 804 756	106 084 042	18 720 714	56
BG161PO001/1.4-03/2008 „Подкрепа за изграждане и укрепване на дребномащабна инфраструктура за предотвратяване на свлачища в градските агломерации”	13 Октомври 2008г.	12 383 820	10 526 247	1 857 573	26
BG161PO001/1.4-04/2009 „Подкрепа за дребномащабна инфраструктура за предотвратяване на свлачища в градските агломерации ”	15 юли 2009 г.	4 864 900, 84	4 135 165, 71	729 736, 13	16

3.1.1.1. Информация за физическия напредък по приоритетната ос

Таблица 9. Информация за физическия напредък по приоритетната ос

Индикатори		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
ПРИОРИТЕТНА ОС 1											
Индикатор за въздействие											
Намаляване на емисиите на парникови газове (CO ₂ и еквивалентни, kt) Ключов индикатор ⁽¹⁾	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0 ⁽²⁾							0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	21 ⁽¹⁾	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	56 ⁽¹⁾	56
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Индикатори за резултат											
Икономия на енергия от обновяване на сградите (MWh) Ключов индикатор ⁽⁴⁾	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0 ⁽³⁾							0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	44 400	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	119 000	119 000
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Ученици, облагодетелствани от подобрена образователна инфраструктура (бр.) Ключов индикатор ⁽⁴⁾	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0 ⁽⁵⁾							0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	6 300	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	10 000	10 000
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Пациенти, облагодетелствани от подобрена здравна инфраструктура (бр.)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0 ⁽⁶⁾							0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	200 000	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	600 000	600 000
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Население, облагодетелствано от	Постигната стойност	Н/П	Н/П	18 165 ⁽⁷⁾							18 165
	Целева	Н/П	Н/П	100 000	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	230 000	230 000

Индикатори		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
обновените сгради (с изключение на образователни и здравни институции) (бр.)	стойност										
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Нови предприятия, привлечени в обновените, рехабилитирани и реновирани индустриални зони (бр.)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П		
	Целева стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	100	100
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Използване на обществен градски транспорт (включително хора с увреждания) % Ключов индикатор ⁽⁸⁾	Постигната стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П		
	Целева стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	5 ⁽⁸⁾	5
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Индикатори за продукт											
Проекти, подобряващи физическата среда, привлекателно ста на градовете и превенция на риска (бр.) Ключов индикатор ⁽⁹⁾	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0 ⁽¹⁰⁾							0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	80 ⁽⁹⁾	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	200 ⁽⁹⁾	200
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Обновени многофамилни сгради и социални жилища и обновени/рехабилитирани индустриални зони (бр.)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П		
	Целева стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	20	20
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Подобрена инфраструктура на здравеопазването (бр.)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0 ⁽¹¹⁾							0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	8	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	35	35
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Подобрена образователна инфраструктура (бр.)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0 ⁽¹²⁾							0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	20	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	45	45
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Подобрена инфраструктура в сферата на културата (бр.)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	2 ⁽¹³⁾							2
	Целева стойност	Н/П	Н/П	35	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	90	90
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П

Индикатори		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
Подобрена инфраструктура в сферата на социалните услуги (бр.)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0 ⁽¹⁴⁾							0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	30	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	70	70
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Разработени/изпълнени интегрирани планове за градско развитие (бр.)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0 ⁽¹⁵⁾							0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	7	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	36	36
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П

(1) Индикаторът съответства на Ключов индикатор No 30. В Оперативната програма индикатора се измерва на ниво Приоритетна ос 1 и Приоритетна ос 2. В системата SFC целевите стойности за 2009 и 2015 г. са въведени кумулативно на програмно ниво.

(2) За 2009г. не е постигната стойност по показателя, тъй като е налице само един приключил проект за подобряване на културната инфраструктура през 2009г., като въздействието от внедрените мерки за енергийна ефективност следва да се отчете 2 години след приключване на проекта, следователно за 2011г.

(3) За 2009г. не е постигната стойност по показателя, тъй като е налице само един приключил проект за подобряване на културната инфраструктура през 2009г., като икономията на енергия от обновяване на сградите следва да се отчете след изтичане на поне един отоплителен сезон, следователно за 2010г.

(4) Индикаторът съответства на Ключов индикатор No 37 „Брой на студенти, които извличат полза (Образование)».

(5) За 2009г. не е постигната стойност по показателя, тъй като няма приключил проект за подобряване на образователна инфраструктура.

(6) За 2009г. не е постигната стойност по показателя, тъй като няма сключени договори и следователно изпълнение на релевантни дейности, които допринасят за напредъка по този индикатор.

(7) Отчетената стойност по индикатора е по-малка от целевата, тъй като през 2009г. е налице само един приключил проект с дейности, допринасящи за напредъка по този показател.

(8) Индикаторът съответства на Ключов индикатор No 22 „Допълнително население, обслужвано с подобрен градски транспорт». В системата SFC индикатора се измерва в брой и съответстващата целева стойност за 2015 г. е 90 000 души.

(9) Индикаторът съответства на два Ключови индикатора – Ключов индикатор No 31 „Брой на проектите за избягване на рискове» и Ключов индикатор No 39 „Брой на проекти за гарантиране на устойчивост и подобряване на привлекателността на градове и големи градове». В системата SFC съответстващите целеви стойности за 2009 и 2015г. са съответно 40 и 70 проекти за Ключов индикатор 31 и 40 и 130 проекти за Ключов индикатор 39.

(10) За 2009г. не е постигната стойност по показателя, тъй като няма приключили проекти за подобряване на градската среда и превенция на риска.

(11) За 2009г. не е постигната стойност по показателя, тъй като няма сключени договори и следователно изпълнение на релевантни дейности, които допринасят за напредъка по този индикатор.

(12) За 2009г. не е постигната стойност по показателя, тъй като няма приключил проект за подобряване на образователна инфраструктура.

(13) Отчетената стойност по индикатора е по-малка от целевата, тъй като през 2009г. е налице само един приключил проект с дейности, допринасящи за напредъка по този показател.

(14) За 2009г. не е постигната стойност по показателя, тъй като няма приключили проекти за подобряване на социалната инфраструктура.

(15) За 2009г. не е постигната стойност по показателя, тъй като няма сключени договори и следователно изпълнение на релевантни дейности, които допринасят за напредъка по този индикатор.

3.1.1.2. Информация за финансовия напредък по приоритетната ос

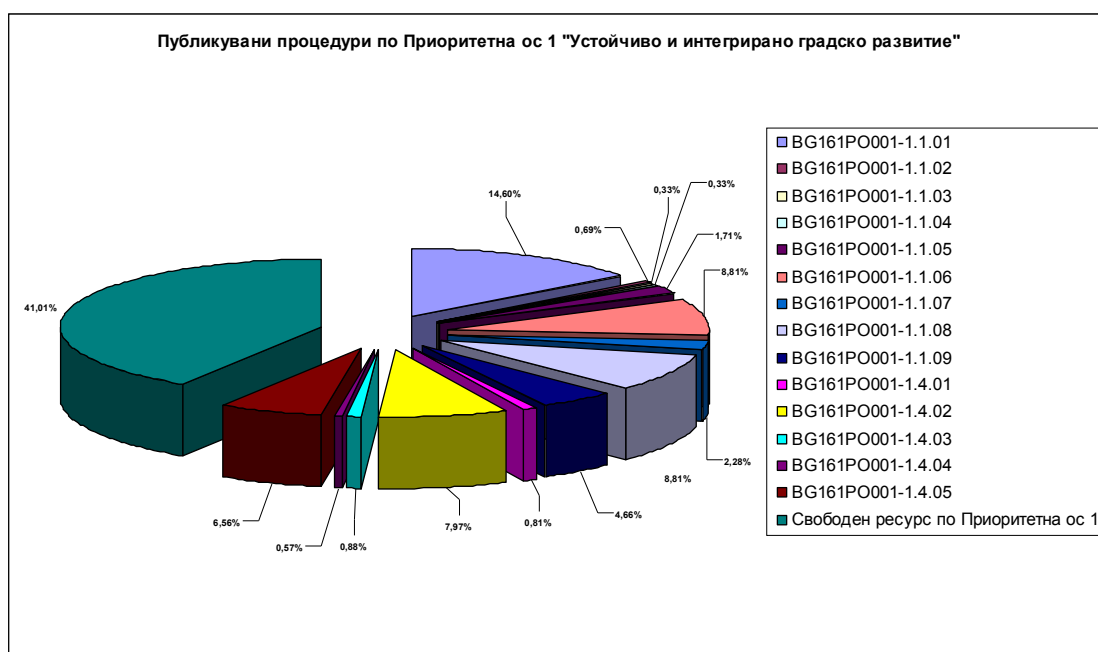
Таблица 10. Договорени и изплатени суми към 31.12.2009

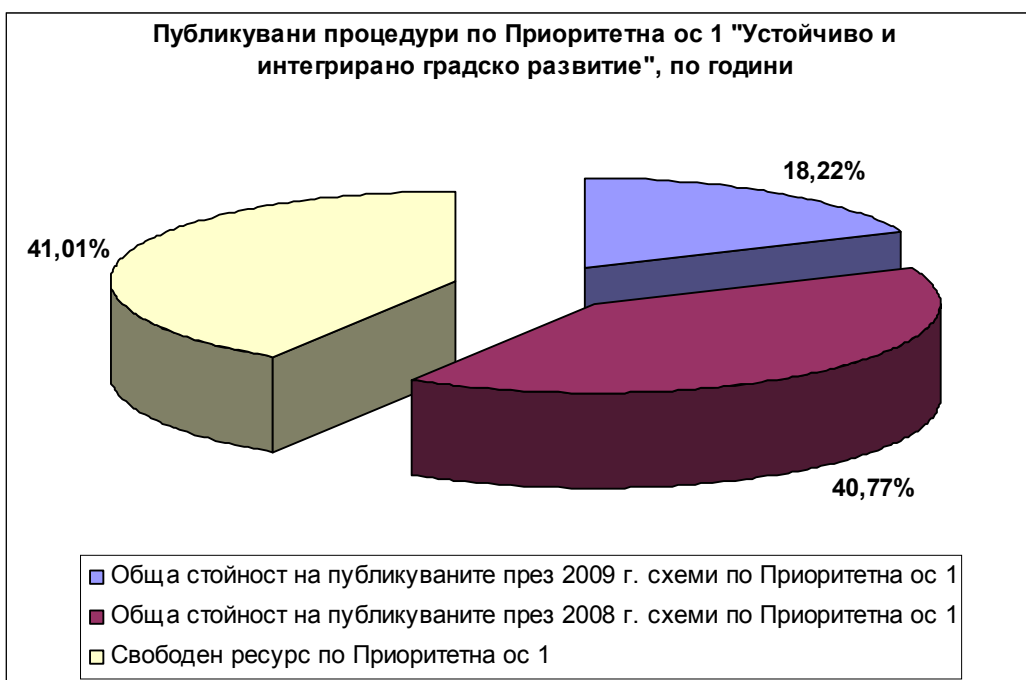
Приоритетна ос	Финансово изпълнение	
	Договорено, евро	Изплатено, евро
1. Устойчиво и интегрирано градско развитие	172 968 173,80	5 194 172,54

3.1.2. Качествен анализ

Приоритетна ос 1 е насочена към повишаване привлекателността и конкурентоспособността на градовете и градските територии, осигуряване на добро качество на живот и достъп до основни услуги, съблюдавайки принципите на Европейския съюз за равни възможности, включително и на хората в неравностойно положение. Превръщането на градовете в центрове за развитие на прилежащите им агломерационни ареали е в съответствие с приетия от страните –членки на Европейския съюз през май 2007 г. Териториален дневен ред и Лайпцигската Харта за развитие на градовете.

Публикуваните покани по схеми за предоставяне на безвъзмездна помощ през отчетния период допринасят за изпълнението на тази цел създавайки възможност за осигуряване на подходяща и рентабилна образователна, социална и културна инфраструктура, съобразена с бъдещите нужди на населението в градските центрове и прилежащите им територии. В допълнение създават и условия за повишаване на сигурността за живота на населението чрез подобряване на физическата среда и превенция на риска.

РЕЗУЛТАТИ:

- ***Схема BG161PO001/1.1-01/2007 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна образователна, социална и културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”***

Конкретните цели на схемата за безвъзмездна финансова помощ бяха насочени към подобряване, обновяване и модернизация на образователна, културна и социална инфраструктура, както и към осигуряването на социално включване и равен достъп на уязвимите групи от населението до общинската инфраструктура.

В рамките на схемата бяха подкрепени проекти на стойности от 100 000 евро до 3 000 000 евро, насочени към **ремонт, реконструкция, доставка на оборудване, енергийно обследване и одити, внедряване на мерки за енергийна ефективност и инсталации въз основа на ВЕИ, както и подобряване достъпа на уязвимите групи от населението.**

В рамките на отчетния период приключи работата на три оценителни комисии по схемата, както следва:

- 2-ра оценителна комисия по схемата – одобрени са 101 проектни предложения с общ размер на безвъзмездната финансова помощ, възлизащ на 218 746 254,79 евро. Сключени са 42 договора с общ размер на безвъзмездната финансова помощ, възлизащ на 81 606 852,01 евро.
- 3-та успоредна оценителна комисия само за Компонент 2 «Социална инфраструктура» - одобрени са 30 проектни предложения с общ размер на безвъзмездната финансова помощ, възлизащ на 29 586 973,21 евро. Сключени са 8 договора с общ размер 9 759 174,15 евро
- 3-та успоредна оценителна комисия само за Компонент 3 «Културна инфраструктура» - одобрени са 56 проектни предложения с общ размер на безвъзмездната финансова помощ, възлизащ на 78 502 594,19 евро. Не са сключени договори поради изчерпване на финансовия ресурс по компонента.

Всички оценени проектни предложения са получени през 2008 г. През месец май 2009 г. поради изчерпване на финансовия ресурс с Решение на Ръководителя на УО на ОПРР е прекратена процедурата за набиране на проектни предложения по схемата.

През 2009 г. в контекста на глобалната икономическа и финансова криза и с оглед незадоволителното финансово състояние, в което се намират българските общини, в рамките на петото заседание на Комитета за наблюдение на ОПРР се взе решение за пренасочване на финансов ресурс от операция 3.2 „Развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите” в размер на 20 млн.евро за финансирането на проекти, които са получили необходимия брой точки за финансиране по компонент 1 „Образователна инфраструктура” на гореспоменатата схема, но за които не достига към момента финансов ресурс. С пренасочения финансов ресурс от 20 млн.евро ще могат да бъдат финансирани 7 проектни предложения по реда на тяхното класиране съгласно Решение № РД-02-14-40/14.01.2009 г.

Информация за схемата през отчетния период е представена в таблица 11.

Таблица 11. Информация за схема BG161PO001/1.1-01/2007 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна образователна, социална и културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”

Вид процедура съгласно ПМС 121/ 31.05.2007г.	Открита процедура за подбор на проекти без определен срок за кандидатстване съгл. чл.8 (1), т.1(а), т.2(б) и т.3(б) на ПМС 121/ 31.05.2007г.
Дата на обявяване	14 ноември 2007 г.
Допустими кандидати	86 общини в агломерационни ареали, неправителствени организации, действащи като сдружения за предоставяне на образователни, социални и културни услуги.
Предвидени средства в евро	125 399 830 евро
Подадени проектни предложения	0 (процедурата за набиране на проектни предложения е прекратена)
Оценени проектни предложения	178 (проектните предложения са постъпили през 2008г., а оценката им е приключила през 2009г.)
Одобрени проектни предложения, но не финансирани	137
Отхвърлени проектни предложения	41
Брой оценителни комисии	3
Подписани договори	50 (включително допълнително сключени два договора след освобождаване на финансов ресурс по схемата)
Размер на безвъзмездната финансова помощ по договорите в евро *	91 366 026,16 евро

* Данните посочват стойността на безвъзмездната финансова помощ съгласно оригиналните сключени договори.

Таблица 12. Очаквани Резултати от схемата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG161PO001/1.1-01/2007 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна образователна, социална и културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”

	общо	СЗР	СЦР	СИР	ЮИР	ЮЦР	ЮЗР
Брой сключени договори	50	6	7	11	10	10	6
Размер на безвъзмездната финансова помощ на сключените договори в евро	91,366,024	8,765,863	7,102,933	22,493,706	23,201,290	20,105,742	9,696,490
Брой роми/етнически малцинства, облагодетелстван и от дейностите по проекта	13764	1881	19	6565	3057	2046	196
Брой хора с увреждания	3997	127	363	1630	1311	397	169
Икономия на енергия (МВтЧ/г)	56 118,94	9 290,91	926,18	21 253,60	7 072,47	11 142,60	6 433,18

➤ **Схема BG161PO001/1.1-02/2008 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна образователна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”**

Конкретните цели на схемата за безвъзмездна финансова помощ са насочени към подобряване, обновяване и модернизация на държавна образователна инфраструктура, както и осигуряване на социално включване и равен достъп на уязвимите групи от населението до държавната образователна инфраструктура. Схемата предвижда подкрепа за проекти на стойности от 250 000 до 3 млн. евро, насочени към ремонт, реконструкция, доставка на оборудване, енергийно обследване и одит, внедряване на мерки за енергийна ефективност и инсталации въз основа на ВЕИ, както и подобряване достъпа на уязвимите групи от населението. Конкретен бенефициент е Министерство на образованието и науката (МОН). Схемата бе обявена като схема за безвъзмездна финансова помощ без краен срок за подаване на проектни предложения.

Въпреки че схемата бе обявена в края на февруари 2008 г. едва през месец февруари и месец март 2009 г. конкретният бенефициент подаде рамкова програма и проектни фишове към неяг. До края на 2009 г. конкретният бенефициент е успял да договорира 912 600,73 евро, което представлява едва 15,5% от предвидения финансов ресурс.

Таблица 13. Информация за схема BG161PO001/1.1-02/2008 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна образователна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”

Тип на процедурата	Процедура на директно предоставяне
Дата на обявяване	29 февруари 2008 г. като през 2009 г. са оценявани проектни предложения и съответно сключвани договори
Статус на схемата	Текуща
Бенефициенти	Министерство на образованието и науката
Предвидени финансови средства	5 884 684 евро

Подадени проектни предложения	Рамкова инвестиционна програма с 9 проектни фиша
Одобрени проектни предложения	2 проектни фиша + 1 рамкова програма
Одобрени проектни предложения, но не финансирани	-
Отхвърлени проектни предложения	4
Оттеглени проектни предложения	3
Брой оценителни комисии	1
Сключени договори	2
Стойност на сключените договори*	912 600,73 евро

Данните посочват стойността на безвъзмездната финансова помощ съгласно оригиналните сключени договори.

Таблица 14. Очаквани резултати от схема BG161PO001/1.1-02/2008 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна образователна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”

	общо	СЗР	СЦР	СИР	ЮИР	ЮЦР	ЮЗР
Брой сключени договори	2	0	0	1	1	0	0
Размер на безвъзмездната финансова помощ на сключените договори в евро	912,601	0	0	455,285	457,318	0	0
Брой роми/етнически малцинства, облагодетелстван и от дейностите по проекта	309	0	0	94	215	0	0
Брой хора с увреждания	41	0	0	6	35	0	0
Икономия на енергия (МВтЧ/г)	174	0	0	24,00	150,00	0	0

➤ **Схема BG161PO001/1.1-03/2008 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна социална инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”**

Конкретните цели на схемата за безвъзмездна финансова помощ са насочени към подобряване, обновяване и модернизация на държавната социална инфраструктура, както и към осигуряване на социално включване и равен достъп на уязвимите групи от населението до държавната социална инфраструктура.

Схемата предвижда подкрепа на проекти на стойности от 50 000 до 500 000 евро насочени към ремонт, реконструкция, доставка на оборудване, енергийно обследване и одит, внедряване на мерки за енергийна ефективност и инсталации въз основа на ВЕИ, както и подобряване достъпа на уязвимите групи от населението. Конкретен бенефициент по схемата е Агенцията за социално подпомагане. Схемата беше обявена като схема без краен срок на подаване на проектни предложения.

Въпреки че схемата бе обявена в края на февруари 2008 г. до края на 2009 г. конкретният бенефициент е успял да договорира 240 632,95 евро, което представлява едва 8,6% от предвидения финансов ресурс.

Таблица 15. Информация за BG161PO001/1.1-03/2008 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна социална инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”

Тип на процедурата	Процедура на директно предоставяне
Дата на обявяване	29 февруари 2008 г. като през 2009 г. са оценявани проектни предложения и съответно сключвани договори
Статус на схемата	Текуща
Бенефициенти	Агенция за социално подпомагане
Предвидени финансови средства	2 802 231 евро
Подадени проектни предложения	Рамкова инвестиционна програма с 2 проектни фиша
Одобрени проектни предложения	2 проектни фиша + 1 рамкова програма
Одобрени проектни предложения, но не финансирани	-
Отхвърлени проектни предложения	-
Брой оценителни комисии	1
Сключени договори	2
Стойност на сключените договори*	240 632,95 евро

* Данните посочват стойността на безвъзмездната финансова помощ съгласно оригиналните сключени договори.

Таблица 16: Очаквани резултати от схема BG161PO001/1.1-03/2008 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна социална инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”

	общо	СЗР	СЦР	СИР	ЮИР	ЮЦР	ЮЗР
Брой сключени договори	2	1	0	1	0	0	0
Размер на безвъзмездната финансова помощ на сключените договори в евро	240,633	78,967	0.00	161,666	0.00	0.00	0.00
Брой роми/етнически малцинства, облагодетелствани от дейностите по проекта	5500	5500	0	0	0	0	0
Брой хора с увреждания	4500	4500	0	0	0	0	0
Икономия на енергия (МВтЧ/г)	280	140,00	0	140,00	0	0	0

➤ **Схема BG161PO001/1.1-04/2008 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна инфраструктура на бюрата по труда, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”**

Конкретните цели на схемата за безвъзмездна финансова помощ бяха насочени към подобряване, обновяване и модернизация на инфраструктурата на Бюрата на труда в структурата на Агенцията по заетостта (АЗ), предоставящи услуги на социално-уязвими групи, както и насърчаване на социалното включване и равния достъп на необлагодетелстваните групи от населението до държавната инфраструктура. Схемата предоставя подкрепа на проекти насочени към ремонт, реконструкция, доставка на оборудване, енергийно обследване и одит, внедряване на мерки за енергийна ефективност и инсталации въз основа на ВЕИ за Бюрата по труда, както и подобряване достъпа на социално-уязвимите групи от населението. Конкретен бенефициент по схемата е Агенция по заетостта.

В резултат от изпълнението на проектите ще бъдат ремонтирани 40 дирекции «Бюро по труда», ще бъде реализирана икономия на енергия от обновяване на сградите/помещенията на Дирекциите “ Бюро по труда ” в размер на 692,96 MW/h и ще бъдат облагодетелствани 381 299 регистрирани безработни.

Таблица 17. Информация за BG161PO001/1.1-04/2008 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна инфраструктура на бюрата по труда, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”

Тип на процедурата	Процедура на директно предоставяне
Дата на обявяване	29 февруари 2008 г. като през 2009 г. са оценявани проектни предложения и съответно сключвани договори
Статус на схемата	Текуща
Бенефициенти	Агенция по заетостта
Предвидени финансови средства	2 802 231 евро
Подадени проектни предложения	Рамкова инвестиционна програма с 9 проектни фиша
Одобрени проектни предложения	9 проектни фиша + 1 рамкова програма
Одобрени проектни предложения, но не финансирани	-
Отхвърлени проектни предложения	-
Брой оценителни комисии	1
Сключени договори	9
Стойност на сключените договори*	2 536 828,61 евро

* Данните посочват стойността на безвъзмездната финансова помощ съгласно оригиналните сключени договори.

Таблица 18: Очаквани резултати от схема BG161PO001/1.1-04/2008 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна инфраструктура на бюрата по труда, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”

	общо	СЗР	СЦР	СИР	ЮИР	ЮЦР	ЮЗР
Брой сключени договори	9	1	2	1	1	2	2
Размер на	2 536 827	401 110	475 844	226 118	213108	620 780	599 870

безвъзмездната финансова помощ на сключените договори в евро							
Брой роми/етнически малцинства, облагодетелствани от дейностите по проекта	11080	1862	660	386	3048	4344	780
Брой хора с увреждания	4640	709	1400	124	314	862	1231

➤ **Схема BG161PO001/1.1-05/2008 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”**

Конкретните цели на схемата за безвъзмездна финансова помощ са насочени към подобряване, обновяване и модернизация на държавната културна инфраструктурата в управление на Министерство на културата, както и насърчаване на социалното включване и равния достъп на необлагодетелстваните групи от населението до държавната културна инфраструктура. Схемата предвижда подкрепа на проекти на стойности от 150 000 до 3 млн. евро насочени към ремонт, реконструкция, доставка на оборудване, енергийно обследване и одит, внедряване на мерки за енергийна ефективност и инсталации въз основа на ВЕИ за държавните културни институции – театри, опери, библиотеки, концертни зали, както и подобряване достъпа на социално-уязвимите групи от населението до тях. Конкретен бенефициент по схемата е Министерство на културата.

През 2009 г. приключи работата на първата оценителна комисия по схемата, сформирана през 2008 г. В резултат беше подписано Рамково споразумение с конкретния бенефициент и 2 договора за безвъзмездна финансова помощ в размер на 1 930 587,24 евро, което представлява едва 13% от наличния финансов ресурс. До края на 2009 г. Министерство на културата подадоха още 5 проектни предложения, за оценката на които беше сформирана оценителна комисия. Работата на комисията продължава и през 2010 г.

Таблица 19. Информация за схема BG161PO001/1.1-05/2008 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”

Тип на процедурата	Процедура на директно предоставяне
Дата на обявяване	25 Юни 2008 г.
Краен срок за кандидатстване	за 2009 година- 10 Юли. за 2010 година – 31 Март.
Бенефициенти	Министерство на културата
Предвидени финансови средства	14 711 712 евро
Статус на схемата	Текуща
Подадени проектни предложения	Рамкова инвестиционна програма с 10 проектни фиша
Одобрени проектни предложения	2 проектни фиша + 1 рамкова програма
Одобрени проектни предложения, но не финансирани	-

Отхвърлени проектни предложения	3
Брой оценителни комисии	2 (едната от комисиите продължава и през 2010 г.)
Сключени договори	2
Стойност на сключените договори*	1 930 587,24 евро

* Данните посочват стойността на безвъзмездната финансова помощ съгласно оригиналните сключени договори.

Таблица 20: Очаквани резултати от схема BG161PO001/1.1-05/2008 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”

	общо	СЗР	СЦР	СИР	ЮИР	ЮЦР	ЮЗР
Брой сключени договори	2	0	0	0	1	0	1
Размер на безвъзмездната финансова помощ на сключените договори в евро	1 930 587	0	0	0	682 875	0	1 247 712
Брой роми/етнически малцинства, облагодетелствани от дейностите по проекта	2921	0	0	0	233	0	2688
Брой хора с увреждания	2921	0	0	0	233	0	2688

➤ **Схема BG161PO001/1.1-06/2009 „Подкрепа за обновяване и модернизация на държавни лечебни и здравни заведения в градските агломерации”**

Схемата е публикувана в края на месец април 2009 г. Основната цел на схемата е да осигури подходяща и ефективна държавна здравна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали. Схемата е разделена на 3 компонента: Компонент 1 - Обновяване и модернизация на държавни лечебни и здравни заведения; Компонент 2 - Обновяване и модернизация на Домове за медико-социални грижи за деца и Компонент 3 - Обновяване и модернизация на държавни лечебни заведения с лъчетерапевтични звена. Допустимите дейности по схемата са:

- Ремонт, реконструкция, обновяване на сградите/помещенията на държавните лечебни и здравни заведения (включително закупуване на линейки) в съответствие с одобрените Национална здравна стратегия 2008-2013 г. и Национална здравна карта;
- Ремонт, реконструкция, обновяване и оптимизиране (пристрояване, надстрояване след обособка, базирана върху действащата нормативна уредба) на сградния фонд на Домове за медико-социални грижи за деца, включително прилежащото им дворно място;
- Реконструкция, ремонт, разширение на държавни лечебни заведения с лъчетерапевтични звена, свързани със социално значими онкологични заболявания;
- Доставка на подходящо оборудване (предимство се дава на проектни предложения, насочени към доставка на високоспециализирана апаратура);

- Извършване на одити за енергопотребление; внедряване на мерки за енергийна ефективност и инсталации/съоръжения, основани на използването на алтернативни възобновяеми енергийни източници;
- Подобряване на достъпа за хора с увреждания до изброените по-горе сгради.

С Решение на Ръководителя на УО на ОПРР №РД 02-14-1517/17.08.2009 г. подадената Средносрочна рамкова инвестиционна програма е върната на конкретния бенефициент за преработване. Основанията довели до връщане на рамковата програма са следните: липсва анализ на регионалните нужди и как са избрани конкретните проекти по СРИП; няма информация за конкретните Домове за медико-социални грижи /ДМСГ/ за деца от 0 до 3 години, които ще бъдат включени в програмата; не са представени убедителни доказателства, че бенефициентът разполага с изградена система за прилагане на процедури по вътрешен мониторинг на проектите по СРИП. Екипът за изпълнение на СРИП няма ясно описани функции и отговорности. Липсва информация как планираните средства се разпределят между посочените в СРИП приоритетни области.

С Решение на ръководителя на УО на ОПРР № РД 02-14-2002/ 09.11.2009 г., поради оттегляне на СРИП и проектните фишове към нея от страна на конкретния бенефициент, е прекратена процедурата на директно предоставяне по схемата. Основанията за оттегляне на рамковата програма и проектните фишове бяха промяна в националната политика в здравния сектор, а именно необходимостта от изготвяне на Концепция за реструктуриране на болничната помощ в РБългария, която да замести действащата Национална здравна карта.

Таблица 21. Информация за схема BG161PO001/1.1-06/2009 „Подкрепа за обновяване и модернизация на държавни лечебни и здравни заведения в градските агломерации”

Тип на процедурата	Процедура на директно предоставяне
Дата на обявяване	29 април 2009 г
Статус на схемата	Прекратена поради оттегляне на средносрочната рамкова инвестиционна програма и всички подадени проектни фишове към нея.
Бенефициенти	Министерство на здравеопазването
Предвидени финансови средства	75 660 233,25 евро
Подадени проектни предложения	Рамкова инвестиционна програма с 5 проектни фиша
Одобрени проектни предложения	-
Одобрени проектни предложения, но не финансирани	-
Отхвърлени проектни предложения	-
Брой оценителни комисии	1
Сключени договори	-
Стойност на сключените договори*	-

* Данните посочват стойността на безвъзмездната финансова помощ съгласно оригиналните сключени договори.

➤ **Схема BG161PO001/1.1-07/2009 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна инфраструктура на висшите училища в градските агломерации”**

Схемата е публикувана през 2009 г. Крайният срок за подаване на проектни предложения е 01 февруари 2010 г.

Основната цел на схемата е да подобри условията за предоставяне на образователни услуги в държавните висши училища, допринасящи за развитието на устойчиви градски ареали. Дейностите по схемата включват въвеждане на мерки за енергийна ефективност, осигуряване на равен достъп на групите в неравностойно положение и модернизация на информационното обслужване в библиотеките на държавните висши училища.

Размерът на безвъзмездната финансова помощ за отделните проектни предложения към настоящата схема е, както следва – минимален размер 511 292 евро (1 млн.лв), максимален размер 2 045 168 евро (4 млн.лв).

Съгласно изискванията за кандидатстване по схемата, кандидатите следва да осигурят минимум 5% собствен принос.

Таблица 22. Информация за схема BG161PO001/1.1-07/2009 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна инфраструктура на висшите училища в градските агломерации”

Тип на схемата	Открита процедура за конкурентен подбор на проекти с определен срок за кандидатстване
Дата на обявяване	30 септември 2009 г.
Допустими кандидати	Държавни висши училища, попадащи в обхвата на чл. 17 от Закона за висшето образование, със седалище на територията на следните общини: Столична община, Пловдив, Варна, Бургас, Русе, Стара Загора и Плевен.
Предвидени средства в лева	19 617 614 евро
Краен срок за подаване на проектни предложения	01 февруари 2010 г.

Операция 1.4: Подобряване на физическата среда и превенция на риска

Операция 1.4 цели да се повиши качеството на живот и съответните екологични условия, включително предотвратяване на рискове, както и подобряване на физическата среда на градските центрове и агломерации като част от по-широкообхватната стратегия за социално и екологично възраждане.

➤ **Схема BG161PO001/1.4-02/2008 „Подкрепа за подобряване на градската среда”**

Основна цел на схемата е да **подкрепи проектни предложения, основани на интегриран териториален подход, т.е. система взаимосвързани действия, които целят трайно подобрене на икономическото, материалното, социалното и екологичното състояние на дадена територия, така че цялостното въздействие на проектното предложение да превишава сбора от въздействието на отделните му съставни части, ако те бъдат осъществени поотделно.** Конкретните цели на схемата за безвъзмездна финансова помощ са насочени към подобряване на физическите аспекти на градската среда в градските агломерационни ареали посредством обновяване, реконструкция и модернизация на паркове, зелени площи, пешеходни зони, улици, и пр., като по този начин осигури и равен достъп за социално-уязвимите групи до целевата инфраструктура.

Общият финансов ресурс възлиза на почти 125 млн.евро. Схемата предвижда подкрепа на проекти на стойности от 500 000 до 5 млн. евро. Кандидати по схемата бяха 86 общини в обхвата на градските агломерационни ареали.

През юли 2009 г. приключи работата на оценителната комисия, в резултат на което бяха одобрени 19 проектни предложения на обща стойност на безвъзмездната финансова помощ 83 424 604,97 евро. 63 проектни предложения са отхвърлени на различните етапи на оценка, като 1 проектно предложение не е оценявано, защото е получено след крайния срок за подаване на проектни предложения.

Основанието за отпадане на 38% от проектите предложения на етапа на административно съответствие (общо 31 бр.) е предимно непълно окомплектована съгласно националното законодателство техническа документация. Представени са, също така, идейни проекти за обектите на интервенция, което не отговаря на изискванията за кандидатстване (представяне на работни или технически проекти). На етапа на допустимостта са отпаднали 30% от проектите предложения (общо 25 бр.) поради наличие на недопустими обекти на интервенция по схемата, което означава, че един от критериите за допустимост не е бил спазен (съответствие с допустимите дейности). Като вероятна причина за отпадане на такъв висок процент проектни предложения УО счита, че кандидатите са се опитвали да тълкуват Насоките за кандидатстване и не са следили регулярно публикуваните разяснения и отговори на въпроси, повдигнати от кандидатите на сайта на ОПРР.

В условията на глобална финансова и икономическа криза и с оглед тенденциите на пазара на строителния сектор през последните месеци, кратък преглед на одобрените 19 проектни предложения категорично показва завишаване на цените на строително-ремонтните работи. Беше извършена оценка на единичните цени като ценообразуване на одобрените с оглед осигуряване на добро финансово управление в съответствие регламентите на ЕС. Количествено-стойностните сметки и съответно бюджетите на проектите предложения бяха ревизирани. По време на оценителната комисия един бенефициент оттегли проектното си предложение. В резултат, бяха сключени 18 договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ в размер на 68 462 579,20 евро.

Вследствие извършената оценка на цените беше освободен финансов ресурс в размер на 15 млн.евро, който беше пренасочен към нова схема за безвъзмездна финансова помощ, насочена към подкрепа за градската среда.

Таблица 23. Информация за схема BG161PO001/1.4-02/2008 „Подкрепа за подобряване на градската среда”

Тип на процедурата	Открита процедура за конкурентен подбор на проекти с определен срок за кандидатстване
Дата на обявяване	20 август 2008 г.
Краен срок за кандидатстване	5 януари 2009 г.
Бенефициенти	86 общини разположени в рамките на градските агломерационни ареали
Предвидени финансови средства	124 804 756,04 евро
Подадени проектни предложения	82
Одобрени проектни предложения	19
Одобрени проектни предложения, но не финансирани	-
Отхвърлени проектни предложения	63 (вкл. 1 проектно предложение не е оценявано,

	защото е получено след крайния срок)
Брой оценителни комисии	2
Сключени договори	18
Стойност на сключените договори*	68 462 579,20 евро

Забележка: Данните посочват стойността на безвъзмездната финансова помощ съгласно оригиналните сключени договори.

Таблица 24: Очаквани резултати от схемата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG161PO001/1.4-02/2008 „Подкрепа за подобряване на градската среда”

	общо	СЗР	СЦР	СИР	ЮИР	ЮЦР	ЮЗР
Брой подадени проекти	56	8	8	7	9	17	7
Брой сключени договори	18	3	2	3	2	4	4
Размер на безвъзмездната финансова помощ на сключените договори в евро	133 901 166,27	22 531 957,42	17 311 767,77	19 950 982,56	16 152 900,72	28 768 554,72	29 185 003,09
Икономия на енергия от въвеждането на енергоспестяващо улично осветление (МВтЧ/Г)	243,07	0,00	71,00	62,61	0,00	12,46	97,00
Брой квадратни метри подобрена паркова среда, озеленени площи, детски площадки	1 017 367,92	134 149,00	288 270,00	205 059,00	10 170,92	314 931,00	64 788,00
Брой квадратни метри	330 111,00	52 651,00	82 500,00	67 816,00	32 091,00	67 486,00	27 567,00

изградени/рехабилитирани пешеходни и велоалеи, тротоари							
Брой квадратни метри реконструирани и рехабилитирани елементи на уличната мрежа	189 409,34	64 755,00	4 105,00	83 405,00	32 445,00	0,00	4 699,34

➤ **Схема BG161PO001/1.4-03/2008 „Подкрепа за изграждане и укрепване на дребномащабна инфраструктура за предотвратяване на свлачища в градските агломерации”**

Основната цел на схемата е ограничаване и максимално предотвратяване на рисковете и щетите за живота и имуществото на населението в градските агломерационни ареали чрез изграждането и укрепването на дребномащабни инфраструктурни съоръжения за предотвратяване на свлачищните процеси. Конкретните цели на схемата са осигуряване на защита за живота и имуществото на населението в градските агломерационни ареали чрез подкрепа на дейности за заздравяване и укрепване на свлачища и ограничаване разрастването/проявлението на свлачищните процеси чрез изграждане на автоматизирани системи за мониторинг.

През юни 2009 г. приключи работата на оценителната комисия, в резултат на което бяха одобрени 17 проектни предложения и съответно бяха подписани 17 договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ в размер на 7,5 млн.евро. След подписване на договорите остана неизползван финансов ресурс в размер на 4 864 901 евро от общо предвидените за схемата 12 383 820,17 евро. В тази връзка и в следствие заявен интерес от страна на общините беше предприета процедура по обявяване на нова покана за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по ОПРР, насочена към изграждане и укрепване на дребномащабна инфраструктура за предотвратяване на свлачища в градските агломерации.

Таблица 25. Информация за схема BG161PO001/1.4-03/2008 „Подкрепа за изграждане и укрепване на дребномащабна инфраструктура за предотвратяване на свлачища в градските агломерации”

Тип на процедурата	Открита процедура за конкурентен подбор на проекти с определен срок за кандидатстване
Дата на обявяване	13 октомври 2008 г.
Краен срок за кандидатстване	9 февруари 2009 г.
Бенефициенти	86 общини разположени в рамките на градските агломерационни ареали
Предвидени финансови средства	12 383 820,17 евро
Подадени проектни предложения	26
Одобрени проектни предложения	17
Одобрени проектни предложения, но не финансирани	-
Отхвърлени проектни предложения	9
Брой оценителни комисии	1

Сключени договори	17
Стойност на сключените договори*	7 518 918,91 евро

* Данните посочват стойността на безвъзмездната финансова помощ съгласно оригиналните сключени договори

Таблица 26: Резултати от схемата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG161PO001/1.4-03/2008 „Подкрепа за изграждане и укрепване на дребномащабна инфраструктура за предотвратяване на свлачища в градските агломерации”

	общо	СЗР	СЦР	СИР	ЮИР	ЮЦР	ЮЗР
Брой подадени проекти	26	7	2	4	2	8	3
Брой сключени договори	17	5	2	2	2	5	1
Размер на безвъзмездната финансова помощ на сключените договори в евро	7 518 919	2 018 482	700 659	947 276	1 018 059	2 376 540	457 902
Брой на недвижимите имоти (частни и публични), спасени от компрометиране и превръщане в неизползваеми поради намаления риск от свлачището	815	67,00	94,00	0,00	290,00	352,00	12,00
Дължина на пътните отсечки, спасени от компрометиране и превръщане в неизползваеми вследствие на укрепване и стабилизиране на свлачището	23 502,61	12 944,00	5 969,00	370,11	1 517,00	2 342,50	360,00

➤ **Схема BG161PO001/1.4-04/2008 „Подкрепа за дребномащабна инфраструктура за предотвратяване на свлачища в градските агломерации”**

През 2009г. приключва работата на оценителната комисия по втората схема, насочена към подкрепа за предотвратяване на свлачища в градските агломерации. През месец декември 2009 г. е издадено Решението за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по схемата в размер на 4 387 609,21 евро и през 2010 г. предстои да бъдат подписани 11 договора за безвъзмездна финансова помощ. С изпълнението на договорите се очаква да бъдат постигнати следните резултати:

- Брой на недвижимите имоти (частни и публични), спасени от компрометиране и превръщане в неизползваеми поради намаления риск от свлачища – 557
- Дължина на пътните отсечки, спасени от компрометиране и превръщане в неизползваеми вследствие на укрепване и стабилизиране на свлачищата – 38960 кв.м
- Население, облагодетелствано от укрепване на свлачищата – 80 421 хиляди

Таблица 27. Информация за схема BG161PO001/1.4-04/2008 „Подкрепа за изграждане и укрепване на дребномащабна инфраструктура за предотвратяване на свлачища в градските агломерации”

Тип на процедурата	Открита процедура за конкурентен подбор на проекти с определен срок за кандидатстване
Дата на обявяване	15 юли 2009 г.
Краен срок за кандидатстване	6 ноември 2009 г.
Бенефициенти	86 общини разположени в рамките на градските агломерационни ареали (с изключение на тези общини, които имат сключен договор по ОПРР по схема BG161PO001/1.4-03/2008)
Предвидени финансови средства	4 864 900,84 евро
Подадени проектни предложения	16 (включително 1 извън крайния срок)
Одобрени проектни предложения	11
Одобрени проектни предложения, но не финансирани	-
Отхвърлени проектни предложения	4
Брой оценителни комисии	1
Сключени договори	сключване през януари 2010г.
Стойност на на безвъзмездната финансова помощ на одобрените за финансиране проектни предложения	4 387 609,21 евро

➤ **Проекти в процес на изпълнение**

Общият брой договори в изпълнение през 2009 г. по Приоритетна ос 1 е 115, сключени през 2008 и 2009г., както следва:

Схема за БВП	Име	Брой договори
BG161PO001/1.1-01/2007	Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна образователна, социална и културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали	64
BG161PO001/1.1-02/2008	Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна образователна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали.	2
BG161PO001/1.1-03/2008	Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна социална инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали	2
BG161PO001/1.1-04/2008	Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна инфраструктура на бюрата по труда, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали.	9

BG161PO001/1.1-05/2008	„Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”	2
BG161PO001/1.4-01/2007	Подкрепа за ограничаване и предотвратяване на рисковете и щетите при пожари в градските агломерационни ареали	1
BG161PO001-1.4-02/2008	„Подкрепа за подобряване на градската среда”	18
BG161PO001-1.4-03/2008	Подкрепа за изграждане и укрепване на дребномащабна инфраструктура за предотвратяване на свлачища в градските агломерации	17

За наблюдение на изпълнението са извършени общо 57 проверки на място, от които 18 броя по Годишен план за проверки на място и 39 внезапни проверки на място.

Осъществен е предварителен контрол за законосъобразност на документации за възлагане на обществени поръчки на бенефициентите по реда на ЗОП, НВМОП, ПМС55 на 49 документации за строителство, 25 за услуги и 15 за доставки.

Поради констатирано дублиране на дейности и двойно финансиране е развален 1 договор за безвъзмездна финансова помощ - Договор № BG161PO001/1.1-01/2007/007 *«Подобряване на социалната инфраструктура за устойчиво градско развитие чрез подобряване инфраструктурата на образованието – Основен ремонт на Обединено детско заведение “Нарцис” и Основно училище “Отец Паисий”, гр. Силистра»* с бенефициент община Силистра.

➤ Приключили проекти

През отчетния период има един приключил проект по договор BG 161 PO 001/1.1.-01/2007 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна образователна, социална и културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”. Проектът е с наименование „Реконструкция на отоплителната система на Регионална библиотека „П.Р.Славейков” и Археологически музей” – гр. Велико Търново”. Отчетените стойности на индикаторите по този проект са:

№	Индикатор	Отчетена стойност
1	Население, облагодетелствано от обновените сгради (с изключение на образователни и здравни институции)	18 165 души
2	Подобрена инфраструктура в сферата на културата	2 сгради

По данни от бенефициента средногодишната посещаемост на археологическия музей е около 7000 посетители, включително туристи, а регистрираните читатели в Регионална библиотека „П. Р. Славейков” са около 10 300 души от различни възрастови групи.

➤ Подкрепа за полюсите на растеж – 7-те големи града

В резултат на извършен анализ на предоставената безвъзмездна финансова помощ по първите схеми и в продължение на схемата за подобряване на градската среда,

публикувана през 2008 г., УО възприе практика новите схеми по Приоритетна ос 1 да отчитат важността за развитието на полюсите на растеж (7-те големи града). В подкрепа на това решение през 2009 г. схемите бяха публикувани със следните специфики:

1. Подкрепа за висшите училища – предвиденият ресурс (20 млн.евро) е насочен изцяло само върху общините на 7-те големи града.
2. Втора схема за подобряване на градската среда – 50% от предвидения ресурс, т.е. 21 млн.евро, е насочен към полюсите на растеж.

В допълнение, беше взето решение да се пренасочи финансов ресурс в размер на 50 млн.евро от Операция 1.4 «Подобряване на физическата среда и превенция на риска» към Операция 1.5 «Системи за устойчив градски транспорт» за подкрепа за устойчив градски транспорт на Столична община.

В таблицата по-долу е посочена информацията относно поетите в оперативната програма ангажименти за индикативно разпределение на средствата по Приоритетна ос 1 «Устойчиво и интегрирано градско развитие» и постигнатия през отчетния период напредък.

Общини	Индикативно разпределение (евро)	Сключени и предстоящи за сключване договори, включително с конкретни бенефициенти (МОН, АСП, МК, МВР, МЗ) (евро)	Средства, предвидени в рамковите програми на конкретните бенефициенти (МК, МОН, АСП) (евро)	Средства по предстоящи схеми (евро)	Средства по предстоящи схеми, за които няма предварително индикативно разпределение, евро)
Столична община	100 000 000	7 094 069	9 733 635	33 000 000 (JESSICA)	40 000 000 (образователна инфраструктура)
ОБЩО 6-те големи общини (Пловдив, Варна, Бургас, Русе, Плевен, Стара Загора)	300 000 000	41 090 343	1 043 997	11 000 000 (деинституционализация) 21 000 000 (текуща схема за градска среда) 7 000 000 (интегрирани планове) 160 000 000 (градски транспорт 6 града) 50 000 000 (градски транспорт София) 19 617 614 (висши училища)	10 000 000 (иновативни културни събития) 40 000 000 (жилищна политика) 50 440 155 (общинска здравна инфраструктура) 75 660 233 (Министерство на здравеопазването) 34 814 097 (текуща схема за градска среда – Компонент 2 „79 общини извън големите 7 общини”)
ОБЩО 6+1 общини	400 000 000	48 184 412	16 777 632	301 617 614	
ОБЩО 29 общини в обхвата на агломерациите на София и 6-те големи града	100 000 000	29 174 445	1 186 990	0	9 000 000 (деинституционализация) 21 176 471 (наводнения)
ОБЩО 29 общини:	100 000 000	29 174 445	1 186 990	0	
ОБЩО 50 общини извън обхвата на София и 6-те големи града	339 000 000	137 909 305	5 871 735	16 224 892 (интегрирани планове за 29 общини)	
ОБЩО 50	339 000 000	137 909 305	5 871 735	25 224 892	

общини:					
ОБЩО общини:	86	839 000 000	215 268 162	23 836 357	326 842 506
					272 090 956

➤ Подкрепа за процеса на деинституционализация в България

През 2009г. беше отчетена нуждата, да се формализира работата на междуведомствената работна група, под ръководството на Управляващия орган на ОПРР, чиято цел беше да предприеме действия за ускоряване процеса на деинституционализация чрез ефективно използване на средствата от Европейския съюз, а именно, по линия на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г. (Европейски фонд за регионално развитие) и Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013 г. (Европейски социален фонд). В тази връзка, със Заповед на Заместник министър-председателя от 19 юни 2009г. беше създадена работна група. Имайки предвид двата източника на финансиране от Европейските фондове и нуждата от вземане на стратегическо решение по отношение на процеса на деинституционализация, Работната група взе решение относно целево насочване на средства от Структурните фондове за финансиране на Пилотен съвместен проект „Инвестиции за подобряване живота на децата, настанени в институции в България” между МТСП и МРРБ за създаване на два модела за трансформиране на специализирани институции за деца в алтернативни социални услуги в общността, а именно, модел за трансформиране на институции за деца с увреждания и модел за трансформиране на институции за деца, лишени от родителски грижи. Идеята на съвместния проект беше със средства в размер на 20 милиона евро от бюджета на ОПРР да бъдат реконструирани/изградени малки домове от фамилен тип за настаняване на деца, които ще бъдат изведени от специализираните институции. Предвижда се Министерство на труда и социалната политика (чрез Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”) да осигури средства за обучение на персонала и за осигуряване на устойчивост на подкрепените инициативи в подкрепа на децата в риск.

За да се подпомогне изпълнението на задачите на работната група, по Приоритет 5 „Техническа помощ” на ОПРР се изпълни проект BG161PO001/5-01/2008/029 “Подпомагане дейността на работна група, иницирана от УО на ОПРР, свързана с по-добро координиране на процеса на деинституционализация на социалните институции за деца”. В рамките на проекта на 23 и 24 септември 2009г. в град Банско Управляващият орган на ОПРР организира семинар под надслов „Да не изоставим нито едно дете”. Основната цел на семинара бе да се генерират идеи от всички заинтересовани страни с цел изработване на пилотен проект относно споменатите по-горе инициативи в контекста на стратегическите цели на социалното включване за България.

Участие в семинара взеха около 60 представители на заинтересованите страни в процеса на деинституционализация от: МРРБ, МТСП, ДАЗД, АСП, Главна дирекция „Заетост и социални въпроси”, ЕК, Главна дирекция „Регионална политика”, ЕК, специалната експертна група по деинституционализацията, създадена от кабинета на комисар Шпидла представители от общински администрации, международни неправителствени организации, български НПО.

В рамките на гореупоменатия проект по техническа помощ през месец ноември 2009г. бяха проведени обучителни пътувания в Кардиф и Прага на 10 представители на общини, ДАЗД и УО на ОПРР за запознаване с добри практики свързани с процесите на деинституционализация в Обединеното кралство и Чехия.

В резултат на отправени препоръки след провеждането на семинара, със Заповед №Р-105/30.10.2009г. на Министерски съвет, е създадена работна група за координация на процеса на деинституционализация на ниво заместник-министри. Основната цел е да се

изработи и приеме политически документ и план за действие по отношение на процеса на деинституционализация в България, за да се покаже волята за промяна и да се начертае обща визия в тази насока. В тази връзка, през месец декември 2009г. политическият документ «Визия за деинституционализацията на децата в Република България» е представен за съгласуване между институциите, с оглед одобрението му от Министерски съвет в началото на 2010г.

➤ **Подкрепа за устойчив градски транспорт и енергийна ефективност в рамките на инициативата JASPERS**

Регулярно са провеждани срещи и обсъждания във връзка с подкрепата, предоставена от инициативата JASPERS, относно:

▪ **Проект “Модернизация на градския транспорт в град Бургас”**

Община Бургас бе избрана за пилотна община измежду общините на седемте най-големи града в България, от страна на JASPERS, при реализацията на мащабен инфраструктурен проект за модернизация на градския транспорт.

През отчетния период съвместно с помощта на консултантите от консорциум ARUP избрани по рамков договор от страна на JASPERS стартира изготвянето на предпроектно проучване, оценка на въздействието върху околната среда и подготовка на апликационна форма за кандидатстване с голям инвестиционен проект по линия на ОПРР.

▪ **Проект „Разработване на пакет документи за модернизация на градския транспорт в 5-те големи града”**

През отчетния период консултантите по JASPERS изготвиха техническото задание за избор на консултант, който следва да изготви пакетите документи, а именно:

- Маркиране на обхвата и съдържанието на проекта, както и събиране на информация за петте големи града в два отделни лота (Лот 1: Пловдив и Стара Загора; Лот 2: Варна, Русе и Плевен), свързана с развитието на транспортните системи на градовете.
- Изготвяне на транспортни стратегии за развитието на градския транспорт за определените пет града;
- Изготвяне на финансово-икономически анализи за проектите, генериращи печалба, за всеки от петте града;
- Проучване за собствеността на подвижния състав на градския транспорт на всеки град, включително и проучвания за съпровождащата инфраструктура за градски транспорт (спирки, депа, контактни мрежи, захранващи подстанции).

▪ **Проект за подкрепа на градския транспорт на Столична община**

През месец ноември 2009г. беше проведена предварителна мисия с експерти на JASPERS в Столична община и потенциални бъдещи бенефициенти – транспортни оператори. По време на срещите Столична община представи цялостна инвестиционна програма, която е групирана общо на 3 пакета:

- Пакет „Интелигентни транспортни системи” – високо приоритетен проект; създаване на интелигентна мобилна система в центъра за градска мобилност
- Пакет „Потенциални мерки за подмяна на остарелия подвижен състав с нов” - основно подмяна на тролейбуси и малка част автобуси.
- Пакет „Инвестиции за изграждане на инфраструктура” – добре обосновани нужди за подмяна и изграждане на предлаганите три трамвайни трасета за постигане на взаимно допълване с участъците на метрото.

- **Въпроси свързани с конкурентоспособността и институционални въпроси за проекти свързани с градски транспорт” (Въвеждане на Регламент 1370/2007)**

През отчетния период с подкрепата на експерти по инициативата JASPERS стартира изпълнението на проект „*Въпроси свързани с конкурентоспособността и институционални въпроси за проекти свързани с градски транспорт, финансирани от ЕС*”. Този проект е в съответствие с Регламент 1370/2007 на ЕО относно предоставяне на обществени услуги за пътнически превози с железопътен и автомобилен транспорт. Насочен е към определяне на механизми за разпределение на разходите, свързани с предоставянето на обществени поръчки за услуги (за обществен пътнически превоз и оператор на обществени услуги). Обхватът на проекта включва въпроси, свързани с държавната помощ, институционална рамка – преглед, договор за обществена поръчка за услуги, компенсации.

- **Подкрепа за устойчиво градско развитие чрез прилагане на финансовия инженерингов инструмент JESSICA**

Проведени са преговори за прилагане на Съвместната европейска инициатива за устойчиви инвестиции в градските райони (JESSICA) в България чрез ОПРР. На 27 май 2009г. е подписан Меморандум за разбирателство между правителството на Република България и Европейска инвестиционна банка (ЕИБ) за прилагане на JESSICA в България. Инициативата JESSICA ще бъде реализирана от Управляващия орган на Оперативна програма “Регионално развитие” 2007-2013 г. В меморандума се предвижда МРРБ да възложи на ЕИБ функциите на Холдингов фонд по управление на средствата по JESSICA в България. В тази връзка стартираха преговори по изготвяне и на Финансово споразумение между МРРБ и ЕИБ за създаване на Холдингов фонд по JESSICA.

По линия на JESSICA, чрез ОПРР предстои да бъдат финансирани проекти за градско възстановяване и развитие, които са част от интегриран план за устойчиво градско развитие и имат потенциал да възвърнат вложения в тях ресурс. С решение на Комитета за наблюдение на ОПРР от 30 април в рамките на Операция 1.4 „Подобряване на градската среда” е обособен финансов ресурс в размер на 33 милиона евро за започване на изпълнението на JESSICA чрез Холдингов фонд в рамките на Европейската инвестиционна банка.

На 13.11.2009г. УО на ОПРР провежда работна среща с представители на ЕИБ за конкретизиране на условията и параметрите на Финансовото споразумение по инициативата JESSICA. През м.декември 2009г. е извършено координиране и съгласуване на документа с Министерски съвет, Министерство на финансите и други заинтересовани институции. Направените коментари са отразени в актуализирания документ, който предстои да бъде финализиран през 2010г.

3.1.3. Значителни проблеми и мерките, предприети за разрешаването им

- **Установени проблеми по схемите свързани с подкрепа на здравната инфраструктура**

През 2009 г. бе възпрепятствано изпълнението на схемите за подкрепа на здравната инфраструктура поради необходимостта от изготвяне на Концепция за реструктуриране на болничната помощ в Република България, която да замести действащата Национална здравна карта. Концепцията бе приета от Министерски съвет в края на 2009г. и представлява основен документ в процеса на планиране и адекватно усвояване на публичните и европейски средства.

Цялостната политика по секторно разпределение и управление на публичните средства за периода 2010-2017г. предвижда комплексна реформа в болничната сфера на територията на цялата страна. Въз основа на критерии за оценка на лечебните заведения за болнична помощ, е направена и комплексна оценка за осигуреност със спешни медицински звена в районите без непосредствена близост до лечебни заведения за болнична помощ, с цел своевременно осигуряване на медицинската помощ на населението и транспорт при необходимост. Следващ етап от концепцията е свързан с развитие на дейностите за долекуване и продължително лечение, съобразно търсенето, здравната и демографска специфика на населението на територията на Република България.

С концепцията се предвижда средствата от европейските фондове да се насочат към лечебни заведения доказали, че са с потенциал да запазят своята финансова стабилност и да гарантират както ефективност на използване на обществените ресурси, така и съответствие с изброените критерии за предоставяне на качествена медицинска помощ.

Основен фокус в Концепцията е създаването на „Високотехнологични болници” с оглед предлагане на еднотипни специализирани, високоспециализирани и високотехнологични медицински дейности и услуги на нивото на областните и високотехнологичните болници; постигане на унифициране на качеството и условията на предоставяне на болничните услуги, оказвани във всички области, допринасящо за равенството при достъпа на населението; намаляване на различията между отделните еврорегиони по отношение на медицинските специалности и наличното високотехнологично оборудване.

➤ Установени проблеми по схема BG161PO001/1.4-02/2008 „Подкрепа за подобряване на градската среда”

В условията на глобална финансова и икономическа криза и с оглед тенденциите на пазара на строителния сектор през последните месеци, кратък преглед на одобрените 19 проектни предложения категорично показва завишаване на цените на строително-ремонтните работи. В резултат беше извършена оценка на единичните цени като ценообразуване на одобрените с оглед осигуряване на добро финансово управление в съответствие с чл.58 и чл.60 от Регламент на Съвета (ЕО) №1083/2006 относно определянето на общи разпоредби за Европейския регионален фонд, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1260/1999, и чл.27 от Регламент на Съвета (ЕО) №1605/2002 за финансовите регламенти, приложими към общия бюджет на Европейската комисия. Бюджетите на проектните предложения бяха ревизирани. Оценката на цените беше извършена съгласно утвърдена от Ръководителя на УО на ОПРР Методика за проверка и корекция на цените на строително-монтажни работи в количествено-стойностните сметки на всички проектни предложения за инфраструктурни проекти по ОПРР.

През периода на оценителната комисия бяха проведени двустранни срещи с общините на 19-те проектни предложения и след съгласуване на коригираните цени и бюджети се пристъпи към сключване на договори.

Финансовият ресурс, останал след ревизиране на бюджетите, заедно с остатъка по горепосочената схема беше пренасочен към нова схема за безвъзмездна финансова помощ, насочена към подкрепа за градската среда

Междувременно бяха изменени Вътрешните правила за работа на оценителните комисии за оценяване на проекти по ОПРР с оглед изрично включване на процедура по задължителна оценка на единичните цени като ценообразуване в процеса на оценка на проектните предложения с оглед осигуряване на реалистичен бюджет на проектното предложение. Независимо, че ПМС №121/ 31.05.2007 г. не налага изрично оценка на цените в количествено-стойностните сметки, УО на ОПРР счете това за изключителен

проблем с оглед спазване принципите за икономичност, ефикасност и ефективност на разходите от ЕС съгласно Регламенти на Съвета №1083/2006 и №1605/2002.

➤ **Невъзможност да бъде обявена схемата за предотвратяване на наводнения в градските агломерации през 2009 г.**

По отношение на интервенциите, свързани с предотвратяване на наводнения през 2009 г. се очакваше изготвянето на интегрираните планове за управление на речните басейни с отговорна институция Министерство на околната среда и водите, за да се гарантира спазване на Директивата на ЕС за наводненията и Рамковата директива за водите (РДВ). В тази връзка бе невъзможно обявяването на схемата за подкрепа за предотвратяване на наводнения съответно по линия на Приоритетна ос 1 през 2009г. Схемата бе включена в Индикативната годишна работна програма за 2010г.

3.2. Приоритетна ос 2

Финансовият ресурс за този приоритет е на стойност **400 318 689** евро, от които **340 270 886** са европейско финансиране. Общата сума представлява **25,00%** от цялата програма.

3.2.1. Постигане на целите и анализ на напредъка

През отчетния период продължи изпълнението на сключените през 2008 г. договори по схемата за общинските пътища и набирането, оценката и сключването на договори с конкретния бенефициент Агенция «Пътна инфраструктура» по схема *BG161PO001/2.1-01/2007 "Подкрепа за рехабилитация и реконструкция на второкласни и третокласни пътища"*. Конкретният бенефициент подаде една средносрочна рамкова инвестиционна програма и 30 проектни фиша към нея. Бяха сключени 14 договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ в размер на 110 609 873,31 евро. В допълнение беше сключен и 1 договор с община по схемата за рехабилитация на общинска пътна мрежа в резултат на освободен финансов ресурс по схемата. В резултат общият размер на предоставената безвъзмездна финансова помощ през отчетния период възлиза на 113 153 294,83 евро.

Таблица 28. Обявени схеми за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ:

	Дата на публикуване	Общ бюджет, евро	Съ-финансиране от ЕФРР, евро (85%)	Нац. финансиране, евро (15%)	Получени проекти към 31.12.2009
По операция 2.1.					
<i>BG161PO001/2.1-01/2007 "Подкрепа за рехабилитация и реконструкция на второкласни и третокласни пътища"</i>	<i>1 ноември 2007г.; изменени и допълнени на 17 октомври 2008г.</i>	<i>256 203 961</i>	<i>217 773 367</i>	<i>38 430 594</i>	<i>Рамкова програма и 30 проектни фиша Конкретен бенефициент (АПИ)</i>
<i>BG161PO 001/2.1 -02/2007 "Подкрепа за устойчиво и интегрирано местно развитие чрез рехабилитация и реконструкция на общинска пътна мрежа"</i>	<i>14 ноември 2007г</i>	<i>64 050 991</i>	<i>54 443 342</i>	<i>9 607 649</i>	<i>Процедурата по приемане на проекти е прекратена</i>

3.2.1.1. Информация за физическия напредък по приоритетната ос

Таблица 29. Информация за физическия напредък по приоритетната ос

Индикатори		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
ПРИОРИТЕТНА ОС 2											
Индикатор за въздействие											
Намаляване на емисиите на парникови газове (CO ₂ и еквивалентни, kt) Ключов индикатор⁽¹⁾	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0 ⁽²⁾							0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	4 ⁽¹⁾	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	39 ⁽¹⁾	39
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Индикатори за резултат											
Стойност на спестено време в резултат от реконструиран и пътища за пътници и товари Ключов индикатор⁽³⁾	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0 ⁽⁴⁾							0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	46000	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	208000	208000
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Допълнително население, обхванато от широколентов достъп Ключов индикатор⁽⁵⁾	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0 ⁽⁶⁾							0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	14% ⁽⁵⁾	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	20% ⁽⁵⁾	20%
	Базова стойност	10.6%	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Увеличаване на трафика на пътници и товари по рехабилитирани пътища (база 2006 г.)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0 ⁽⁷⁾							0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	10%	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	27%	27%
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
% на общините с издадени газоразпределителни лицензи (основен показател)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0 ⁽⁸⁾							0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	54%	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	59%	59%
	Базова стойност	49%	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Индикатори за продукт											
Изградена ИКТ мрежа	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0 ⁽⁹⁾							0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	150	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	500	500
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Изградени газопроводи с високо налягане	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0 ⁽¹⁰⁾							0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	80	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	425	425
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
км реконструиран и пътища Ключов индикатор	Постигната стойност	Н/П	Н/П	12,2 ⁽¹¹⁾							12,2
	Целева стойност	Н/П	Н/П	500	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	1300	1300
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Брой на проектите	Постигната стойност	Н/П	Н/П	2 ⁽¹²⁾							2

Индикатори		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо	
(път, ИКТ, газ)	Целева стойност	Н/П	Н/П	30	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	70	70
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П

- (1) Индикаторът съответства на Ключов индикатор No 30. В Оперативната програма индикатора се измерва на ниво Приоритетна ос 1 и Приоритетна ос 2. В системата SFC целевите стойности за 2009 и 2015 г. са въведени кумулативно на програмно ниво.
- (2) За 2009г. не е постигната стойност по показателя, тъй като са налице само два приключили проекта за рехабилитация/реконструкция на общинска пътна инфраструктура през 2009г., като въздействието от подобренията пътна инфраструктура следва да се отчете 2 години след приключване на проектите, следователно за 2011г.
- (3) Индикаторът съответства на Ключов индикатор No 20 „Стойност на спестеното време в евро/година, произтичащо от нови и възстановени пътища за пътници и товари»
- (4) За 2009г. не е постигната стойност по показателя, тъй като са налице само два приключили проекта за рехабилитация/реконструкция на общинска пътна инфраструктура през 2009г., като стойността на спестено време в резултат на подобренията пътна инфраструктура следва да се отчете 2 години след приключване на проектите, следователно за 2011г.
- (5) Индикаторът съответства на Ключов индикатор No 12 „Брой допълнително население, обхванато от широкополетов достъп». В системата SFC индикатора се измерва в брой и съответстващите целеви стойности за 2009 и 2015 г. са съответно 260 000 и 725 000 души.
- (6) За 2009г. не е постигната стойност по показателя, тъй като няма сключени договори и следователно изпълнение на релевантни дейности, които допринасят за напредъка по този индикатор.
- (7) За 2009г. не е постигната стойност по показателя, тъй като са налице само два приключили проекта за рехабилитация/реконструкция на общинска пътна инфраструктура през 2009г., като стойността на увеличаване на трафика в резултат на подобренията пътна инфраструктура следва да се отчете 2 години след приключване на проектите, следователно за 2011г.
- (8) За 2009г. не е постигната стойност по показателя, тъй като няма сключени договори и следователно изпълнение на релевантни дейности, които допринасят за напредъка по този индикатор.
- (9) За 2009г. не е постигната стойност по показателя, тъй като няма сключени договори и следователно изпълнение на релевантни дейности, които допринасят за напредъка по този индикатор.
- (10) За 2009г. не е постигната стойност по показателя, тъй като няма сключени договори и следователно изпълнение на релевантни дейности, които допринасят за напредъка по този индикатор.
- (11) Отчетената стойност по индикатора е по-малка от целевата, тъй като през 2009г. са налице само два приключили проекта с дейности, допринасящи за напредъка по този показател.
- (12) Отчетената стойност по индикатора е по-малка от целевата, тъй като през 2009г. са налице само два приключили проекта с дейности, допринасящи за напредъка по този показател.

3.2.1.2. Информация за финансовия напредък по приоритетната ос

Таблица 30. Договорени и изплатени суми към 31.12.2009

Приоритетна ос	Финансово изпълнение	
	Договорена, евро	Изплатена, евро
2. Регионална и местна достъпност	113 153 294,82	13 352 330,80

3.2.2. Качествен анализ

Основната цел на Приоритетна ос 2 е да се подобри качеството на живот и работна среда чрез по-добър достъп и създаване на нови възможности за повишаване на регионалната конкурентоспособност и устойчиво развитие чрез подобряване на инфраструктура, свързана с транспортните, комуникационни, информационни и газоснабдителни мрежи.

Договорените проекти по схемите за предоставяне на безвъзмездна помощ за подобряване състоянието на републиканската и общинската пътни мрежи ще осигурят по-добра достъпност и взаимосвързаност между различните региони, както и във вътрешността на градските зони.

В резултат на изпълнението на договорените проекти за рехабилитация/реконструкция на второкласни и третокласни пътища ще бъдат рехабилитирани/реконструирани нструирани 14 лот-а с 22 пътни отсечки с обща дължина 277 км.

РЕЗУЛТАТИ:

- ***Схема BG161PO001/2.1-01/2007 "Подкрепа за рехабилитация и реконструкция на второкласни и третокласни пътища"***

Специфичната цел на схемата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ е да се подобри достъпността до пътна инфраструктура чрез реконструкция и рехабилитация на II и III клас пътища. В рамките на схемата се предоставя подкрепа за проекти на стойност от 500 000 до 22 млн евро.

През отчетния период конкретният бенефициент Агенция «Пътна инфраструктура» депозира една средносрочна рамкова инвестиционна програма и 30 проектни фиша към нея (15 фиша през месец април 2009 г. и 15 фиша през месец ноември 2009 г.) на стойност почти целия ресурс на схемата. Чрез осъществяване на дейностите, включени в Рамковата програма, се очакват да бъдат постигнати следните резултати:

- ✓ Увеличаване на трафика на пътници и товари по рехабилитираните пътища – 16.00%
- ✓ Стойност на спестено време в резултат от реконструирани пътища за пътници и товари – 6 674 873, 40 в лева/годишно;
- ✓ Реконструирани и рехабилитирани пътища второкласна пътна мрежа – 183,76 км;
- ✓ Реконструирани и рехабилитирани пътища третокласна пътна мрежа – 476,13 км.

През отчетния период са оценени първите 15 проектни фиша, като са одобрени 14 от тях. Сключени са 14 договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ в размер на 110 609 873,31 евро, което представлява 43% от размера на схемата или 27,63% от размера на Приоритетната ос.

В края на месец ноември 2009 г., на основание на изменение на Закона за пътищата, чл. 21. (1), Националната агенция "Пътна инфраструктура" към Министерския съвет се преобразува в Агенция "Пътна инфраструктура" към министъра на регионалното развитие и благоустройството.

През месец декември 2009 г. е сформирана оценителна комисия за оценка на 15-те проектни фиша от втория етап, подадени в края на месец ноември 2009 г. Работата на комисията продължава и през 2010 г.

Тип на процедурата	Процедура на директно предоставяне съгл.чл.6 (1) и чл.9 (1) на ПМС 121/31.05.2007г.
--------------------	---

Дата на обявяване	1 ноември 2007 г.
Бенефициенти	Агенция “ Пътна инфраструктура”
Предвидени финансови средства	256 203 961 евро
Краен срок за кандидатстване	30 Януари 2009 година 30 Ноември 2009 година 30 Юли 2010 година
Подадени проектни фишове	30
Одобрени проектни фишове	14
Отхвърлени проектни фишове	1
Сключени договори	14
Стойност на сключените договори*	110 609 873,31

Таблица 31: Резултати от схемата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG161PO001/2.1-01/2007 „Подкрепа за рехабилитация и реконструкция на второкласни и третокласни пътища ”

	общо	СЗР	СЦР	СИР	ЮИР	ЮЦР	ЮЗР
Брой подадени проекти	30	6	5	5	1	11	2
Брой сключени договори	14	2	3	2	1	4	2
Размер на безвъзмездната финансова помощ на сключените договори в евро	110 609 873	15 048 819	20 612 414	13 489 558	16 075 916	30 919 405	14 463 762
Очаквано увеличаване на трафика на пътници и товари по рехабилитираните пътища (средно денонощно, база 2006 г.)	140	20,00	30,00	20,00	10,00	40,00	20,00
Очаквана стойност на спестено време в евро/годишно в резултат от реконструирани пътища за пътници и товари	525 812	37 226,72	53 431,64	67 805,980	19 495,60	149 865,21	197 986,46
Очаквани км реконструирани/рехабилитирани пътища второкласна и третокласна пътна мрежа	302	35,604	61,02	42,674	39,19	79,47	43,90

- **Схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG161PO 001/2.1-02/2007 "Подкрепа за устойчиво и интегрирано местно развитие чрез рехабилитация и реконструкция на общинска пътна мрежа"**

Специфичната цел на схемата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ е да подобри достъпността до пътна инфраструктура чрез реконструкция и рехабилитация на общинска пътна инфраструктура. В рамките на схемата бяха подкрепени проекти на стойност от 100 000 до 2,5 млн. евро.

През месец май 2009г. поради изчерпване на финансовия ресурс с Решение на Ръководителя на УО на ОПРР е прекратена процедурата за набиране на проектни предложения по схемата.

През отчетния период беше сключен 1 договор с община в резултат на освободен финансов ресурс по схемата. Договорът беше сключен въз основа на проектно предложение от втората оценителна комисия по реда на неговото класиране, одобрено през 2008 г. но нефинансирано поради изчерпване на финансовия ресурс. Предоставената безвъзмездна финансова помощ възлиза на 2 543 421,51 евро.

Вид процедура съгласно ПМС 121/31.05.2007г.	Открита процедура за подбор на проекти без определен срок за кандидатстване съгл. чл.8 (1), т.1(а), т.2(б) и т.3(б) на ПМС 121/ 31.05.2007г.
Дата на обявяване	14 ноември 2007 г.
Допустими кандидати	86 общини в агломерационни ареали
Предвидени средства в евро	64 050 991 евро
Подадени проектни предложения	0
Подписани договори	1
Стойност на договорите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ в евро	2 543 421,51 евро.

➤ **Проекти в процес на изпълнение**

Общият брой договори в изпълнение през 2009 г. по Приоритетна ос 2 е 43 сключени през 2008 и 2009г. от които 14 договора за рехабилитация/реконструкция на второкласни и третокласни пътища и 29 договора сключени за рехабилитация/реконструкция на общинска пътна мрежа.

Извършени са общо 70 проверки на място, от които 24 броя проверки по Годишен план за проверки на място и 46 броя внезапни проверки на място.

Осъществен е предварителен контрол за законосъобразност на документации за възлагане на обществени поръчки на бенефициентите по реда на ЗОП, НВМОП, ПМС55 на 7 документации за строителство и 3 за услуги.

➤ **Приключили проекти**

През отчетния период са приключени два проекта за реконструкция и рехабилитация на общински пътища. Основните дейности по проектите са свързани с подобряване на пътната настилка на общинската пътна мрежа, осигуряване на нормалната ѝ експлоатация,

ремонт и изграждане на нови отводнителни съоръжения, както и повишаване на безопасността на движение по пътищата и улесняване на придвижването между населените места. Предвидена е и изпълнена нова пътна сигнализация и маркировка.

№	Проект	Бенефициент	Отчетена стойност - км реконструирани пътища
1	"Подкрепа за устойчиво и интегрирано местно развитие чрез реконструкция на общински път в община Мездра Път VRC 1143 – /III-103/"	Община Мездра	6
2	"Ремонт на общински път IV-98004, в участъка разклон с. Присад - с. Зидарово"	Община Созопол	6,2

Общински път Път VRC 1143 – /III-103/ в община Мездра свързва 3 населени места и подобрява достъпа до тях, като целевата група включва както местното население на общината - около 24500 души, така и посетители и туристи във връзка с различни национални и международни инициативи и мероприятия, на които община Мездра е домакин. Общински път IV-98004, в участъка разклон с. Присад - с. Зидарово обслужва 4 населени места и осъществява връзката помежду им, свързаност на „вътрешната зона” на общината и интегрирането ѝ с пътните артерии от по-висок клас, минаващи покрай крайбрежната ивица. Целевата група на проекта са както местното население, така и туристи, които наброяват около 7 000 души средногодишно.

3.2.3. Значителни проблеми и мерките, предприети за разрешаването им

Не са констатирани значителни проблеми през отчетния период.

3.3. Приоритетна ос 3

Финансовият ресурс по този приоритет е на стойност **218 093 623** евро, от които **185 379 580** са европейско финансиране. Общата сума представлява **13,62%** от цялата програма.

3.3.1. Постигане на целите и анализ на напредъка

През отчетния период беше публикувана една схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез процедура за предварителен конкурентен подбор на проекти с определен срок за кандидатстване. Крайният срок за подаване на формуляри за предварителен подбор беше определен на 04 септември 2009 г. Впоследствие, в резултат на получено писмо от страна на Министерство на културата поради необходимост от допълнително време за издаване и съгласуване на актовете за собственост за паметниците на културата, с които общините възнамеряват да кандидатстват, срокът за подаване на формуляри за предварителен подбор беше удължен на 04 ноември 2009 г. В определения краен срок бяха депозирани 80 формуляра за предварителен подбор. Беше сформирана оценителна комисия, работата на която продължи и през 2010 г.

В допълнение, продължи набирането и оценката на проектни предложения на конкретните бенефициенти Министерство на културата и Министерство на икономиката, енергетиката и туризма (правоприемник на Държавната агенция по туризъм) по схемите, обявени през 2008 г. Бяха депозирани общо 5 проектни фиша. Оценени са общо 6 проектни фиша (1

фиш е подаден през 2008 г.) и съответно бяха сключени 5 договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ в размер на 3 706 277,03 евро.

Таблица 32. Обявени схеми за безвъзмездна финансова помощ

	Дата на публикуване	Общ бюджет, евро	Съ-финансиране от ЕФРР, евро (85%),	Нац. финансиране, евро (15%)	Получени проекти към 31.12.2009
Приоритетна ос 3.					
BG161PO001/3.1-01/2008 "Подкрепа за паметници на културата с национално и световно значение допринасящи за устойчивото развитие на туризма"	15 Юли 2008 година	11 449 914	9 732 427 евро	1 717 487	1 проект Конкретен бенефициент (МК)
BG161PO001/3.1-02/2009 «Подкрепа за развитието на туристически атракции»	30 юни 2009 г.	42 364 686	36 009 983	6 354 703	80 формуляра за предварителен подбор
BG161PO001/3.3-01/2008 "Подкрепа за ефективен национален маркетинг на туристическия продукт и подобряване на информационното обслужване"	25 Юни 2008 г.	32 714 044	27 806 938	4 907 106	3 проектни фиша Конкретен бенефициент (ДАТ)

3.3.1.1. Информация за физическия напредък по приоритетната ос

Таблица 33: Информация за физическия напредък по приоритетната ос

Индикатори		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
ПРИОРИТЕТНА ОС 3											
Индикатори за въздействие											
Нетни годишни приходи от международен туризъм	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0 ⁽¹⁾							0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	1050	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	1475	1475
	Базова стойност	914 (2005)	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Заетост на легловата база	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0 ⁽²⁾							0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	39%	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	45%	45%
	Базова стойност	35% (2005)	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Брой нощувки извън развитите райони (млн.)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0 ⁽³⁾							0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	3,9	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	7,0
	Базова стойност	2,5 (2005)	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Индикатори за резултат											
Допълнителен годишен брой посетители на подкрепените атракции	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0 ⁽⁴⁾							0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	20000	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	500000	500000
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П

Индикатори		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
	стойност										
Удовлетвореност на посетителите от атракциите и информационните услуги (%)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0 ⁽⁵⁾							0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	70%	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	80%	80%
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Годишен брой участници (организации, компании) в международни, национални и регионални туристически панаири и изложения	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0 ⁽⁶⁾							0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	1000	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	1500	1500
	Базова стойност	900 (2006)	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Индикатори за продукт											
Общ брой проекти за развитие на туризма Ключов индикатор ⁽⁷⁾	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0 ⁽⁸⁾							0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	36	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	147	147
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Брой развити туристически атракции/обекти	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0 ⁽⁹⁾							0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	25	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	95	95
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Брой подкрепени национални програми за маркетинг и реклама и проекти за развитие на продукти и маркетинг на дестинациите	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0 ⁽¹⁰⁾							0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	11	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	52	52
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Национална работеща мрежа от ТИЦ	Постигната стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П		
	Целева стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	70 % от ТИЦ включени в мрежа	70 % от ТИЦ включени в мрежа
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П

- (1) За 2009г. не е постигната стойност по показателя, тъй като няма приключили проекти по приоритетната ос през отчетния период.
- (2) За 2009г. не е постигната стойност по показателя, тъй като няма приключили проекти по приоритетната ос през отчетния период.
- (3) За 2009г. не е постигната стойност по показателя, тъй като няма приключили проекти по приоритетната ос през отчетния период.
- (4) За 2009г. не е постигната стойност по показателя, тъй като няма приключили проекти по приоритетната ос през отчетния период.
- (5) За 2009г. не е постигната стойност по показателя, тъй като няма приключили проекти по приоритетната ос през отчетния период.

- (6) За 2009г. не е постигната стойност по показателя, тъй като няма приключили проекти по приоритетната ос през отчетния период.
- (7) Индикаторът съответства на Ключов индикатор No 34 „Брой на туристически обекти».
- (8) За 2009г. не е постигната стойност по показателя, тъй като няма приключили проекти по приоритетната ос през отчетния период.
- (9) За 2009г. не е постигната стойност по показателя, тъй като няма приключили проекти по приоритетната ос през отчетния период.
- (10) За 2009г. не е постигната стойност по показателя, тъй като няма приключили проекти по приоритетната ос през отчетния период.

3.3.1.2. Информация за финансовия напредък по приоритетната ос

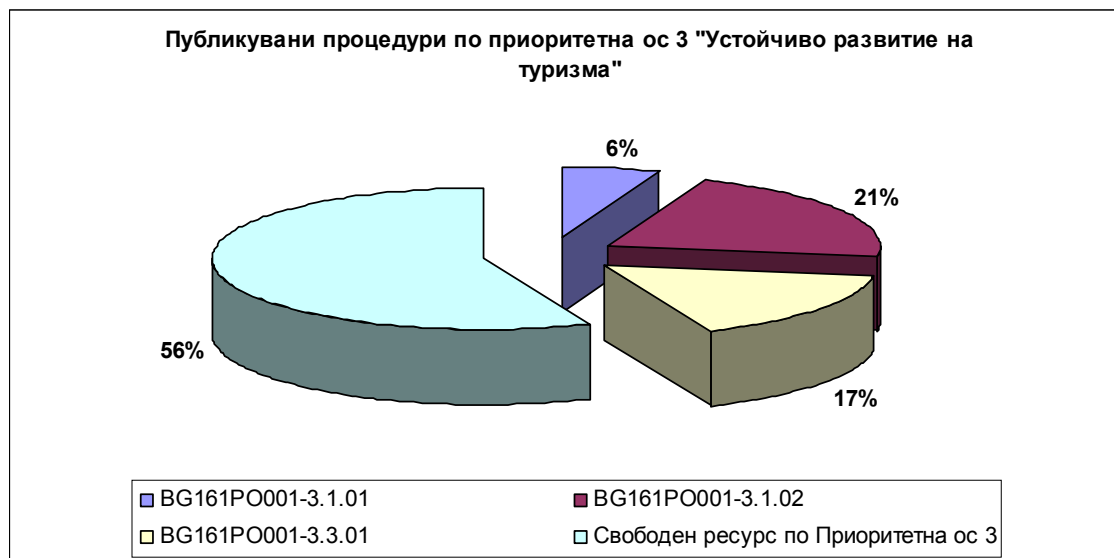
Таблица 34. Договорени и изплатени суми към 31.12.2009

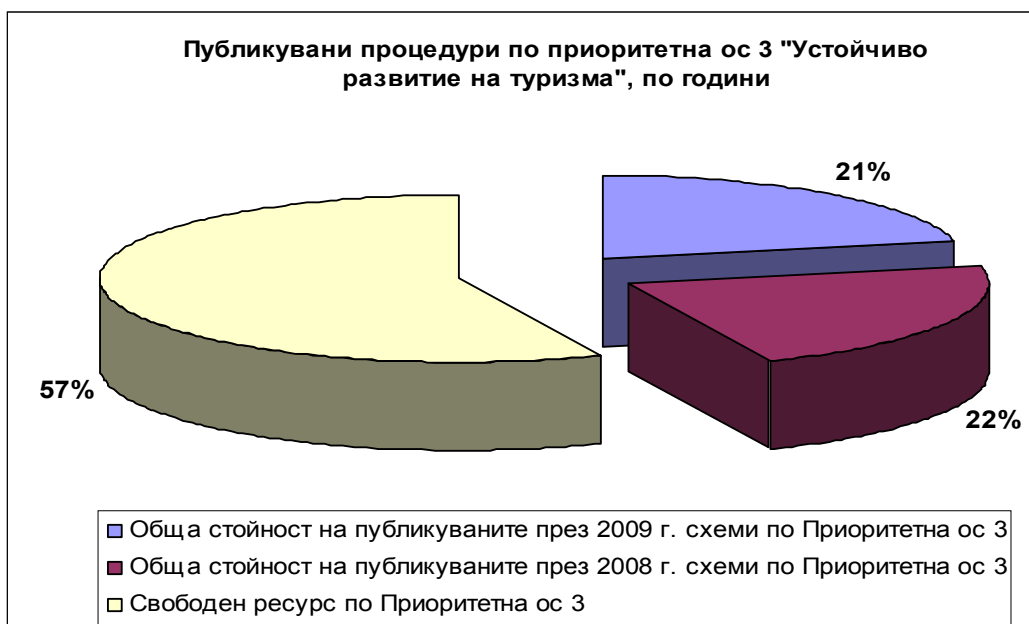
Приоритетна ос	Финансово изпълнение	
	Договорена, евро	Изплатена, евро
3. Устойчиво развитие на туризма	3 706 277,03	424 589,25

3.3.2. Качествен анализ

Основната цел на тази приоритетна ос е да се повиши регионалният туристически потенциал за развитие и маркетинг на устойчиви, разнообразни, специфични за региона туристически продукти с по-висока добавена стойност. Публикуваната през 2009 г. покана по схемата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ беше насочена към подкрепа развитието на конкурентноспособни туристически атракции, които допринасят за диверсификация на туристическия продукт, намаляване на териториалната концентрация и по-равномерно разпределение на ползите от туризма.

Публикувани покани по схеми за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ през по приоритет 3

РЕЗУЛТАТИ

- **Схема BG161PO001/3.1-01/2008 "Подкрепа за паметници на културата с национално и световно значение допринасящи за устойчивото развитие на туризма"**

Специфичните цели на схемата за предоставяне на безвъзмездна помощ са ориентирани към създаване на специфични туристически продукти, основани на конкурентноспособни туристически атракции.

В рамките на схемата се подкрепят проекти на стойност от 100 000 до 2,5 млн. евро, насочени към консервация, реконструкция, реставрация, доставка на оборудване за паметници на културата с национално и световно значение, както и за подобряване на достъпа за групи в неравностойно положение и обучение на персонала.

Схемата е предназначена за подкрепа на проектни предложения на Министерство на културата. През отчетния период конкретният бенефициент депозира 2 проектни фиша. Оценени са общо 3 проектни фиша (1 проектен фиш е подаден през 2008 г.) и съответно бяха сключени 2 договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ в размер на 1 684 655,52 евро.

Таблица 33: Информация за схема BG161PO001/3.1-01/2008 "Подкрепа за паметници на културата с национално и световно значение допринасящи за устойчивото развитие на туризма"

Вид процедура съгласно ПМС 121/31.05.2007г.	процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ с определен срок за кандидатстване съгласно ПМС №121/ 31.05.2007г.
Дата на обявяване	15 юли 2008 г.
Допустими кандидати	Министерство на културата
Предвидени средства в евро	11 449 914 евро

Подадени проектни предложения	2
Оценени проектни предложения	3 (вкл. 1 проектно предложение, подадено през 2008 г.)
Одобрени проектни предложения	2
Отхвърлени проектни предложения	1
Подписани договори	2
Стойност на договорите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ в евро	1 684 655,52 евро

Таблица 34: Очаквани резултати от схема BG161PO001/3.1-01/2008 "Подкрепа за паметници на културата с национално и световно значение допринасящи за устойчивото развитие на туризма"

	общо	СЗР	СЦР	СИР	ЮИР	ЮЦР	ЮЗР
Брой подадени проекти	0	0	0	0	1	0	0
Брой сключени договори	1	0	0	0	1	0	0
Размер на безвъзмездната финансова помощ на сключените договори в евро	1 210 934,14	0	0	0	1 210 934,14	0	0
Допълнителен годишен брой посещения на подкрепените паметници на културата	8 987	0	7 550,00	0	1 437,00	0	0
Годишен брой посещения на музейни обекти	151 459	0	135 259,00	0	16 200,00	0	0
Брой подкрепени паметници на културата с национално и световно значение	2	0	1,00	0	1,00	0	0
Брой създадени работни места към подкрепените туристически атракции - паметници на културата с национално и световно значение	10	0	2,00	0	8,00	0	0

➤ **Схема BG161PO001/3.1-02/2009 "Подкрепа за развитието на туристически атракции"**

Специфичните цели на схемата бяха да се развият конкурентноспособни природни и културно-исторически атракции и/или групи атракции, способни да привлекат значителен брой посетители; да се подкрепят по-слабо развитите туристически локализации във вътрешността на страната, притежаващи значителен туристически потенциал. Предложените проекти трябва да допринасят за:

- разнообразяване на туристическото предлагане и насърчаване развитието на специализираните видове туризъм;
- икономическа диверсификация на съответната територия/ регион и намаляване на териториалната концентрация на туризма;
- насърчаване на предлагането извън сезона, намаляване на сезонността и увеличаване на заетостта на легловата база в съответната територия/ регион;
- опазването на природното и културното наследство в контекста на устойчивото развитие.

В рамките на схемата се подкрепят проекти на стойност от 500 000 до 3 млн. евро. Допустими бенефициенти по схемата са общини. Допустими партньори могат да бъдат общини, сдружения на общини, други публични органи, управляващи недвижими културни ценности с национално значение и защитени територии по Закона за защитените територии; туристически сдружения, регистрирани в Националния туристически регистър и техни клонове.

Допустими дейности по схемата са:

- Развитие на природни, културни и исторически атракции - реставрация, консервация, експониране, оборудване, въвеждане на техники и програми за интерпретация и анимация и др.;
- Развитие на туристическата инфраструктура, **необходима за нуждите на атракциите** (туристически пътеки и пътеки на здравето, маршрути за катерене, езда и колоездене, места за пикник, указателни табели, посетителски информационни центрове);
- Развитие на допълнителна дребномащабна техническа инфраструктура в района на атракциите, необходима за посещение на атракциите (пътища/улици за достъп, детски площадки, съоръжения за отдих и спорт с нестопанска цел, паркинги, зелени площи, тоалетни, осветление, малки съоръжения за събиране на отпадъци, комунални услуги, съоръжения, обслужващи туристическата атракция и посетителите, достъп за хора с увреждания, необходими за развитието на цялостен туристически продукт);
- Съпътстващо обучение на персонала, работещ в подкрепяните атракции;

Допълнителни дребномащабни неинфраструктурни дейности, имащи пряко отношение към подкрепяните атракции (организиране на събития в района на атракциите, маркетингови и рекламни дейности). Схемата беше обявена чрез процедура за предварителен конкурентен подбор на проекти с определен срок за кандидатстване с оглед осъществяване на предварителна оценка на жизнеспособността на проектните идеи и избягване разходването на публични средства за изготвянето на инвестиционни проекти за интервенции, които от самото начало могат да се оценят като нерелевантни, с недостатъчна атрактивност. Бяха депозирани 80 формуляра за предварителен подбор, като работата на оценителната комисия продължи и през 2010 г.

Таблица 35: Информация за схема BG161PO001/3.1-02/2009 "Подкрепа за развитието на туристически атракции"

Вид процедура съгласно ПМС 121/ 31.05.2007г.	процедура с предварителен подбор на проекти с определен срок за кандидатстване съгл. чл.12 (1), т.2, (4) т.1 и (7) т.1 на ПМС 121/ 31.05.2007г.
Дата на обявяване	30 юни 2009 г.
Допустими кандидати	148 общини. За дейности, свързани с недвижими културни ценности с национално значение, съгласно регистъра на Националния институт за опазване на недвижимите културни ценности, са допустими като кандидати всички общини на територията на Република България с изключение на общините: <i>Аврен, Балчик, Банско, Бургас, Бяла (област Варна), Варна, Долни Чифлик, Каварна, Несебър, Пловдив, Поморие, Приморско, Самоков, Смолян, Созопол, София, Царево, Чепеларе, Шабла</i>
Предвидени средства в евро	42 364 686 евро
Подадени проектни предложения	80 формуляра за предварителен подбор

➤ **Схема BG161PO001/3.3-01/2008 "Подкрепа за ефективен национален маркетинг на туристическия продукт и подобряване на информационното обслужване"**

Специфичните цели на схемата са да се повиши ефективността и значението на дейностите, свързани с националния маркетинг и подобряване на информационното обслужване в сектора. В рамките на схемата се подкрепят проекти на стойност от 100 000 до 4 млн. евро, насочени към разработването на средносрочни и дългосрочни национални стратегии за маркетинг на туризма, рекламни дейности, маркетингови проучвания, въвеждане на съвременни информационни технологии в сектора и др. .

Схемата е предназначена за подкрепа на проектни предложения, подадени от Министерство на икономиката, енергетиката и туризма (правоприемник на Държавната агенция по туризъм). Конкретният бенефициент депозира 3 проектни фиша. Бяха сключени 3 договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ в размер на 2 021 621,51 евро. Чрез изпълнение на дейностите по проектите ще бъде създадена мрежа от туристически информационни центрове (ТИЦ), функционираща въз основа на единни стандарти, ще бъде разработена стратегия за бранд „България” и въведена практика на интегриран и последователен бранд мениджмънт, ще се стимулира качеството и устойчивото развитие на туристическите предприятия.

Таблица 36: Информация за схема BG161PO001/3.3-01/2008 "Подкрепа за ефективен национален маркетинг на туристическия продукт и подобряване на информационното обслужване"

Вид процедура съгласно ПМС 121/ 31.05.2007г.	процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ с определен срок за кандидатстване съгласно ПМС №121/ 31.05.2007г.
Дата на обявяване	25 юни 2008 г.
Допустими кандидати	Министерство на икономиката, енергетиката и туризма (правоприемник на Държавната агенция по туризъм)

Предвидени средства в евро	32 714 044 евро
Подадени проектни предложения	3
Одобрени проектни предложения	3
Подписани договори	3
Стойност на договорите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ в евро	2 021 621,51 евро.

➤ **Проекти в процес на изпълнение**

Общият брой договори в изпълнение през 2009 г. по Приоритетна ос 3 е 11 от които 2 договора по схема ” Подкрепа за паметници на културата с национално и световно значение допринасящи за устойчивото развитие на туризма” и 9 договора по схема *BG161PO001/3.3-01/2008 ”Подкрепа за ефективен национален маркетинг на туристическия продукт и подобряване на информационното обслужване”*

Извършена е една внезапна проверка на място във връзка с депозирано искане за междинно плащане.

Осъществен е предварителен контрол за законосъобразност на документации за възлагане на обществени поръчки на бенефициентите по реда на ЗОП, НВМОП, ПМС55 на 14 документации за за услуги и 1 за доставки.

3.3.3. Значителни проблеми и мерките, предприети за разрешаването им

През отчетния период не са установени значителни проблеми.

3.4. Приоритетна ос 4 - Местно развитие и сътрудничество

Финансовият ресурс по тази приоритетна ос е на стойност **89 671 387 евро**, от които **76 220 679 евро** са европейско финансиране. Общата сума представлява **6,60%** от цялата програма.

3.4.1. Постигане на целите и анализ на напредъка

Тази приоритетна ос има за цел да допринесе за местното и междурегионално развитие. Основната ѝ характеристика е създаването и подпомагането на инвестиционни инициативи, свързани с местна собственост, формулирани на местно ниво от местните заинтересовани страни и разработени по гъвкав начин за намиране на решения на конкретни местни проблеми. Инвестиционната част на Приоритет 4 и по-специално операция 4.1 допълва и е тясно свързана с Приоритетна ос 3 на ПРСР / Програма за развитие на селските райони/: *„Подобряване на качеството на живот в селските райони и насърчаване на разнообразието в селската икономика”*. Операция 4.1 подкрепя интервенции свързани с подобряване на публична образователната, здравната инфраструктура в по-малките общини както и дребномащабни дейности за предотвратяване на наводнения в рамките на населените места.

Същевременно през годината приключиха работа две оценителни комисии за оценка на проектни предложения, които бяха обявени през 2008 г. Бяха оценени общо 134 проектни предложения, 79 от които бяха одобрени. Бяха сключени 75 договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ в размер на 13 325 575,11 евро.

Таблица 37: Обявени схеми за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и получени проектни предложения:

	Дата на публикуване	Общ бюджет, евро	Съ-финансиране, евро от ЕФРР (85%)	Нац. финансиране, евро (15%)	Получени проекти към 31.12.2009 г
Операция 4.1 „Дребномащабни местни инвестиции”					
BG161PO001/4.1-01/2007 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна образователна инфраструктура, допринасяща за устойчиво местно развитие”»	19 декември 2007 г	24 979 887	21 232 904	3 746 983	Процедурата по приемане на проекти е прекратена
BG161PO001/4.1-02/2008 „Подкрепа за изграждане и укрепване на дребномащабна инфраструктура за предотвратяване на свлачища”	02 Октомври 2008 г	7 058 824 евро	6 000 000	1 058 824	22
BG161PO001/4.2-01/2008 „Подкрепа за междурегионално сътрудничество и обмен на най-добри практики”	31 Юли 2008 г	6 405 099	5 444 334	960 765	0

3.4.1.1. Информация за физическия напредък по приоритетната ос

Таблица 38. Информация за физическия напредък по приоритетната ос

Индикатори		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
ПРИОРИТЕТНА ОС 4											
Индикатори за резултат											
Иновативни практики, обменени и приложени на базата на междурегионално сътрудничество (брой)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0							0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	30	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	80	80
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Население, облагодетелствано от дребномащабни инвестиции (брой)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	54277							54277
	Целева стойност	Н/П	Н/П	75 000	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	166 000	166 000
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Индикатори за продукт											
Изпълнени проекти за дребномащабни инвестиции (брой)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	4							4
	Целева стойност	Н/П	Н/П	60	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	250	250
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Проекти за	Постигната	Н/П	Н/П	0							0

Индикатори		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
междурегионално сътрудничество (брой)	стойност										
	Целева стойност	Н/П	Н/П	15	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	40	40
	Базова стойност	8	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П

- (1) За 2009г. не е постигната стойност по показателя, тъй като няма приключили проекти за междурегионално сътрудничество през отчетния период.
- (2) За 2009г. не е постигната целевата стойност по показателя, тъй като са налице само четири приключили проекта по приоритетната ос през отчетния период.
- (3) За 2009г. не е постигната целевата стойност по показателя, тъй като са налице само четири приключили проекта по приоритетната ос през отчетния период.
- (4) За 2009г. не е постигната стойност по показателя, тъй като няма приключили проекти за междурегионално сътрудничество през отчетния период.

3.4.1.2. Информация за финансовия напредък по приоритетната ос

Таблица 39. Договорени и изплатени суми към 31.12.2009

Приоритетна ос	Финансово изпълнение	
	Договорена, евро	Изплатена, евро
4. Местно развитие и сътрудничество	13 325 575,11	8 943 289,53

3.4.2. Качествен анализ

Тази приоритетна ос има за цел да допринесе за местното и междурегионално развитие. Основната ѝ характеристика е създаването и подпомагането на инвестиционни инициативи, свързани с местна собственост, формулирани на местно ниво от местните заинтересовани страни и разработени по гъвкав начин за намиране на решения на конкретни местни проблеми.

Обявените покани по схеми за безвъзмездна помощ са насочени към подобряване на услугите в областта на образованието чрез ремонт и реконструкция на образователната инфраструктура, отчитайки и нуждите на хората в неравностойно положение, включително ромите, и към подобряване на междурегионалното сътрудничество и обмен на добри практики за социално и икономическо развитие и за повишаване на сигурността на живот чрез превенция на риска.

РЕЗУЛТАТИ

- **Схема BG161PO001/4.1-01/2007 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна образователна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиво местно развитие”**

Специфични цели на схемата за предоставяне на безвъзмездна помощ бяха подобряване, реновиране и модернизация на образователна инфраструктура, както и осигуряване на социално включване и равен достъп на неравностойни групи до общинската инфраструктура.

В рамките на схемата са подкрепени проекти на стойност от 50 000 до 500 000 евро, насочени към подновяване, реконструкция, доставка на оборудване, одит за енергийна ефективност, въвеждане на мерки за енергийна ефективност и инсталации за ВЕИ, както и подобряване достъпа на неравностойни групи.

През месец май 2009 г. поради изчерпване на финансовия ресурс с Решение на Ръководителя на УО на ОПРР е прекратена процедурата за набиране на проектни предложения по схемата.

В резултат на освобождаване на финансов ресурс по схемата, през отчетния период бяха сключени 6 договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ в размер на 2 694 356,16 евро. Договорите бяха сключени въз основа на класирани, но нефинансирани проектни предложения поради изчерпване на финансовия ресурс по схемата, в съответствие с решение на ръководителя на УО през 2008 г.

Таблица 40: Информация за схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG161PO001/4.1-01/2007 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна образователна инфраструктура, допринасяща за устойчиво местно развитие”

Вид процедура съгласно ПМС 121/ 31.05.2007г.	Открита процедура за подбор на проекти без определен срок за кандидатстване съгл. чл.8 (1), т.1(а), т.2(б) и т.3(б) на ПМС 121/ 31.05.2007г.
Дата на обявяване	19 декември 2007 г.
Допустими кандидати	178 общини съгласно Приложение 4 на ОПРР
Предвидени средства в евро	24 979 887 евро
Подадени проектни предложения	Процедурата за набиране на проектни предложения е прекратена
Подписани договори	6
Стойност на безвъзмездната финансова помощ в евро	2 694 356,16 евро

Таблица 41: Очаквани резултати по схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG161PO001/4.1-01/2007 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна образователна инфраструктура, допринасяща за устойчиво местно развитие”

	общо	СЗР	СЦР	СИР	ЮИР	ЮЦР	ЮЗР
Брой сключени договори	6	2	2	0	0	1	1
Размер на безвъзмездната финансова помощ на сключените договори в евро	2 694 356,16	917 951,66	886 482,63	0	0	434 525,89	455 395,97
Брой деца от ромско малцинство	193	107	42	0	0	15	29
Брой деца от турско малцинство	287	0	287	0	0	0	0

Икономия на енергия (МВт/Ч)	3014,85	890,6	864,96	0	0	744,3	514,99
-----------------------------	---------	-------	--------	---	---	-------	--------

➤ **Схема BG161PO001/4.1-02/2008 „Подкрепа за изграждане и укрепване на дребномащабна инфраструктура за предотвратяване на свлачища”**

Схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ е идентична с тази в рамките на Приоритена ос 1, единствената разлика е, че е насочена към предоставянето на подкрепа за 178 «малки общини».

Основната цел на схемата е ограничаване и максимално предотвратяване на рисковете и щетите за живота и имуществото на населението в 178-те „малки” общини чрез изграждането и укрепването на дребномащабни инфраструктурни съоръжения за предотвратяване на свлачищните процеси.

Конкретни цели:

- Осигуряване на защита за населението и имуществото му чрез подкрепа на дейности за заздравяване и укрепване на свлачища;
- Ограничаване разрастването /проявлението на свлачищните процеси чрез изграждане на автоматизирани системи за мониторинг.

През отчетния период бяха депозирани 22 проектни предложения, от които 1 извън крайния срок. 2 проектни предложения са получени през 2008 г. В резултат са оценени общо 23 проектни предложения. Бяха одобрени 16 проектни предложения. Бяха сключени 14 договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ в размер на 4 268 017,24 евро поради отказ на две общини да сключат договори поради осигурено вече финансиране по проектите от други публични източници.

В резултат от изпълнението на проектите ще бъдат укрепени 23 свлачища и срутища на територията на 14 малки общини и ще бъдат спасени от компрометиране и превръщането им в неизползваеми 9093 м. пътни отсечки.

Неизползваният финансов ресурс в размер на 2 790 806,90 евро беше пренасочен за финансиране на проекти, получили необходимия брой точки и класирани, но за които не достига финансов ресурс, за да бъде отпусната безвъзмездна финансова помощ, по схема BG161 PO001/4.1-01/2007г. „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна образователна инфраструктура, допринасяща за устойчиво местно развитие”.

Таблица 42: Информация за схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG161PO001/4.1-02/2008 „Подкрепа за изграждане и укрепване на дребномащабна инфраструктура за предотвратяване на свлачища”

Вид процедура съгласно ПМС 121/ 31.05.2007г.	Открита процедура за подбор на проекти без определен срок за кандидатстване съгл. Чл.8 (1), т.1(а), т.2(б) и т.3(б) на ПМС 121/ 31.05.2007г.
Дата на обявяване	02 октомври 2008
Краен срок за подаване на проектни предложения	12 януари 2009
Допустими кандидати	178 общини съгласно Приложение 4 на ОПРР

Предвидени средства в евро	7 058 824 евро
Подадени проектни предложения	22 (включително 1 извън крайния срок)
Одобрени проектни предложения,	16
Отхвърлени проектни предложения	7
Подписани договори	14
Стойност на безвъзмездната финансова помощ в евро	4 268 017,23 евро

Таблица 43: Сключени договори и очаквани резултати от схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG161PO001/4.1-02/2008 „Подкрепа за изграждане и укрепване на дребномащабна инфраструктура за предотвратяване на свлачища”

	общо	СЗР	СЦР	СИР	ЮИР	ЮЦР	ЮЗР
Брой подадени проекти	24	4	3	1	2	8	6
Брой сключени договори	14	2	2	1	1	3	5
Размер на предоставената безвъзмездна финансова помощ на сключените договори в евро	4 268 017	730 010	365 503	161 873	487 462	1 279 280	1 243 890
Дължина на пътните отсечки, спасени от компрометиране и превръщане в неизползваеми	53773	366	6332	1400	20000	13830	11845
Площ на свлачището, което е укрепено	186695,28	3200	3920,9	12500	4800	8269,38	154005

➤ **Схема BG161PO001/4.2-01/2008 „Подкрепа за междурегионално сътрудничество и обмен на най-добри практики”**

Специфичните цели на схемата са насочени към насърчаване на регионални и местни инициативи и обмяна на добри практики чрез междурегионално сътрудничество в рамките на Европейския съюз, адресиращо следните допустими теми: - превенция на риска; възстановяване на градските райони-планиране и управление на градовете; ИКТ-мрежи/информационно общество; жилищна политика; възобновяеми енергийни източници; транспорт/модел за организация на транспорта; развитие на туризма и маркетинг на дестинациите, с акцент върху по-значимите културни и природни атракции; насърчаване и разработване на модели за междуобщинско сътрудничество.

В рамките на схемата са подкрепени проекти на стойност от 50 000 до 150 000 евро, насочени към междурегионално сътрудничество в приоритетни области на ОПРР. Бяха депозирано общо 126 проектни предложения.

Подкрепените дейности включват:

- Събиране на данни; изследвания и анализи на тенденциите в развитието;
- Обмен на ноу-хау и най-добри практики и придружаващите ги анализи, в контекста на гореизброените теми на сътрудничество;
- Разработване на портали/виртуални мрежи за обмен на най-добри практики, интернет-базирани средства и електронни бази данни за споделен обмен на най-добрите практики и тенденции в регионалното развитие
- Анализи на най-добри практики и критерии (benchmarking analyses) при предоставянето на услуги;
- Разработване на бъдещи стратегически проекти, стратегии и планове за действия;
- Обучения, семинари, конференции, учебни посещения, туининг проекти, съвместни срещи, включващи и социално-икономическите партньори (университети, НПО, бизнес сдружения, сдружения на служителите и работниците и т.н.);
- Иновационни стратегии и стратегии за превенция на риска;
- Разпространение на информация и кампании за повишаване на информираността на населението;
- Разработване на материали за дистанционно обучение и дискуссионни форуми;
- Въвеждане на иновационни подходи (пилотни проекти);
- Предоставяне на консултации и услуги, свързани с конкретен обмен;
- Разпространение на резултатите вследствие обмен на ноу-хау и най-добри практики;

През 2009 г. приключва работа оценителната комисия сформирана през 2008 г. Оценени са 111 проектни предложения. Одобрени са 63 проектни предложения, като са сключени 55 договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ в размер на 6 363 201,71 евро. В резултат на сключените договори се изчерпва финансовия ресурс по схемата.

Таблица 44: Информация за схема BG161PO001/4.2-01/2008 „Подкрепа за междурегионално сътрудничество и обмен на най-добри практики”

Тип на процедурата	Процедура за конкурентен подбор на проекти с определен срок за кандидатстване
Дата на обявяване	31 юли 2008 г.
Краен срок за кандидатстване	30 октомври 2008 г.
Бенефициенти	Общини, областни администрации, сдружения/асоциации на местни/регионални власти, неправителствени организации
Предвидени финансови средства в евро	6 405 099 евро
Подадени проектни предложения	126 (включително 15 проекта извън крайния срок)

Одобрени проектни предложения	63
Отхвърлени проектни предложения	48
Сключени договори	55
Стойност на сключените договори в евро*	6 363 201,71 евро

Таблица 45: Сключени договори и очаквани резултати по схема BG161PO001/4.2-01/2008 „Подкрепа за междурегионално сътрудничество и обмен на най-добри практики”

	общо	СЗР	СЦР	СИР	ЮИР	ЮЦР	ЮЗР
Брой подадени проекти *	0	0	0	0	0	0	0
Брой сключени договори	55	6	11	5	17	4	12
Размер на предоставената безвъзмездна финансова помощ на сключените договори в евро	6 363 202	633 817	746 793	1 223 889	401 864	1 668 906	1 687 933

* Проектните предложения са подадени през 2008 г.

➤ Проекти в процес на изпълнение

Общият брой договори в изпълнение през 2009 г. по Приоритетна ос 4 е **126**, сключени през 2008 и 2009г. по следните схеми за безвъзмездна финансова помощ:

BG161PO001/4.1-01/2007	Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна образователна инфраструктура, допринасяща за устойчиво местно развитие	57
------------------------	--	----

BG161PO001/4.1-02/2008	Подкрепа за изграждане и укрепване на дребномащабна инфраструктура за предотвратяване на свлачища	14
BG161PO001/4.2-01/2008	Подкрепа за междурегионално сътрудничество и обмен на най-добри практики	55

По проектите в изпълнение са извърпени 158 броя проверки на място, от които 49 броя по Годишен план за проверки на място и 109 внезапни проверки.

Осъществен е предварителен контрол за законосъобразност на документации за възлагане на обществени поръчки на бенефициентите по реда на ЗОП, НВМОП, ПМС55 на 14 документации за строителство, 48 за услуги и 1 за доставки.

Прекратени договори

През отчетния период са прекратени 3 договора за безвъзмездна финансова помощ, както следва:

Бенефициент	Договор №	Дата на прекратяване на договора	Причини за прекратяване на договора
Бобов дол	BG161PO001/4.1-01/2007/012	15.06.2009 г.	Бенефициентът е поискал прекратяване на договора поради отпусната междуременно целева субсидия за същите дейности
Местно туристическо сдружение - Търговище	BG161PO001/4.2-01/2008/008	13.10.2009 г.	Липса на достатъчно финансови средства за изпълнение на основните дейности по договора
Областна администрация Сливен	BG161PO001/4.2-01/2008/001	13.10.2009 г.	Липса на достатъчно финансови средства за изпълнение на основните дейности по договора

➤ Резултати от приключили проекти

През отчетния са приключени **4 проекта за подобряване на общинска образователна инфраструктура** в 178 общини извън агломерационните ареали. Дейностите по проектите са свързани с подмяна на дограма, изпълнение на топлоизолация по фасади и други съпътстващи мерки за енергийна ефективност, осигуряване на достъпна архитектурна среда за хора с увреждания, ремонт на покриви, на отоплителни, водопроводни и канализационни инсталации, както и закупуване на оборудване, необходимо за пълноценното протичане на образователния процес.

№	Проект	Бенефициент	Индикатор	Отчетена стойност
1	"Ремонт и оборудване на I-ОУ"Васил Левски" гр. Вълчедръм"	Община Вълчедръм	Население, облагодетелствано от дребномащабни инвестиции	2651
			Ученици, облагодетелствани от подобрена образователна инфраструктура	188
			Подобрена образователна инфраструктура	1 сграда
2	"Основен ремонт на	Община	Население, облагодетелствано от	24676

	спортна зала към СОУ „Отец Паисий” – Кирково”	Кирково	дребномащабни инвестиции	
			Ученици, облагодетелствани от подобрена образователна инфраструктура	2159
			Подобрена образователна инфраструктура	1 сграда
3	„Ремонт и внедряване на мерки за енергийна ефективност на ОУ „Иван Вазов,, с.Зафирово"	Община Главиница	Население, облагодетелствано от дребномащабни инвестиции	15999
			Ученици, облагодетелствани от подобрена образователна инфраструктура	220
			Подобрена образователна инфраструктура	1 сграда
4	"По добри условия и среда на обитаване в образователното обслужване, предоставяно в село Върбина и района от СОУ “Св. Св. Кирил и Методий” и ОДЗ “Елица” – град Мадан, община Мадан"	Община Мадан	Население, облагодетелствано от дребномащабни инвестиции	10951
			Ученици, облагодетелствани от подобрена образователна инфраструктура	323
			Подобрена образователна инфраструктура	2 сгради

Реализирането на проектите води до подобряване на условията на учебната среда, спомага за привличането на повече деца, предимно от малцинствените групи, към учебния процес, подобрява достъпа на деца с увреждания до училищните сгради, подобрява енергийните характеристики на сградите и като цяло води до икономия на енергия.

Общият брой на пряко повлияните от резултатите на проекта ученици в обектите на интервенция на четирите проекта е 2890 ученика, от които 1641 деца от ромското и турското малцинство и 17 деца с увреждания.

3.4.3. Значителни проблеми и мерките, предприети за разрешаването им

- **Невъзможност да бъде обявена схемата за предотвратяване на наводнения в 178-те общини, които не попадат в обхвата на градските агломерации през 2009 г.**

По отношение на интервенциите, свързани с предотвратяване на наводнения през 2009 г. се очакваше изготвянето на интегрираните планове за управление на речните басейни с отговорна институция Министерство на околната среда и водите, за да се гарантира спазване на Директивата на ЕС за наводненията и Рамковата директива за водите (РДВ). В тази връзка бе невъзможно обявяването на схемата за подкрепа за предотвратяване на наводнения съответно по линия на Приоритетна ос 4 през 2009г. Схемата бе включена в Индикативната годишна работна програма за 2010г.

4. ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ

Финансовият ресурс по тази приоритетна ос е на стойност **54 123 087 евро**, от които **46 004 623 евро** са европейско финансиране. Общата сума представлява **3,38%** от цялата програма.

4.1. Постигане на целите и анализ на напредъка

Таблица 46. Обявени схеми за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ:

	Дата на публикуване	Общ бюджет, евро	Съфинансиране от ЕФРР, евро(85%)	Нац. финансиране, евро (15%)	Получени проекти към 31.12.2009 г
BG161PO001/5-01/2008 "Техническа помощ за подготовка, управление, наблюдение, оценка, информация, контрол и укрепване на административния капацитет за изпълнение на ОП "Регионално развитие" 2007-2013 г."	15 Април 2008 година	54 123 087	46 004 624	8 118 463	Конкретен бенефициент (ГД "ПРР") 14 проектни предложения

Таблица 47. Издадени заповеди за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ

Приоритетна ос	Общ бюджет на приоритетната ос и по Компоненти в евро	Брой одобрени за финансиране проекти	Стойност на безвъзмездната помощ по одобрените проекти в евро	Стойност на безвъзмездната помощ по финансираните проекти в евро	Брой издадени заповеди	Сума издадени заповеди (безвъзмездна помощ + съфинансиране от бенефициентите в евро)
5.Техническа помощ	54 123 087	16	25 198 826,07	25 198 826,07	16	25 198 826,07
Компонент 1	24 123 086,87	12	10 534 161,97	10 534 161,97	12	10 534 161,97
Компонент 2	10 000 000,00	3	3 512 242,88	3 512 242,88	3	3 512 242,88
Компонент 3	20 000 000,00	1	11 152 421,22	11 152 421,22	1	11 152 421,22

Възложени са 23 обществени поръчки на обща стойност 826 394,27 евро.

4.1.1. Информация за физическия напредък по приоритетната ос

Таблица 48: Информация за физическия напредък по приоритетната ос

Индикатори		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ											
Индикатор за резултат											
Ниво на обществена осведоменост по отношение ОПРР (%)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0 ⁽¹⁾							0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	15%	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	40%	40%
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Индикатори за продукт											
Техническа подкрепа, консултации и др. (човекодни)	Постигната стойност	Н/П	360	360 ⁽²⁾							360
	Целева стойност	Н/П	1000	5500	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	15500	15500
	Базова стойност	1500	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П

Обучени служители на УО (вкл. регионалните му отдели) и бенефициенти (брой)	Постигната стойност	1084	3978	4442							4442
	Целева стойност	Н/П	450	1500	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	4500	4500
	Базова стойност	600	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Проведени заседания на Комитета по наблюдение (брой)	Постигната стойност	1	3	6							6
	Целева стойност	1	Н/П	6	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	14	14
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Проведени информационни кампании и публични събития съгласно Коммуникационния План (брой)	Постигната стойност	7	74	95							95
	Целева стойност	Н/П	6	20	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	60	60
	Базова стойност	6	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Извършени оценки (брой)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	1 ⁽³⁾							1
	Целева стойност	Н/П	Н/П	3	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	10	10
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
<p>(1) По отношение отчитане нивото на обществената осведоменост за ОПРР, в проект № BG161PO001/5-01/2008/005, с наименование „Комуникация, информация и публичност по ОПРР, по схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG161PO001/5-01/2008 на ОПРР е предвидена дейност "Провеждане на социологически проучвания свързани с ОПРР", която предстои да бъде реализирана в рамките на 2010 г., след стартирането на другите основни дейности в проекта.</p> <p>(2) За 2009г. не е постигната целевата стойност по показателя, тъй като през отчетния период не е приключил проект „Укрепване на капацитета на бенефициентите на ОПРР за успешно участие в изпълнението на ОПРР и усвояване на средствата, отпуснати от Структурните фондове чрез изпълнение на плана за обучение» в рамките на приоритетната ос.</p> <p>(3) За 2009г. не е постигната целевата стойност по показателя, тъй като е приключил само 1 проект за оценка на първите схеми по ОПРР през отчетния период.</p>											

Целта на приоритетна ос “Техническа помощ” е да се осигури безпрепятствено изпълнение, наблюдение, оценка, публичност и контрол на програмата, осигурявайки по този начин високо ниво на усвояване на фондовете от ЕС. Поради обхвата и броя на потенциалните бенефициенти, мерките за публичност и информирание са от особено значение.

За служителите на УО и бенефициентите на ОПРР дейностите, свързани с изграждането на капацитет, са ключов елемент за осигуряването на успешно управление и изпълнение. На базата на резултатите и придобитите знания по проектите на предприемачините инструменти, приоритетна ос “Техническа помощ” ще продължи да обръща особено внимание на укрепването на административния капацитет за изпълнение на централно, регионално и местно ниво, в допълнение към акцента, който УО поставя върху развитието на човешките ресурси.

4.1.2. Информация за финансовия напредък по приоритетната ос

Таблица 49. Договорена и изплатена сума към 31.12.2009

Приоритетна ос	Финансово изпълнение	
	Договорена, евро	Изплатена, евро
5.Техническа помощ	25 198 826,07	1 084 754,12

4.2. Качествен анализ

През 2009 г. бяха одобрени и издадени заповеди за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за следните 16 броя проектни предложения:

Проект:	BG161PO001/5-01/2008/013 Предоставяне на специализирани юридически услуги на Управляващия орган на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013, във връзка с осъществяване на дейността му”
Предвидени дейности:	<ul style="list-style-type: none"> • Сформиране на екип по проекта • Изготвяне на техническо задание/ технически спецификации • Подготовка на документация за открита процедура за възлагане на обществена поръчка за услуга. • Избор на изпълнител за предоставяне на специализирани юридически услуги за нуждите на Управляващия орган на ОПРР и сключване на договор за изпълнение • Осигуряване на публичност и визуализация на проекта • Изпълнение на услугата за предоставяне на юридически услуги на Управляващия орган на ОПРР
Заложени индикатори:	<ul style="list-style-type: none"> • Осъществен предварителен контрол на документация за избор на изпълнители по ПМС 55 – 30 бр. • Предложени и реализирани променени в нормативни документи във връзка с изпълнението на ОПРР 2 бр. • Проверени документации за възлагане на обществени поръчки по ЗОП и НВМОП- 60 бр.

Проект:	BG161PO001/5-01/2008/014 Укрепване на капацитета на бенефициентите на ОПРР за успешно участие в изпълнението на ОПРР и усвояване на средствата, отпуснати от Структурните фондове чрез изпълнение на плана за обучение
Предвидени дейности:	<ul style="list-style-type: none"> • Сформиране на екип за управление и изпълнение на проектните дейности • Информация и публичност • Логистично и техническо обезпечаване на провеждането на обученията по настоящия проект • Изготвяне на документация за възлагане на обществена поръчка и провеждане на процедури за избор на изпълнители

	<ul style="list-style-type: none"> • Разработване и провеждане на обучения за бенефициентите по ОПРР
Заложени индикатори:	<ul style="list-style-type: none"> • Изработени CD 2500 бр. • Обмяна на добри практики 16 бр. • обучени служители на УО (вкл. регионалните му отдели) и бенефициенти 12812 бр. • План за укрепване капацитета на бенефициентите -2010-2013 1 бр. • Повишени знания относно изпълнение на проекти 80 бр. • Повишени знания относно разработването на проекти • Проведени информационни кампании 20 бр. • Разработен дизайн за оказване на подкрепа от УО на ОПРР 1 бр. • Разработени брошури 2500 бр. • Разработени проекти към рамковите програми 80 бр. • Разработени рамкови програми/конкретни бенефициенти/ 7 бр. • Разработени учебни програми 120 бр. • Разработени, одобрени проекти 205 бр. • техническа подкрепа, консултации и др. 13530 бр.

Проект:	"BG161PO001/5-01/2008/015 Техническо и финансово наблюдение и контрол на изпълнението на проекти, договорирани по схемите за безвъзмездна помощ по операции 1.1, 1.4, 1.5, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1 и 4.1 в рамките на ОПРР и осигуряване на обществена осведоменост, медийност и прозрачност на мониторинговия процес
Предвидени дейности:	<ul style="list-style-type: none"> • Процедура за възлагане на обществена поръчка за доставка на услуга и сключване на договори с изпълнители • Изпълнение на супервизията на проектите • Осигуряване на медийност и прозрачност на мониторинговия процес по изпълнението на ОПРР • Дейности за осигуряване на публичност на проекта
Заложени индикатори:	<ul style="list-style-type: none"> • Брой обекти с изпълнени мониторинг и контрол 300 бр. • Брой обекти със Сертифицирани документи на етапите на изпълнение 300 бр. • Извършени проверки на място, с представители на медии или на сформираните групи за граждански контрол; 25 бр. • Ремонтирани детски, учебни, социални и културни заведения с гарантирано качество 135 бр. • Рехабилитирани пътища с изпълнени мониторинг и контрол 60 бр.

Проект:	"BG161PO001/5-01/2008/019 Осъществяване на верификации и проверки на място във връзка с проекти, одобрени за финансиране по приоритетна ос 5 „Техническа помощ” на Оперативна програма „Регионално развитие 2007 – 2013 г.” с бенефициенти – Главна дирекция «ПРР» в МРРБ
Предвидени дейности:	<ul style="list-style-type: none"> • Сформиране на екип по проекта • Разработване на документи за обявяване на обществена поръчка • Отчетност по проекта • Избор на изпълнител • Изпълнение на договор и осъществяване на последващ контрол на дейностите по проекта от страна на Управляващия орган
Заложени индикатори:	<ul style="list-style-type: none"> • разделяне на функциите и отговорностите на служителите от ГД«ПРР» в качеството им на бенефициент по приоритетна ос «Техническа помощ» от функциите им на УО на ОП «РР».

Проект:	BG161PO001/5-01/2008/020 “Предоставяне на информация и публичност относно политиката за интегрирано градско развитие на ЕС”
Предвидени дейности:	<ul style="list-style-type: none"> • Създаване на екип за организация и управление на проекта • Информация и публичност • Организиране и провеждане на тематични срещи за градското развитие от регионалните отдели на ниво район на планиране • Разработване и разпространение на видеоклипове за градско развитие по националните телевизионни канали • Разработване и разпространение на рекламни и информационни материали, популяризиращи градското развитие на български и английски език • Организиране и провеждане на „пътуващи” семинари за запознаване с чуждия опит в областта на градското развитие • Разработване и поддръжка на интернет портал с информация, популяризираща политиката за интегрирано градско развитие на ЕС
Заложени индикатори:	<ul style="list-style-type: none"> • Видеоклипове за интегрирани планове за градско възстановяване и развитие 2 бр. • ниво на обществена осведоменост по отношение на ОПР • Проведени информационни кампании 22 бр. • Участници в проведените информационни събития 630 бр.

Проект:	"BG161PO001/5-01/2008/021 Проучване и анализ на въздействието върху околната среда от изпълнението на Оперативна програма „Регионално развитие 2007 – 2013”
Предвидени	<ul style="list-style-type: none"> • Сформиране на екип за управление на проекта

дейности:	<ul style="list-style-type: none"> • Обявяване на поръчка за разработване на техническа спецификация и тръжна документация • Обявяване на поръчка за разработване на техническа спецификация и тръжна документация Разработване на техническа спецификация за възлагане на обществена поръчка
Заложени индикатори:	<ul style="list-style-type: none"> • Доклад / анализ за оценка въздействието на ОПРР върху околната среда и база данни 2 бр. • Разработване на наръчник и методология 1 бр.

Проект:	BG161PO001/5-01/2008/022 Логистично и техническо обезпечаване на конференции, информационни кампании, срещи и други мероприятия, касаещи реализацията на ОПРР и текущата работа по нея
Предвидени дейности:	<ul style="list-style-type: none"> • Сформиране на екип за координация и управление на проекта • Изготвяне на документация за възлагане на обществена поръчка и провеждане на процедури за избор на изпълнители • Логистично и техническо обезпечаване на конференции, информационни кампании, срещи и други мероприятия, касаещи реализацията на ОПРР и текущата работа по нея
Заложени индикатори:	<ul style="list-style-type: none"> • ниво на обществена осведоменост по отношение на ОПРР • Проведени информационни кампании 120 бр.

Проект:	BG161PO001/5-01/2008/023 «Обезпечаване на служебни пътувания в чужбина на служителите на УО на ОПРР пряко свързани с изпълнение на основните им задължения»
Предвидени дейности:	<ul style="list-style-type: none"> • Организация и управление на проекта • Обезпечаване участието на служителите от УО на ОПРР в семинари, съвместни работни групи, комисии и комитети • Дейности по информация и публичност
Заложени индикатори:	<ul style="list-style-type: none"> • Брой Служители, посетили семинари в чужбина 130 бр.

Проект:	BG161PO001/5-01/2008/024 Оптимизиране на системите и процедурите за управление, изпълнение и контрол на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г.
Предвидени дейности:	<ul style="list-style-type: none"> • Организация за изпълнението на проекта • Информация и публичност • Актуализация на Ръководството за бенефициенти/общини и НПО/ и Разработване на Ръководство за конкретни бенефициенти • Подготовка и провеждане на процедури за избор на изпълнители • Изготвяне на План за извършване на външни одитни проверки • Разработване на процедура за актуализация и подобряване на Процедурния наръчник

	<ul style="list-style-type: none"> • Извършване на външни одити
Заложени индикатори:	<ul style="list-style-type: none"> • Изготвени и разпространени информационни листовки 1000 бр. • Изготвени одитни доклади 25 бр. • техническа подкрепа, консултации и др. 2200 човекодни

Проект:	"BG161PO001/5-01/2008/025 Осъществяване на стратегическа оценка на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013г.
Предвидени дейности:	<ul style="list-style-type: none"> • Сформиране на екип за управление на проекта и организиране на работата • Разработване на технически задания • Текущ мониторинг, контрол на възложените дейности на изпълнители и отчетност по проекта Публичност и информираност относно принос на ЕФРР • Разработване на тръжна документация и избор на изпълнители • Провеждане на стратегическа оценка на ОПРР
Заложени индикатори:	<ul style="list-style-type: none"> • техническа подкрепа, консултации и др. 600 бр.

Проект:	BG161PO001/5-01/2008/026 Осигуряване на медийност и прозрачност на процеса по изпълнението на Оперативна програма ”Регионално развитие” 2007 – 2013 г.
Предвидени дейности:	<ul style="list-style-type: none"> • Сформиране на екип за координация и управление на проекта • Осигуряване на достъпност, публичност и прозрачност на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007 – 2013 г., чрез национални електронни медии – телевизии • Осигуряване на достъпност, публичност и прозрачност на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007 – 2013 г., чрез радио с национален ефир • Анализ и дефиниране на нуждите от информация в печатните медии, относно актуални въпроси свързани с изпълнението на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007 – 2013 г. • Осигуряване на достъпност, публичност и прозрачност на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007 – 2013 г., чрез високо тиражна печатна медия • Визуализация, информация и публичност
Заложени индикатори:	<ul style="list-style-type: none"> • ниво на обществена осведоменост по отношение на ОПРР

Проект:	BG161PO001/5-01/2008/027 “Обезпечаване управлението, изпълнението, наблюдението и контрола на ОПРР в проверки на място, чрез участието на експертите от УО на ОПРР”
Предвидени	<ul style="list-style-type: none"> • Организация и управление на проекта

дейности:	<ul style="list-style-type: none"> • Обезпечаване управлението, изпълнението, наблюдението и контрола на ОПРР в проверки на място, чрез участието на експертите от УО на ОПРР • мониторинг и контрол Дейности по информация и публичност
Заложени индикатори:	<ul style="list-style-type: none"> • Брой реализирани периодични срещи 132 бр. • Брой реализирани проверки на място 1660 бр.

Проект:	BG161PO001/5-01/2008/028 Разработване на пакет документи, насочени към модернизация и развитие на устойчив градски транспорт в петте големи града (Пловдив, Стара Загора, Варна, Русе и Плевен)
Предвидени дейности:	<ul style="list-style-type: none"> • Сформиране на екип за организация и управление на проекта • Изготвяне на документация за възлагане на обществена поръчка Провеждане на процедури за избор на изпълнител/Консултант • Дейности за визуализация и публичност. • изготвяне на пакети документи насочени към модернизиране и развитие на устойчив градски транспорт в петте града
Заложени индикатори:	<ul style="list-style-type: none"> • Изготвени пакети с документи за модернизация и развитие на устойчив градски транспорт в петте големи града (Пловдив, Стара Загора, Варна, Русе и Плевен) 5 бр.

Проект:	BG161PO001/5-01/2008/029 “Подпомагане дейността на работна група, инициирана от УО на ОПРР, свързана с по-добро координиране на процеса на деинституционализация на социалните институции за деца”
Предвидени дейности:	<ul style="list-style-type: none"> • Създаване на екип за организация и управление на проекта • Организиране на две работни посещения в държави от ЕС • Мониторинг и координация Дейности за информация и публичност • Организиране на работен семинар
Заложени индикатори:	<ul style="list-style-type: none"> • Проведен семинар 1 бр. • Проведени обучителни пътувания 2 бр. • Участници в проведените обучителни пътувания 10 бр. • Участници в проведения семинар 50 бр.

Проект:	BG161PO001/5-01/2008/030 Осигуряване на външни експерти за осъществяване на предварителен контрол по чл.20а от Закона за обществените поръчки и на външни експерти в комисиите за оценка на офертите от списъка по чл.19 ал.2 т.8 от ЗОП
Предвидени дейности:	<ul style="list-style-type: none"> • Организация за изпълнението на проекта • Информация и публичност • Извършване на предварителен контрол по реда на чл.20а от ЗОП

	<ul style="list-style-type: none"> Участие на външни експерти, вписани в списъка по чл.19 ал.2 т.8 от ЗОП като членове на комисиите за оценка на офертите Подготовка и провеждане на процедури за избор на изпълнители
Заложени индикатори:	<ul style="list-style-type: none"> Изготвени доклади по НОПКПОПФНЧСЕФ и протоколи от комисиите за оценка на оферти 100 бр. Изготвени протоколи от комисиите за оценка на оферти 30 бр.

Проект:	BG161PO001/5-01/2008/032 Обезпечаване на служебните пътувания в страната на служителите от УО на ОПРР, пряко свързани с изпълнение на основните им задължения.
Предвидени дейности:	<ul style="list-style-type: none"> Организация за изпълнението на проекта Обезпечаване участието на служителите от УО на ОПРР в семинари, съвместни работни групи, комисиите и комитети и др.
Заложени индикатори:	<ul style="list-style-type: none"> Изготвени доклади за мероприятията от участниците в тях 279уч. буч. в група = 46 92 бр. обучени служители на УО (вкл. регионалните му отдели) и бенефициенти 558 бр.

Проекти в процес на изпълнение

Общият брой договори в изпълнение през 2009 г. по Приоритетна ос 5 е 30.

Осъществен е предварителен контрол за законосъобразност на общо 8 документации за възлагане на обществени поръчки на бенефициентите по реда на ЗОП, НВМОП, ПМС55, от които 7 документации за услуги и 1 за доставки.

Приключили проекти

През отчетния период са приключени 3 проекта по приоритетна ос 5 „Техническа помощ”. Бенефициент и по трите проекта е Министерството на регионалното развитие и благоустройството. Целта на проектите е обезпечаване на работата на Управляващия орган на ОП „Регионално развитие” и улесняване на дейностите по координиране и наблюдение на изпълнението на проектите, финансирани по ОПРР. По два от проектите са отчетени конкретни индикатори. Третият проект е свързан с ограничаване на текучеството и повишаване мотивацията на служителите на Управляващия орган за изпълнение на дейностите по подготовката, координацията и отчетността на ОПРР.

Отчетените индикатори за проектите по приоритетна ос 5 „Техническа помощ” са, както следва:

№	Проект	Бенефициент	Индикатор	Отчетена стойност
1	"Закупуване на автомобили необходими за ефективната и ефикасна работа на Управляващия орган на ОПРР"	ГД „ПРР”-МРРБ	Закупени автомобили - брой	9
2	"Укрепване на капацитета на Управляващия орган на	ГД „ПРР”-МРРБ	Брой изработени програми за обучение на персонала	1

ОП „Регионално развитие” 2007-2013г за управление и изпълнение на Оперативна програма „Регионално развитие”2007-2013г. чрез разработване на програма за обучение"	Брой брошури с анализи от изследването	200
	Брой брошури с програмата за обучение на УО на ОПРР	400
	Брой информационни материали (банери)	8
	Брой проведени срещи, семинари	2
	Брой проучвания, оценки и анализи	2

Извършени проверки на място

Извършени са 5 проверки на място по искане за междинно и окончателно плащане.

4.3. Значителни проблеми и мерките, предприети за разрешаването им

Констатирано бе значително забавяне на процедурите по приоритетна ос „Техническа помощ”. С оглед оптимизиране на работата на УО по тази приоритетна ос със Заповед РД 02-14-1904/20.10.09, изменена със Заповед РД 02-14-1969/03.11.09 на Ръководителя на Управляващия орган на ОПРР беше сформирана комисия със задачи: преглед и оценка с оглед целесъобразността на проекти по приоритетна ос „Техническа помощ”; преглед и оценка на Методологията за начина на определяне на задълженията и на размера на възнаграждения на служители от Управляващия орган на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г. (ОПРР) за реализиране на проекти по приоритетна ос 5 „Техническа помощ”; преглед на Глава 20 „Техническа помощ” от Наръчника за управление и изпълнение на ОПРР.

5. ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ

ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦА НА ОПРР <http://www.bgregio.eu>

През отчетния период бяха направени значителни допълнения и подобрения на интернет страницата на ОПРР:

На интернет страницата на програмата са създадени нови рубрики, които целят да осигурят максимална публичност, прозрачност и достъпност в процеса по изпълнението на програмата, а именно:

- ✓ **Процедури по ПМС 55/2007**, където всички бенефициенти, които се явяват възложители по смисъла на разпоредбите чл. 14, ал. 2 от Постановление № 55 от 12 март 2007 г. за условията и реда за определяне на изпълнител от страна на бенефициенти на договорена безвъзмездна финансова помощ от Структурните фондове на Европейския съюз и от програма ФАР на Европейския, изпращат документацията по провежданите процедури за публикуване на интернет страницата на Управляващия орган;
- ✓ **Процедури по ЗОП по Приоритетна ос 5 “Техническа помощ”**, където ГД „Програмиране на регионалното развитие”, в качеството си на конкретен бенефициент по Приоритетна ос 5 “Техническа помощ” обявява всички обществени поръчки, касаещи усвояването на средствата по Техническа помощ;
- ✓ **Информационни дни по ОПРР**, секцията беше създадена с цел осигуряване на публичност и достъпност от страна, както на бенефициентите на ОПРР, така и на широката общественост, във връзка с предварителните графици за провеждане на

информационни дни по открити схеми за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по програмата.

- ✓ **Оценени проекти**, на тази секция от сайта се публикува информация за всички етапи от оценителните комисии на проектни предложения по открити схеми за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по програмата;
- ✓ **Одобрени, но нефинансирани проекти**, с оглед прозрачност тук Управляващия орган на ОПРР публикува списъците на класираните проектни предложения, които не могат да бъдат финансирани поради изчерпване на финансовия ресурс по съответната схема;
- ✓ **Оценка на ОПРР**, секцията на сайта е създадена с цел да осигури достъп до цялата необходима информация свързана с оценката на ОПРР, през всичките ѝ етапи.

През 2009г. Управляващият орган на ОПРР предприема нови подходи по отношение на съдържанието на – www.bgregio.eu, а по-конкретно:

- ✓ Предприет е подход за предварително публикуване на насоките за кандидатстване, с цел обсъждане с бенефициентите преди официалното им обявяване;
- ✓ Публикуван е списък на всички сключените договори с общини по ОПРР, към настоящия момент;
- ✓ Ежемесечно се публикува актуализирана справката с изплатените средства по сключени договори с бенефициенти по ОПРР.

ИНФОРМАЦИОННИ ДНИ

През 2009г. Управляващият орган (УО) на ОПРР организира и проведе 18 информационни дни в шестте района на ниво NUTS 2. Информацията за тези събития беше надлежно обявена в медиите и на сайта на ОПРР преди тяхното провеждане.

Информационните дни бяха организирани и проведени по открити схеми за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, както следва:

- *BG161PO001/1.4-05/2009: „Подкрепа за интегрирано и устойчиво развитие чрез подобряване на градската среда“;*
- *BG161PO001/1.1-07/2009 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна инфраструктура на висшите училища в градските агломерации“;*
- *BG161PO001/3.1-01/2009 „Подкрепа за развитието на туристически атракции“*

Справка за проведените в периода 23 юли 2009 г. – 31 юли 2009 г., информационни дни по схема:

- *BG161PO001/3.1-01/2009 „Подкрепа за развитието на туристически атракции“*

Райони от ниво 2	Брой проведени информационни дни	Целева група
Северен централен район (Русе)	1 инфо ден, проведени в Русе	- Областни управители - Зам. Обл. управители - Служители на обл. администрация - Кметове - Зам. кметове - служители на общ. администарция. - Други

Югозападен район (София)	1 инфо ден, проведени в София	<ul style="list-style-type: none"> - Областни управители - Зам. Обл. управители - Служители на обл. администрация - Кметове - Зам. кметове - служители на общ. администарция. - Други
Северозападен район (Видин)	1 инфо ден, проведени във Видин	<ul style="list-style-type: none"> - Областни управители - Зам. Обл. управители - Служители на обл. администрация - Кметове - Зам. кметове - служители на общ. администарция. - Други
Североизточен район (Варна)	1 инфо ден, проведени в Варна	<ul style="list-style-type: none"> - Областни управители - Зам. Обл. управители - Служители на обл. администрация - Кметове - Зам. кметове - служители на общ. администарция. - училища; - представители на университети.
Югоизточен район (Бургас)	1 инфо ден, проведени в Бургас	<ul style="list-style-type: none"> - Областни управители - Зам. Обл. управители - Служители на обл. администрация - Кметове - Зам. кметове - служители на общ. администарция. - училища; - представители на университети.
Южен централен район (Пловдив)	1 инфо ден, проведени в Пловдив	<ul style="list-style-type: none"> - Областни управители - Зам. Обл. управители - Служители на обл. администрация - Кметове - Зам. кметове - служители на общ. администарция. - училища; - представители на университети.
ОБЩО ЗА РАЙОНИТЕ	6 информационни дни	Общ брой участници: 102

Справка за проведените информационни дни в периода 30 октомври 2009 г. – 6 ноември 2009 г., по схеми:

- *BG161PO001/1.4-05/2009: „Подкрепа за интегрирано и устойчиво развитие чрез подобряване на градската среда“;*
- *BG161PO001/1.1-07/2009 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна инфраструктура на висшите училища в градските агломерации“;*

Райони от ниво 2	Брой проведени информационни дни	Целева група
Северен централен район (Русе)	1 инфо ден, проведени в Велико Търново	- Областни управители - Зам. Обл. управители - Служители на обл. администрация - Кметове - Зам. кметове - служители на общ. администарция. - Други
Югозападен район (София)	1 инфо ден, проведени в София	- Областни управители - Зам. Обл. управители - Служители на обл. администрация - Кметове - Зам. кметове - служители на общ. администарция. - Други
Северозападен район (Видин)	1 инфо ден, проведени във Видин	- Областни управители - Зам. Обл. управители - Служители на обл. администрация - Кметове - Зам. кметове - служители на общ. администарция. - Други

Североизточен район (Варна)	1 инфо ден, проведени в Варна	- Областни управители - Зам. Обл. управители - Служители на обл. администрация - Кметове - Зам. кметове - служители на общ. администрация. - училища; - представители на университети.
Югоизточен район (Бургас)	1 инфо ден, проведени в Бургас	- Областни управители - Зам. Обл. управители - Служители на обл. администрация - Кметове - Зам. кметове - служители на общ. администрация. - училища; - представители на университети.
Южен централен район (Пловдив)	1 инфо ден, проведени в Пловдив	- Областни управители - Зам. Обл. управители - Служители на обл. администрация - Кметове - Зам. кметове - служители на общ. администрация. - училища; - представители на университети.
ОБЩО ЗА РАЙОНИТЕ	6 информационни дни	Общ брой участници: 243

*ОФИЦИАЛНИ ЦЕРЕМОНИИ ПО ПОВОД ПОДПИСВАНИ НА ДОГОВОРИ
С БЕНЕФИЦИЕНТИ ПО ПРОГРАМАТА*

През 2009г. Управляващият орган на ОПРР, организира **пет официални церемонии по подписване на договори по ОПРР** в присъствието на медии, а именно:

- ✓ Официална церемония по подписване на средносрочно рамково споразумение и два договора по схема BG161PO001/1.1-03/2008 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна социална инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”, с конкретен бенефициент Агенция за социално подпомагане;
- ✓ Официална церемония по подписване на 14 договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по схема BG161PO001/2.1-01/2007 „Подкрепа за рехабилитация и реконструкция на второкласни и третокласни пътища, с конкретен бенефициент Агенция пътна инфраструктура.
- ✓ Официална церемония по подписване на 3 договора за предоставяне на безвъзмездна помощ по ОПРР по схеми: BG 161 PO 001/1.1-05/2008 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали” и BG 161 PO 001/3.1-01/2008 „Подкрепа за паметници на културата с национално и световно значение допринасящи за устойчивото развитие на туризма”, с конкретен бенефициент Министерство на културата;

- ✓ Официална церемония по подписване на 18 договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по схема BG 161 PO 001/1.4-02/2008 „Подкрепа за подобряване на градската среда”;
- ✓ Официална церемония по подписване на рамково споразумение и 9 договора за предоставяне на безвъзмездна помощ по ОПРР по схема: BG 161 PO 001/1.1-04/2008 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна инфраструктура на бюрата по труда, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”, с конкретен бенефициент Агенция по заетостта.

ОРГАНИЗИРАНИ И ПРОВЕДЕНИ ПРЕСКОНФЕРЕНЦИИ ВЪВ ВРЪЗКА С ОПРЕДЕЛЕНИ ЕТАПИ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА

Организираните бяха четири пресконференции по повод различни етапи от напредъка по изпълнението на програмата, както следва:

- ✓ Обществено представяне и обсъждане на постигнатия към момента напредък по ОПРР и предстоящото ѝ изпълнение за 2009г.;
- ✓ Отчет за изпълнението на Оперативна програма "Регионално развитие" 2007 -2013;
- ✓ Пресконференция на министъра на регионалното развитие и благоустройството и на Ръководителя на Управляващия орган на ОПРР, за представяне на резултатите от работното посещение в Брюксел;
- ✓ Пресконференция на министъра на регионалното развитие и благоустройството и за отчитане работата на по 41 проекта по ОПРР, които временно бяха преустановени, по схема BG 161 PO 001/1.4-02/2008;

ОФИЦИАЛНА КОНФЕРЕНЦИЯ ПО ПОВОД ПРЕДСТАВЯНЕ НА НАПРЕДЪКА ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ”

На 17 декември 2009г., в Шератон София Хотел Балкан, се проведе **Официална годишна конференция по повод представяне на напредъка по изпълнението на ОПРР.**

Събитието беше открито от Министърът на регионалното развитие и благоустройството

Росен Плевнелиев. Основният акцент беше поставен от Заместник-министърът на регионалното развитие и благоустройството и Ръководител на Управляващия орган на ОПРР Лиляна Павлова, която детайлно представи напредъка по процеса на реализация на програмата, към момента.

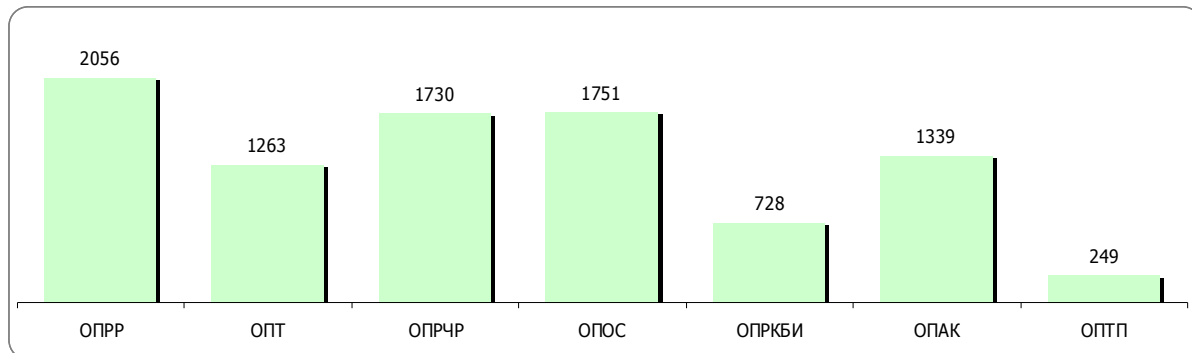
Заместник – министър Павлова в качеството си на Ръководител на Управляващия орган на ОПРР, връчи грамоти на отличени кметове на общини, които успешно изпълняват договори по Оперативна програма „Регионално развитие” 2007 – 2013 г.

В рамките на форума министър Плевнелиев връчи грамоти на представители на медиите за цялостно и обективно отразяване на дейността по процеса на изпълнение на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007 – 2013 г

ПРЕДСТАВЯНЕ В МЕДИИТЕ

През 2009 г. представянето на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г. в медиите би могло да бъде квалифицирано като много добро. Доказателство за това е представителната извадка изготвена за „Централен информационен офис” в Министерски съвет, за периода месец май 2009 г. - месец ноември 2009 г.:

Представяне на оперативните програми в медиите по месеци

МАТЕРИАЛИ ПРЕДСТАВЯЩИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПРР

За официалната годишна конференция по повод представяне на напредъка по изпълнението на ОПРР, бяха изготвени и раздадени печатни материали на участниците – бележници, папки, комплект информационни картички, грамоти, джобни календарчета, CD с опаковка и запис, представящ напредъка по ОПРР.

ОБООБЩЕНА СПРАВКА ЗА ОБУЧЕНИЯТА НА ГД „ПРОГРАМИРАНЕ НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ”

(01.01.2009 - 31.12.2009г.)

№	ТЕМА	Дата на провеждане	Място на провеждане	Обучаваща институция	Брой участници
1	Calls for proposal and Project evaluation	14 - 16.01.2009	Гр.София. МФ	Министерство на финансите	1
2	”Практическо прилагане на нормативната уредба в областта на обществените поръчки във връзка с ефективно управление на средства, предоставени от Структурните фондове на Европейският съюз”	14 - 16.01.2009	Гр.Велинград	Министерство на финансите	2
3	PHARE Twinning Project BG 06 IB SPP 01-Calls for proposal and Project evaluation	16.01.2009	Гр.София	Министерство на финансите	1
4	Работа с ИСУН	16.01.2009	София	Министерство на финансите	17
5	First Level of Financial Control	21 - 22.01.09	Brussels, Belgium	-	2
6	Предизвикателства пред регионалното развитие на България в условията на световна финансова криза	30 – 31.01.2009	Гр. Елена	Асоциация на индустриалния капитал	2
7	Финансов контрол 2007 – 2013: Нови предизвикателства и как да се справим с тях” / „Financial control 2007-2013: The New Requirements and how to meet them”/	02 - 03.02.2009	Берлин, Германия Berlin, Germany	European Academy For Taxes. Economics, Law	3
8	Cost Benefit Analysis	04 - 05.02.2009	Министерство на финансите	„Ecorys Academy”	3
9	Обучение за работа със SAP R/3	09 - 13.02.2009	Гр.София	Министерство на финансите	2
10	“Financial Management of EU Structural Funds”	11 - 14.02.2009	Maastricht /Nederland/	European Institute of Public Administration	2
11	Практика за прилагане на “Гражданско процесуалния кодекс - ГПК”	Февруари 2009	ВИАС	ИПАЕИ	1
12	“European public procurement rules, policy and practice”	16 - 20.02.2009	Маастрихт, Холандия	European Institute of Public Administration	2
13	Финансов контрол на исканията за плащане	18 - 19.02.2009	София	ГД ПРР на МРРБ	12
14	Management., monitoring and Financial control – ERDF	16 - 18.03.2009	Гр.Берлин Германия	European Academy for Taxes, Economics, Law	2

15	Разкриване и борба с измамите	26 - 27.03.2009	София	МТСП	6
16	“La gestion des Fonds Structurels: l’experience francase”	30.03. – 01.04.2009	Starsburg	ECOLE NATIONALE ADMINISTRACION	1
17	“Управление на структурните фондове - френски опит”	30.03.- 01.04.2009г.	гр. София	Институт по публична администрация	2
18	State aid and Structural funds operations	13.04.2009	София	European institute of Public administration EIPA for Office of Project appraisal /off PAT/	22
19	“Ефективна защита на финансовите интереси на Общността при усвояване на европейските фондове”	15 - 17.04.2009	Дъблин, Ирландия	ЕИПА, клон Ирландия	2
20	„Анализ разходи – ползи на съ-финансирани от Европейския съюз проекти за програмен период 2007-2013г.”	20 - 22.04.2009	Барселона, Испания	European Institute of Public Administration	1
21	Разработване на проекти по ОПРР	20 - 23.04.2009	София	ИПАЕИ	1
22	Обучение за работа със SAP R/3	21 - 23.04.2009	Гр.София	Министерство на финансите	2
23	“Ефективна защита на финансовите интереси на Общността при усвояване на европейските фондове”	27 - 28.04.2009	Гр.Варшава, Полша	ЕИПА, клон Полша	2
24	“Управление на структурните фондове – Френския опит”	28 - 30.04.2009	София	ИПАЕИ	1
25	Обучение на потребителите на системата EUnet „Усъвършенстване на координацията за изпълнение на задълженията, произтичащи от членството на Република България в ЕС”, ОПАК	29.04.2009	София	Министерство на финансите	1
26	European Decision Making in the Budgetary Field: Actors, Dynamics and Procedures”.	11 - 12.05.2009	Маастрихт	European Institute of Public Administration - Maastricht /Netherland/	2
27	"Operational Programme Evaluation and Indicators", Twinning project BG06IBSPP01 Component 2 "Improvement of management and implementation functions of Managing Authorities and Intermediate Bodies of Operational Programmes in Bulgaria"	13.05.2009	София	Министерство на финансите	2
28	“Междунституционално сътрудничество”	18 - 20.05.2009	София	ИПАЕИ	2
29	Работа с ИСУН	18 - 22.05.2009	София	Министерство на финансите	8
30	Наръчник за ОПРР	22.05.2009	София	УО на ОПРР	8

31	Управление, контрол и одит на средствата от Европейския съюз	26 - 27.05.09г.	Банкя	ИПАЕИ	1
32	„Управление, контрол и одит на средствата от ЕС”	27.05.2009	София	ИПАЕИ	2
33	“Ефективна защита на финансовите интереси на Общността при усвояване на европейските фондове”	27 - 28.05.2009	Гр. София	ИПАЕИ	2
34	“Управление на структурните фондове – Френския опит”	27 - 29.05.2009	Париж, Франция	ЕИПА, клон Париж	2
35	Равнопоставеност на половете Проект „Изграждане на ефективен капацитет за прилагане на джендър мейнстрийминг подхода”, програма „Прогрес” на ЕО	28 - 30.05.2009	Благоевград	МТСП	1
36	Въведение в държавната администрация	08 - 12.06.2009	Банкя	ИПАЕИ	5
37	Институционална система на Европейския съюз	11 - 12.06.2009	Банкя	ИПАЕИ	4
38	Структурни фондове на Европейският съюз	15 - 18.06.2009	Банкя	ИПАЕИ	2
39	Оценка на Структурните фондове на ЕС	22 - 23.06.2009	Берлин, Германия	Европейската академия за данъци, икономика и право (ЕАДИП)	1
40	”Методически указания за ПЧП”	29 - 30.06.2009	София	Министерство на финансите	3
41	Обучение по схема 3.1-2 „Подкрепа за развитието на туристически атракции”	16.07.2009	София	МРРБ, ГД ПРР	7
42	Въведение в държавната администрация	31.08- 04.09.2009	Банкя	ИПАЕИ	4
43	“Транспортна политика на Европейския съюз”	07 - 09.09.2009	София	семинар – МФ и ECORYS Technical assistance for building up national administrative capacity of the central administration in EU policies (НОК07/BG/9/1)	8
44	Въведение в държавната администрация	07 - 11.09.2009	Банкя	ИПАЕИ	1
45	Изготвяне на проектен бюджет и отчет	09 - 11.09.2009	Банкя	ИПАЕИ	2
46	Въведение в държавната администрация	14 - 18.09.2009	Банкя	ИПАЕИ	2
47	Управленски умения	23.09.2009	Банкя	ИПАЕИ	1
48	Управление на средствата от структурните инструменти на ЕС – Структурните фондове и Кохезионен фонд	24 - 26.09.2009	София	Министерство на финансите	1

49	“Управление и мониторинг на оперативни програми, финансирани от ЕС”	28.09 – 01.10.2009	София	ИПАЕИ	3
50	Обучение за работа със SAP R/3	28.09- 01.10.2009	София	Министерство на финансите	1
51	“Управление и мониторинг на оперативни програми, финансирани от ЕС”	29.09- 01.10.2009	Дъблин, Ирландия	ИПА Ирландия	3
52	„Оценка на риска на проектно и институционално ниво”	06.10.2009	София	Global Advisers	1
53	„Оценка на риска на проектно и институционално ниво”	12.10.2009	София	Global Advisers	1
54	Обучение по схема 1.4-5 “Подкрепа за интегрирано и устойчиво развитие, чрез подобряване на градска среда”	15.10.2009	София МРРБ	ГД “ГРР”	14
55	Обучение по схема 1.1 – 7 “Подкрепа за подходяща и рентабилна инфраструктура на висшите училища в градските агломерации”	15.10.2009	София МРРБ	ГД “ГРР”	14
56	“Обучение за членовете на работните групи към комитета за наблюдение на ПРСР 2007-2013	19 - 20.10.2009	к.к-с Боровец	Министерство на земеделието и храните	1
57	“Reinforced Financial Control Requirements of EU Funds – System audit, On-the-spot Checks, Audit of Operations”/ “Подобряване изискванията за финансов контрол на средствата от ЕС - Одит на системите, проверки на място, одит на дейностите”	19 - 20.10.2009	Berlin	European Academy for taxes, economics & law	2
58	Обучение за работа със SAP R/3	19 - 21.10.2009	София	Министерство на финансите	1
	Администриране на портала eufunds.bg по проект 0005-ЦИО-3.2. Разработване на единен портал за обща и специализирана информация за управлението на Структурните фондове и Кохезионния фонд в България, съфинансиран от ЕФРР чрез ОПТП.	20- 21.10.2009 г.	Компютърна зала в МФ	Министерство на финансите	1
59	Управленски умения	20 - 23.10.2009	Банкя	ИПАЕИ	1
60	Практически и правни проблеми при възлагането на обществени поръчки. Коментар на новите промени в ЗОП, които трябва да влязат в сила от декември 2009г.	29 - 30.10.2009	София	Министерство на финансите	2
61	„Оценка на риска на проектно и институционално ниво”	02.11.2009	София	Global Advisers	8
62	Financial management of EU Structural funds / Финансов мениджмънт на структурните фондове на ЕС/	9 - 10.11.2009	Маастрихт, Кралство Холандия	European institute of Public Administration	3
63	Практически аспекти на оспорването и контрола на обществените поръчки в контекста на измененията и допълненията на ЗОП от декември 2009г.	9 - 11.12.2009	Гр.Велинград	Национален институт по обществени поръчки	2

64	„Оценка на риска на проектно и институционално ниво”	12.11.2009	София	Global Advisers	10
65	Финансово управление на структурните фондове на ЕС	16 - 20.11.2009	ИПА, Дъблин	ГД “ТРР”	1
66	„Оценка на риска на проектно и институционално ниво”	17.11.2009	София	Global Advisers	10
67	Практически и правни проблеми при процедури по възлагане на обществени поръчки по ЗОП и НВМОП.	22- 23.11.2009	София		2
68	Шеста европейска конференция по оценка на Структурните фондове на ЕС «Нови методи за оценка на Кохезионната политика: Повишаване на отчетността и знанията»	30.11- 01.12.2009	Варшава, Полша	ГД “Регионално развитие” на ЕК	2
69	Практически аспекти на оспорването и контрола на обществените поръчки в контекста на измененията и допълненията на ЗОП от декември 2009 г. Предварителен контрол върху процедури за обществени поръчки, финансирани напълно или частично от Европейските фондове	09- 11.12.2009 г.	Велинград	НИОП	2
70	Обучение по оценка на изпълнението на ОПРР в рамките на проект BG161PO001/5-01/2008/007 “Планиране и осъществяване на оценки на ОПРР 2007-2013 г.” по техническата помощ на ОПРР 2007-2013	11.12.2009	София	Обединение „Прайм-Микрофонд”	12
71	„Оценка на риска на проектно и институционално ниво”	16.12.2009	София	Global Advisers	10
72	„Оценка на риска на проектно и институционално ниво”	18.12.2009	София	Global Advisers	16